ΝΙΚΟΛΑ ΓΡΙΓ

Ι ΣΚΑΠΑΝΙΣ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
1935—ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ—1935

ΝΙΚΟΛΑ ΓΡΙΓ

Ι ΣΚΑΠΑΝΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΑΠΤΙ ΔΕΦΤΕΡΙ ΡΥΣΙΚΙ ΕΚΔΟΣΙ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
1935—ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ—1935

— Επιτρàπικε για εκτìποςι 5-II-1935 —
Αριθμός βιβλίυ 57 — Τιράζζ 1000
Γορλίτ 6 — Αριθμός παρανκελìας 485

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ:
Ν. ΣΣΙΟΤΙΔΙΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΣ: **Γ. ΛΕΟΝΙΔΑΣ**
ΔΙΟΡΘΟΤΙ Σ: **Ν. ΠΕΤΡΟΣ**

Αφιερομένο στον 56-ο λόχο ςκαπανέον τις παραςιμοφοριμένις με το παράςιμο τις κόκινις ςιμέας μεραρχίας ακροβολιςτόν.

ΤΟ ΧΤΙΡΙΟ ΝΥΜΕΡΟ ΔΕΚΑ

Αφίνοντας το όπλο-τυ να στιριχτί στι γι, ο φρυρός διαβάζι τα ντοκυμέντα-μυ. Κιτάζο τα κυμπιά-τυ, ίνε ςιδερένια με άςτρα.

— Χτίριο νύμερο δέκα!

Ο φρυρός μυ έδοκε τα ντοκυμέντα κε κρίφτικε μέςα στι ςκοπιά-τυ. Μόνο ι άκρι τις λόνχις-τυ κςεπετιέτε απ᾽ όκςο.

Σκύντιςα το πορτάκι κε βρέθικα μέςα σε μια αβλί πλατιά σαν πλατία. Ολόγιρα, ίτανε σπίτια πέτρινα με πολά πατόματα, μα πιό ίνε το δέκατο;

Όςο να βρο πιον να ροτίςο πέραςα όλι τιν αβλί. Τέςερις κραςνοαρμέιτςι καπνίζανε στο κατόφλι κε κάτι κυβεντιάζανε. Με ίδαν κι᾽ αμέςος σοπάςανε.

— Τί θέλετε, πολίτι;

— Ζιτό το χτίριο νύμερο δέκα.

— Κλιροτός (призывник); σε πια μονάδα σε κατατάκςανε;

— Στο λόχο ςκαπανέον (саперная рота).

— Σκαπανέα; Σε μας. Περάςτε στο επιτελίο (штаб).

I κρασνοαρμέιτσι παραμέρισαν κ'εγό ζοιρά πίδισα τα σκαλοπάτια. Βρέθικα μέσα σ' ένα σκοτινό διάδρομο. Μπορί κε να μυ φάνικε σκοτινός, ίστερα απ'το δρόμο. Μισόκλισα κε ίστερα άνικσα τα μάτια. Αμέσος έφεκσε περισότερο. Διαβάζο μια επιγραφί: «Επιτελίο τυ λόχυ. Γραφία». Τράβικσα τιν πόρτα απ' το χερύλι.

Απ' τιν κάμαρα έβγενε θόριβος κε μίριζε ίδροτα. Μορέ κόζμος!. Ίσια-ίσια όπος στο τραμβάι. Ακόμα κε μιλιτσιονέρι ίνε εδό, όπος φένετε για τιν τάκσι. Όλι στέκυντε με τιν πλάτι γιριζμένι προς τιν πόρτα κι' όλι έχυνε, δεν κσέρο γιατί, πολί μακριύς λεμύς. Α, νὰ τι τρέχι! Αφτί πυ ίνε σιμάμυ τεντόνυν το λεμό-τυς για να κιτάκσυν κάτι στι γονιά, αλά ι μπροστινί τυς εμποδίζυν.

Ο κατοπινός φονάζυν απ'τι γονιά—ο Σεμεόνοφ Μαθιός.

— Παρόν!—φόνακσε ο μιλιτσιονέρος κι' άρχισε παλικαρίσια να σπρόχνι τις πλάτες.

— Γιατί τον φονάζυνε;—θάβμασα εγό.

— Όπος φένετε ίρθε ι σιρά-τυ...Στιν καταγραφί,—στένακσε ένα ψιλό χοριάτικο παλικάρι κε στιρίχτικε απ'το ένα πόδι πάνο στ'άλο.—Τον καθένα τον φονάζυν.

— Κε τυς μιλιτσιονέρυς τυς πέρνυν;

Το παλικάρι χαμογέλασε.

— Πὸς συ φένετε; Ο μιλιτσιονέρος ίνε εργαζόμενος;

— Εργαζόμενος,—ίπα εγό.

— Δεν ίνε μπυρζυάς, δεν ίνε κυλάκος;—επέμενε το παλικάρι. —Θα πι πος πρέπι να πάι στον Κόκινο στρατό. Νά εδό ένας πιροζβέστις ίστερα από σένα... Κε σι δεν έτρεκσες βέβεα στι φοτιά!—έγνεψε σ' εκίνον πυ στεκότανε πίσο. —Ίταν ένα εργατικό αρτέλ απ' το εργοστάσιο «Μεταλίστ»...Ο καθένας απ' το εργατικό-τυ πόστο πιγένι στο στρατό!

— Τί κυβέντες ίνε εκί; φόνακσε κάπιος απ' τι γονιά κε χτὶπισε με το μολίβι.

— Συς-ς! συςύριξαν ολόγιρα σα χίνες.

Το παλικάρι έβιξε βροντερά κε ςκίβοντας έβαλε τιν παλάμι στο αφτί-μυ.

Τον κίταξα από κάτο. Νά κρεμανταλάς.

Το παλικάρι με φονί μπάσο μύπε στ' αφτί:

— Απ' το κολχόζι-μας έκσι πίγανε στον Κόκινο στρατό.. 'Εκσι σινομίλικι. Τρις σιντρόφυς τυς κατατάξανε στο πεζικό, διο—στο ιπικό... Εγό, βέβεα, στο λόχο σκαπανέον. Γιατί ίμε σιδεράς. 'Ολυς τυς μαστόρυς τυς κάνυνε σκαπανίς... Κε σι, τί μάστορας ìσε;

— Δεν πρόφτασα ν' απαντίσο. 'Ανιξε απότομα ι πόρτα κε μπίκε στο γραφίο ένας κρασνοαρμέιτσος.

Το πυκάμισο ίταν απàνο-τυ δìχος ύτε μια σύφρα. Σα να μάζεπσε όλες τις σύφρες, όπος μαζèβυν τα σκυπιδάκια κε τα νιματάκια, αράδιασε όλες τις σύφρες στιν πλάτι σα φισαρμόνικα κε ζόστικε σφιχτά με το λυρί. Στο λυρί απ' τιν αριστερί μεριά κρεμότανε μια λόνχι μέσα στι θίκι.

— Προσοχί—ίπε ο κρασνοαρμέιτσος κε σίκοσε το χèρι —'Οπιος καταγράφτικε—έκσο...Στο κύρεμα!

Ι ΚΥΡΙΣ

'Εκσο μπρος στι στρατόνα (казарма) δε φένετε το χορτάρι. 'Ολο ίνε στρομένο από μαλιά μάβρα, κσανθά, κσανθοκόκινα. 'Οσο θέλις μάζεβε με τιν τσυνκράνα σε θιμονιές.

Ο κυρέας δεν έχι κερό ύτε ν' ανασάνι. Περνά το κεφάλι με τι μιχανί, κε δίνι μια στο ζβέρκο—θα πι, έτιμο, άλος. 'Ενας έχασκε,—κάθισε κάτο απ'τι μιχανί με το καπέλο στο κεφάλι. 'Ετσι κε τυ κσίλοσε το καπέλο ο κυρέας κ' ι σίντροφι φόναξαν:

— Ρε σι, φίλακσε τιν τραγιάσκα!

'Ιρτε ι σιρά-μυ.

Τσικ-τσικ-τσικ-τσικ...

Κσεριζόνι ι μιχανί τα μαλιά—δεν μπορίς να βαστάκσις! Μα τι ακσακόνιστι, ίνε... Βαστιύμε απ' το σκαμνί, δάνκασα τι γλόσα-μυ. Δε μπορίς δα να φονάκσις. Θα γελάσυν ι κρασνοαρμέιτσι...

— 'Ετιμος!

Ο κυρέας μυ έβγαλε το σεντόνι κε μ' έδοσε μια λαφριά ζβερκιά. Μόλις σικόθικα, ο κατοπινός ίρτε στο σκαμνί. Ο κυρέας τυ έχοσε στο χέρι τι μιχανί, έβγαλε ένα μαντίλι κε σκύπισε το πρόσοπο.

— Υφ, άναπσα,—στριφογίρισε το κεφάλι. 'Ιστερα γίρισε προς τι στρατόνα κε φόνακσε μακρόσιρτα:—Πεδια-ά!.. Δόστε αντικατάστασι-ι!..

Απτι στρατόνα κανένας δεν απάντισε.

— Τί λες, θα δυλέπσις εσί!;—μ' έπιασε απ' τον ανκόνα.

— Εγό;.. Μα εγό δεν ίμε κυρέας!

— Νε μα κ' εγό ίμε ράφτις,—μυρμύρισε κι' άρχισε να βγάζι από πάνο-τυ τι ρόμπα. Κάτο απ' τι ρόμπα ίχε φόρμα κρασνοαρμέιτσυ.

'Ετσι λιπόν! Ράφτις ίταν αφτός, πυ με κύρεπσε έτσι λεβέντικα. Γι' αφτό κ' ι μιχανί δάνκανε.

Αγαπιτέ άνθροπε, πρέπι να βοιθίσυμε τον κυρέα-μας;—μΰπε ο ράφτις.—Εγό βοίθισα, βοίθισε κε σι. Αφτός ίνε ένας, μα βλέπετε πόσι ίσαστε. 'Ενας με κανένα τρόπο όλυς δε θα τυς οργόσι! Κι' ο εφιμερέβοντας διέτακσε στις δεκαπέντε ι όρα... Νά πάρε τι ρόμπα.

— 'Οχι, πύ εγό. Εγό δε μπορό...—αρνίθικα.

— Για, δός-μυ, αδερφάκι, να δοκιμάσο!

Ι ρόμπα πέρασε γλίγορα μπρος απ' τα μάτια-μυ. Γιάλισε ι μιχανί!

Κιτάζο—ο Μπερέσοβ, εκίνος ο κρεμανταλάς, ο σιδεράς! Ανιγοκλίνι τι μιχανί, ακριβός σαν νάνε λαβίδες τυ σιδερά. Σίμοσε στιν ομάδα τον πεδιόν κλιροτὸν. Σίκοσε απ' έναν το καπὲλο τυ το φόρεσε κσανά! Σίκοσε απ' τον άλο, τον τρίτο. Διάλεκσε τον πιο κσεμαλιάρι.

Τυ έχοσε το σκαμνί.

— Κάθισε.

Απ' τι μιχανί σκορπίζονταν τύφες, τύφες τα μαλιά. Σα να πιδύσαν ποντικί στο χορτάρι.

— Σιγά, να μι τυ αποκυρέπσις το κεφάλι. Το κεφάλι θα το χριαστί ακόμα,—γέλασαν τα πεδιά.

— 'Ολα κι' όλα δίχος πεχνίδια!—φόνακσε αφστιρά ο ράφτις.

'Εβγαλε απ' τιν τζὲπι-τυ ένα πακέτο μαχόρκα, λίγισε ένα κοματάκι χαρτί σα βαρκύλα, έστριπσε τσιγάρο κε κὰπνισε. 'Ιστερα άπλοσε τι μαχόρκα σε μένα. Εγὸ στραβά κυτσά έστριπσα τσιγάρο κε κάπνισα επίσις.

— Εσίς, σὶντροφε κε το χιμόνα ίστε εδό;..—άρχισα εγό κε τιν ίδια στιγμί πνίχτικα απ' τον καπνό τις μαχόρκας. Σα να σκάλοσε μια βύρτσα στο λαρίνκι-μυ.

— Τί το χιμόνα;

— Κε το χιμόνα εδό... κάθεστε;

— Νε βέβεα, τα χιμονιάτικα σπίτια ίνε εδό,—αφιριμένα απάντισε ο ράφτις. Τόρα δα μένυμε στα στρατόπεδα.

— Κ' εμίς γλίγορα θα πάμε κι στα στρατόπεδα;

Ο ράφτις σκέφτικε κ' έβγαλε μια τυλίπα από καπνό.

— Νά θα σας ντίσυμε, θα γίνετε πραγματικί κρασνοαρμέιτσι.

— Μίπος δεν ίμαστε εμίς ακόμα κρασνοαρμέιτσι;

Ο ράφτις γέλασε.

— 'Ιδες εκί!.. Κάπνισε μαχόρκα—κ' έγινε πια κρασ-

Κιτάζο—ο Μπερέσοβ, εκίνος ο κρεμανταλάς, ο ςιδεράς! Ανιγοκλίνι τι μιχανί, ακριβάς σαν νάνε λαβίδες τυ ςιδερά. Σίμοςε στιν ομάδα τον πεδιόν κλιροτὸν. Σίκοςε απ' έναν το καπὲλο τυ το φόρεςε κςανά! Σίκοςε απ' τον άλο, τον τρίτο. Διάλεκςε τον πιο κςεμαλιάρι.

Τυ έχοςε το ςκαμνί.

— Κάθιςε.

Απ' τι μιχανί ςκορπίζονταν τύφες, τύφες τα μαλιά. Σα να πιδύςαν ποντικί στο χορτάρι.

— Σιγά, να μι τυ αποκυρέπςις το κεφάλι. Το κεφάλι θα το χριαςτί ακόμα,—γέλαςαν τα πεδιά.

— 'Ολα κι' όλα δίχος πεχνίδια!—φόνακςε αφςτιρά ο ράφτις.

'Εβγαλε απ' τιν τζὲπι-τυ ένα πακέτο μαχόρκα, λίγιςε ένα κοματάκι χαρτί σα βαρκύλα, έςτριπςε τςιγάρο κε κὰπνιςε. 'Ιςτερα άπλοςε τι μαχόρκα ςε μένα. Εγὸ ςτραβά κυτςά έςτριπςα τςιγάρο κε κάπνιςα επίςις.

— Εςίς, ςὶντροφε κε το χιμόνα ίςτε εδό;..—άρχιςα εγό κε τιν ίδια στιγμί πνίχτικα απ' τον καπνό τις μαχόρκας. Σα να ςκάλοςε μια βύρτςα στο λαρίνκι-μυ.

— Τί το χιμόνα;

— Κε το χιμόνα εδό... κάθεςτε;

— Νε βέβεα, τα χιμονιάτικα ςπίτια ίνε εδό,—αφιριμένα απάντιςε ο ράφτις. Τόρα δα μένυμε στα ςτρατόπεδα.

— Κ' εμίς γλίγορα θα πάμε κι στα ςτρατόπεδα;

Ο ράφτις ςκέφτικε κ' έβγαλε μια τυλίπα από καπνό.

— Νά θα σας ντίςυμε, θα γίνετε πραγματικί κραςνοαρμέιτςι.

— Μίπος δεν ίμαςτε εμίς ακόμα κραςνοαρμέιτςι;

Ο ράφτις γέλαςε.

— 'Ιδες εκί!.. Κάπνιςε μαχόρκα—κ' έγινε πια κρας-

νοαρμέιτσος. Θα πάγο,—κύνισε το χέρι. —Κε για σας άφισα τι δυλιά-μυ.

Στι μέσι τις αβλίς στέκονταν, κσεχοριστά απ' τι στρατόνα (казарма) τρία χαμιλά κόκινα χτίρια. 'Εμιαζαν πολί με φορτιγά τρένα σταματιμένα στο σταθμό. 'Ετσι δα μακριά, κε έτσι ακριβός μικρά παραθιράκια. 'Ιτανε αποθίκες—εργαλίον (инженерский), ρυχιζμύ (вещевой) κε όπλον—Γίρο απ' τις αποθίκες πιγενοερχόντανε φρυρί με το όπλο «προτίνατε» (на перевес).

'Ιστερα απ' το κύρεμα μας στίλανε στιν αποθίκι ρυχιζμό.

ΤΣΟΧΙΝΟ ΠΙΛΙΚΙΟ, ΚΑΛΟΚΕΡΙΝΟ ΑΜΠΕΧΟΝΟ, ΑΟΡΤΙΡΕΣ

— Καλοκερινό αμπέχονο (летгимнастерка)... τσόχινο πιλίκιο (сукфуражка)... λυρί ζοστίρα!—φόναζε κάπιος απ' το παραθιράκι στον τύβλινο τίχο. Από κι πετιόντανε στιν αβλί μαντίες (шинель), σακίδια (подсумки), καραβάνες (котелки) λυριά, αορτίρες (ремешок-тренчик) ποδίματα, ποδόπανα (портянка), μάβρα πέτα με μπλε σιρίτι, σκαπανικά σίματα—σκαπάνι με φτιάρι,—άστρα κρασνοαρμèιτσυ, μ' ένα λόγο, πλέρια σιλογί—ολόκλιρος κρασνοαρμέιτσος, απ' τιν κορφί ος τα νίχια.

— Ε, τί χάσκις:—Απ' το παραθιράκι μυ κόθικε στο χέρι ένα μολιβι — ιπογράπστε.

'Ινε δίσκολο να γράψις το επίθετό-συ, όταν στο χέρι συ ανεμίζυν τα ποδίματα, συ σικόνι το χέρι ι κυβαριαζμένι μαντία κε στο ζβέρκο κυνιέτε σαν εκρεμές το παγύρι (фляжка). Ο κρασνοαρμέιτσος πίσο απ' το παραθιράκι δεν περίμενε,

όςπυ να βολεφτό. 'Αρπακςε το χέρι-μυ κε τὄβαλε πάνο στο χαρτί. Στριφογίριςα μερικά ορνιθοςκαλίζματα.

— Ο παρακάτο!—βύιξςε ο κραςνοαρμέιτςος ςα με τιν τρόμπα. Αμέςος με παραμέριςαν.

Εγό πέραςα, προχορόντας με το πλεβρό ςε καθαρό μέρος κε ίδα το ράφτι.

— Κε να ςε ςιμόςι κανένας δεν μπορί.—Γιατί τα κρέμαςες όλα αφτά πάνο-ςυ ςα ράφι τις κοοπερατίβας. Ρίκςτα στο χορτάρι.

Πέτακςα τα πράματα. Στα πεταχτά άρπακςε τι μαντία, τιν έφτιακςε κε μυ τιν έδοκε. Κύμποςε το γιακά κε με μάνκοςε με τιν κὸπςα το λεμό, έτςι πυ πόνεςα, έχοςε τιν παλάμι κάτο απ' τιν αμαςκάλι, με γαργάλικςε.

— Δε ςε ςφίνκυν τα μανίκια; Ας ὶνε, θἄνε καλά...

Με το δάχτιλο μέςα στι δαχτιλίθρα κςίστικε ο ράφτις πίςο απ' το αφτί. 'Ιςτερα ςίκοςε τα μάτια πάνο-μυ κε πίγε πίςο.

— Αδερφάκι-μυ, το πιλίκιο... Τακςίδεπςε ολότελα ος τι μίτι.

Αλιθινά, το πιλίκιο (фуражка) βρέθικε μεγαλύτςικο. Εγό πια κε το μέτοπο ςύφροςα κε το κεφάλι κυνύςα,—με κανένα τρόπο δεν έβγενε.

Δεν ίνε τεριαςτό αδέρφι—κύνιςε το κεφὰλι ο ράφτις.— Το πιλίκιο δεν ίνε καβαλάρις κ' ι μίτι—ςέλα... Δόςε-το εδό.

'Επςακςε στις τζὲπες, βρίκε μια εφιμερίδα, έςκιςε απ' τιν εφιμερίδα μια λυρίδα κε τι δὶπλοςε κάμποςες φορές.

— Τςοχ-πιλίκιο (суконфуражка), καλοκερινόβρακες (летшаровары)...—ίπα εγό.—Γιατί ςε ςας όλες ι ονομαςίες ίνε έτςι παράκςενες;

— Μίπος δεν τις καταλαβένις;—Ο ράφτις στριφογίριςε τι χάρτινι κορδέλα ςα στεφάνι κε τιν έβαλε στο πιλίκιό-μυ κάτο απ' το αςτάρι.

— Τσοχ-πιλίκιο;—ξαναρότισε ο ράφτις.—Καλά, δε θέλις «τσοχ»—πες τσόχινο. Πες: καλοκερινὲς βράκες, καλοκερινό αμπέχονο (гимнастерка). 'Ιτε έτσι, ίτε αλιός θα το πις το ὶδιο κάνι, μα πρέπι να προσέχις το ρυχιζμό. Κάθε πρὰμα να ίνε εντάκσι. Πάρε δο,—μυ γίρισε το πιλίκιο.

Το φόρεσα. Το πιλίκιο μυ στάθικε ίσια-ίσια.

Για το κάθε πράμα ιπάρχι προθεζμία ιπιρεσίας—σινέχισε ο ράφτις.—Το ίδιο όπος κε για τον κρασνοαρμέιτσο. Εσί θα ιπιρετίσις στον Κόκινο στρατό διο χρὸνια. Κ' ι μαντία διο χρόνια. Τα ποδίματα ένα χρόνο. 'Αμα το φιλάγις το ρυχιζμό κε σένα θα σε ιπιρετὶσι κε τον άλο σίντροφο, πυ θἄρτι ίστερα απο σένα στον Κόκινο στρατό. Εσί το φιλάγις, κε ο άλος, κι' ο τρίτος—νά τι ικονομία βγένι για το κράτος-μας.

Εκίνι τι στιγμί έτριξε ι κλιδαριά.

Ι αράδα στο παραθιράκι τέλιοσε. Απ' τιν αποθίκι βγίκε ένας κρασνοαρμὲιτσος κε κλίδονε τιν πὸρτα πιέζοντάς-τιν με το γόνατο.

— Περίμενε, Μόσιν!—έγνεψε με το χέρι στο ρὰφτι. —'Ελα να πάρυμε τυς πλοτίρες (поплавки).

Ο ράφτις έτρεξε με τα τέσερα στιν αποθίκι. Γίρισε κε μυ φόναξε.

— 'Ελα στο εργαστίρι. Το βράδι ίστερα απ' τιν ατομικί ιγιινί, έλα...

Τα πεδιά, αφύ πίρανε το ρυχιζμό, σκορπιστίκανε στο λιβαδάκι ο κάθενας όπυ έτιχε. Ο καθένας βιαζότανε να χόσι το κεφὰλι-τυ μέσα στο πράσινο αμπέχονο. Θα το χόσι, θα το σκεπάσι με το κασκέτο—κε τάχα ίνε κρασνοαρμέιτσος. Μα θα σικοθί απ' το χορτάρι—τα παντελόνια-τυ τον μαρτίρισαν—σπιτίσια ριγοτά..

Ε, ε!—τυς φοβέρισε ο ράφτις.—Δε δόθικε διαταγί να αλάξετε ρύχα.

Ο κρασνοαρμέιτσος κι' ο ράφτις μπίκανε στιν αποθίκι.

Κε σχεδόν αμέσος βγίκαν κσανά. Ο ράφτις κυβαλύσε ένα δέμα από άσπρα σακιά, πυ μιάζανε με μεγάλα φάκελα. Πίγενε γλίγορα σκίβοντας χαμιλά. Φένετε, τα σακιά ίτανε βαριά. Κε γιατί τυς λένε πλοτίρες;

— Σίνταχσις (строиться)!—Από κοντά-μυ πίδισε ο εφιμερέβοντας με τι λόνχι στο ζοστίρα—σίνταχσις-ς-ς! Να πάρετε μαζί-σας αμπέχονα, βράκες, πιλίκια, λυριά, ζοστίρες, ποδίματα...

Τα πεδιά κοπαδιαστά έτρεχαν προς τι στρατόνα. 'Αρπαχσα το ρυχιζμό στιν ανκαλιά κ' έτρεχσα να τυς προφτάσο.

Οχ πόσι ίμασταν! ολόγιρα απλόνοντε σα μπιζέλια στο κόσκινο.

Μπρος στο κατόφλι απλόθικε μια μακριά γραμὶ σα νάγινε αμέσος ι αβλί στενότερι.

— Ζ-ιγίτε! (равняйсь)!—έδοκε παράνκελμα ο εφιμερέβοντας κε βιαστικά έσιαχσε τις σύφρες στι ράχι-τυ.

Τα πεδιά γίρισαν το κεφάλι.

— Προσοχί (смирно)!.. Ατενός (отставить)! Δεν αχσιζι καθόλυ. Σιντομότερα να γιρίζετε το κεφάλι. Προσοχί!

Ο εφιμερέβοντας, κρατόντας τι λόνχι, πέρασε μπρος απ' τιν παράταχσι.

Τὸρα θα πάτε στο μπάνιο,—μιλύσε τιν κάθε λέχσι σαν να ιπαγόρεβε για γράπσιμο.—Ασπρόρυχα θα πάρετε επιτόπυ. Σαπύνι, εκί επίσις. Για το μπάνιο σας δίνετε μια όρα...

Απ' το κατόφλι κατὲβικε κιτάζοντας κὰτο απ' τα φρίδια ένας κσερακιανός κρασνοαρμέιτσος. Στο γιακά-τυ κσεχόριζαν κὸκινα σίματα. 'Οταν ίρτε σιμά, διέκρινα τριγονὰκια. Ο εφιμερέβοντας δεν ίχε τέτια σιμάδια. Κι' ο ράφτις δεν ίχε..Κομαντίρος τις ενομοτίας (отделенный), κομαντίρος πσιθίρισαν τριγίρο.

Ο κομαντίρος διέταχσε να μπύμε σε τετράδες κε μας πίγε στο μπάνιο.

ΕΜΙΣ ΙΜΑΣΤΕ ΚΡΑΣΝΟΑΡΜΕΙΤΣΙ

Βγίκα απ' το μπάνιο στο δρόμο. 'Ιθελα να περιμένο τα πεδιά, μα τυς παράτισα. Ανίκσανε μεγάλι δυλ'ιά με το άτμιζμα. Δεν καταλαβένο τι εφχαρίστισι βρίσκυν να χτιπιύντε με τι σκύπα.

— Κριύτσικο, στρατιοτικέ, πσομίσιο,—με φόνακσε δινατά μια εμπόρισα στιν πόρτα.

Εμένα, με ίπε στρατοτικό; Κίτακσα γοργά απάνο-μυ τι νέα στολί. Δε φόρεσα άραγε τίποτα ανάποδα; Νά θα πι, κρασνοαρμέιτσος!

— Μια μποτίλια κβας,—ζίτισα αφστιρά κε πέτακσα στιν εμπόρισα διο ασιμένιες μονέδες.

— Φένετε τυς νεοσίλεχτυς (новобранцев) τυς πίγαν στο μπάνιο;—ρότισε, χίνοντας στιν ποδιά-τις μπακιρένιες μονέδες κε μαζέβοντας να μυ δόσι ρέστα.

— Γι'αφτό δεν επιτρέπετε, πολίτισα, να ροτάς—τιν έκοπσα.—'Ινε στρατιοτικό μιστικό!

Ι εμπόρισα με κίτακσε φοβιζμένα κε βιάστικε να λογαριαστί. Εγὸ σύφροσα τα φρίδια κε πέρασα στο πεζοδρόμιο.

Τότε απ' τιν αβλόπορτα βγίκαν τα πεδιά. Ι δικί-μας— κε σαν να μιν ίνε ι δικί-μας! 'Ολι ίχαν πιλίκια με άστρα, πράσινες βράκες, αμπέχονα κε μάβρα πέτα στυς γιακάδες... λεβέντες κρασνοαρμέιτσι ένας κ' ένας. Ακόμα κε τον Μπερέσοφ δεν τον γνόρισα. Ολότελα άλο παλικάρι.

— Σίν-τα-κσις!...

Ο κομαντίρος στεκότανε στι μέσι τυ δρόμυ, ανίγοντας τα χέρια στις πάντες έδιχνε τιν κατέφθινσι πυ να σινταχτύμε. Τα πεδιά, σπρόχνοντας ο ένας τον άλο, σχιματίσανε τετράδες. Ο κομαντίρος μας κίτακσε όλυς. Διέτακσε να σφίκσυμε τα λυριά. Διο τυς ανάνκασε να κσαναφορέσυν τα ποδίματά-τυς.

— Κιτάκςτε...να μιν ντροπιαςτίτε!—μας προιδοπίιςε. Θιμιθίτε πος ίςαςτε ςκαπανίς... Κρατάτε βίμα. Ζιγίτε δεξιά κε στο ζβέρκο. Κρατάτε τα διαςτίματα...

Πίρε ανάςα κε φὸναξε.

— Βὰδιν, εμπρός...μαρς (шагом...марш).

'Ολι μαζί τινὰκςαμε τ' αριςτερό πόδι ςαν να κλοτςίςαμε τόπι.

— Εν, διο (Ать два)! Εν, διο, τρία, τέςαρα!

Βγήκαμε ςε δρόμο με πολί κόζμο. Με βρόντο φρεναριςε το τραμβάι, πυ ερχότανε απάνο-μας. Απ' τα παράθιρα έβγαλαν τα κεφάλια ι επιβάτες. Εν, διο... 'Ενας αμακςάς βιαστικά κυνύςε τυς ανκόνες-τυ ςα φτερύγες. Σα νἄθελε να πετάκςι κε να τραβίκςι στιν μπάντα το πςοράλογό-τυ μαζί με το αμάκςι κε τον επιβάτι.

Τα πεδιά έβαλαν πιότερο τα δινατά-τυς. Χαρά στι δίναμι! 'Ολος ο δρόμος δικός-μας. Εγό με όλι-μυ τι δίναμι χτιπὺςα τα τακύνια στο λιθόςτροτο. Δεν ένιοθα τα πόδια-μυ.

— Εν, διο—μετρύςε ο κομαντίρος. Τρρρα-τρρρα! βάδιζαν τα πεδιὰ.

— 'Ας τραγυδίςι...όπιος μπορί: έγνεπςε ο κομαντίρος με το κεφάλι.

Κοντά-μυ έςερνε τα πόδια-τυ ένα παλικαράκι. 'Επρεπε να πάγι ςτιν αριςτερί πτὲριγα, μα χόθικε μπροστά. Τρις φορές πια τον φίλεπςα με ανκονιές για να πιγένι με βίμα. 'Αχςαφνα το παλικαράκι ςύφροςε το πρόςοπό-τυ, ςαν να μὶριςε μυςτάρδα κι'άρχιςε το τραγύδι: «Вни-и-из по ма-а-тушке по Волге»...

Τα πεδιά αρχίςανε να χάνυν το βίμα. Κι'αλίθια! Μ'ένα τέτιυ μακρόςιρτο τραγύδι τεριάζι για να πιγένις πάνο στα κςιλοπόδαρα κι' όχι στι γραμί!

Σίκοςα το ένα πόδι, ςίκοςα το άλο. Το δεκςιό ταχύνι μόλις βαςτιότανε στα καρφιά... Διαβολεμένο! Μα πύ τὄπαθα αφτό;

Το πεδαρέλι, βάζοντας τα χέρια στις τζέπες μυρμύριζε κάτο απ'τι μίτι-τυ. «Волга матушка река-а.»

Ι ΚΑΝΟΝΙΖΜΙ ΤΥ ΚΡΑΣΝΟΑΡΜΕΙΤΣΥ

Ι ατομικί-μυ ιγιινί διαταράχτικε. Κι' όλο αφτό για το ταχύνι. Κε στον κομαντίρο τις ενομοτίας πίγα κε στον εφιμερέβοντα ανάφερα. Κανένας δε θέλι να κυβεντιάζι:

— Δεν εφκερό, ελάτε ίςτερα.

Κε ς'αφτό το αναμετακςί τα πεδιά πίραν απ'τιν αποθίκι οδοντόβυρτςες, σκόνι «Δενζέτ» κε ςαπύνι.

Κιτάζο, ίνε πια βράδι. Μας πίγανε μέςα στι ςτρατόνα. Μας πίγανε ςτιν «ατομικί ιγιινί». Ζὸςτικαν τα πεδιά με τις πετςέτες κε περικίκλοςαν τυς νιφτίρες. Κ'εγό ζόςτικα. Πρέπι να καθαρίςο τα δόντια, μα εγό δεν ὲχο με τι να τα καθαρίςο. Ανανκάςτικα να τα καθαρίςο με το δὰχτιλό-μυ. 'Εβρεκςα το δάχτιλο κε στο στόμα...

'Οχι, ςκέφτυμε, δεν κάνι έτςι. Αποφάςιςα να πάγο ςτο ράφτι: ας με βγάλι αφτός τυλάχιςτο απ' τι δίςκολι θέςι. Το ίπα στον εφιμερέβοντα. Πύ αφτός, ύτε ν'ακύςι δε θὲλι. Διατὰζι να πέςο να κιμιθό.

— Αποχόριςι (отбой) — λέγι — βάρεςε πια. Κε ςτις τέςερες κε τριάντα ορίςτικε εγερτίριο. Τα χαράγματα θα τραβύμε στο ςτρατόπεδο. Δεν ίνε πέκςε-γέλαςε να πάι κανίς ενιά χιλιόμετρα.

Τότε εγό τυ δίλοςα ανιχτά:

— Με τέτιο ταχύνι δε θα μπορέςο να πάγο ος το ςτρατόπεδο.

— Καλά — λέγι — ςε μιςὶ όρα νἄςε πίςο. Πίγα απ' το διάδρομο. Ο διάδρομος ςτι ςτρατόνα ίτανε μακρίς κε το πάτομα ίτανε βυιχτερό κε πέτρινο. Πέραςα όλο το διάδρομο πάνο ςτις μίτες. Ίςτερα απ' τιν αποχόριςι απαγορέβετε ακόμα κε να μιλάς φοναχτά. Ι κραςνοαρμέιτςι πέφτυνε να κιμιθύν.

Ο ράφτις καθότανε ςτο εργαςτίρι-τυ, ςκιμένος πάνο ςτι ραφτομιχανί.

Ι μιχανί ίτανε τυ ποδιύ, μα εδό ίταν ο κόμπος, έςπροχνε τον τροχό με τι χύφτα. Απ' αφτὸ ι μιχανί βύιζε ςα μοτοςικλέτα.

Τριγίρο ίτανε ςτιβαγμένα παλιά αμπέχονα, κςεθοριαζμένες βράκες, αχνάρια για μαντίες, κυρέλια.

Στι γονιά ςιμά ςτο παράθιρο κάθονταν ένας άλος κραςνοαρμέιτςος κε κάτι έραβε με το βελόνι. Πίςο απ' τι ςτίβα τυ ιφάζματος φενὸτανε μόνο ι πλάτες-τυ κι' ο ζβέρκος.

Στον τίχο χτιπὺςε το ρολόγι.

Κίταχςα τιν όρα κε κάθιςα ςτο ςκαμνί.

Περάςανε διο λεφτά. Ο ράφτις ύτε καν με κιτάζι, — όλο κε γαζόνι.

— Σίντροφε αγαπιμένε, — ίπα — πύ να βρο τςανκάρι;

— Γιατί ςυ χριάςτικε τςανκάρις;

Τὔδιχςα το τακύνι.

Ο ράφτις μ' ανάνκαςε να βγάλο το πόδιμα, το ςτριφογίριςε, χτίπιςε το τακύνι με τι δαχτιλίτρα.

— Στι γραμί τὄβγαλες; Να περπατάς δεν κςέρις! Πρέπι να μάθις να περπατάς.

Γέλαςα.

— Ίκοςι ένα χρόνο περπατό πια...

— Νε περπατάς αφτοδίδαχτα, — δεν τάραχςε το μάτι-τυ ο ράφτις. Μερικί μαθένυν κε γράματα αφτοδίδαχτα. Μα χριάζετε να περπατάς ςίφονα με τον κανονιζμό. Να μι χτιπάς τα τακύνια, τι μίτι να τιν τεντόνις προς τα μπρος, το

πόδι να το φέρνις μπροστά-συ με τιν πατόνα. 'Οςο να σε μάθι ο κομ. τις ενοματίας, πάρε μαθίματα απ' το ράφτι, — έγνεπςε. Βάςο, κάρφοςέ-τυ το τακύνι.

Το πόδιμά-μυ πέτακςε απ' τι μια μεριά τις κάμαρας στιν άλι. Ο κραςνοαρμέιτςος, πυ καθότανε δίπλα στο παράθιρο το έπιαςε κε ςιοπιλά κςανακάθιςε.

— Κε πιος ίνε αφτός; Τςαγκάρις;—πςιθιριστά ρότιςα το ράφτι.

— Ο Βάςος;--χαμογέλαςε— Μίνε ίςιχος θα το καρφόςι. Κε ςιδερένιο πέταλο θα βάλι. Δε θα μπορέςις να χαλάςις τι δυλιά-τυ...

Κςανά έβαλε μπρος τι μιχανί. Ο κραςνοαρμέιτςος κοπάνιζε με το ςφιρί.

— Δε θα γλιτόςις το φρέςκο,—ίπε άκςαφνα ο ράφτις. Γίριςε κίνο πυ έραβε, μάζεπςε τι ςύφρα κε τι ςιδέροςε με το νίχι.—Δε θα γλιτόςις, αν με σκοπό ίτε από ακαταςταςία χάλαςες το ποδίματο.

— Πιό φρέςκο ρότιςα;

— Γνοστό πιο—το φρέςκο τις φρυράς.—Ο ράφτις λαφριά γίριςε τον τροχό κι' άφιςε να πέςι το βελόνι πάνο στι ςύφρα. Στι νκαυπβάχτα τις φρυράς...—ίπε ςιλαβίζοντας. Φιλακίζυν αφτύς πυ πιάνυντε για μεγάλες ιπόθεςες.

Σκέφτικε κε με κίτακςε.

Νε-ε. Πρέπι νάςε ο τελεφτέος άνθροπος για να καταντίςις ος το φρέςκο. Εγό δεν πίγα κε ςένα δε ςε ςιδυλέβο. Κε τα πράγματα πρέπι να τα προφιλάγις. Πίρες ποδίματα, να τα αλίβις. 'Αλιβέ-τα πιο παχιά, μι φιλαργιρέβεςε. Γεμάτι τενεκέδες στέκυντε κοντά στυς νιφτίρες. Τα ποδίματα μοναχά-τυς θα ςυ δίκςυν, ότι φτάνι, όταν μυςκέπςυνε με άλιμα. Αν βρέκςις τα ποδίματα—πιος κςέρι τι μπορί να ςυ τίχι,—στέγνοςέ-τα κε πάλι άλιπςέ-τα. Μα ιγρά μιν τα αλίβις, θα μυχλιάςυν κε θα χαλάςυν.

— Κε τι μαντία, το αμπέχονο;—ρότισα.

— Κι' αφτά να τα προφιλάγις, ìπε ο ράφτις.—Σινίθισε το χέρι-συ στι βύρτσα, έτσι πυ μοναχό-τυ να απλόνετε προς τι βύρτσα. Πέφτις να κιμιθìς—κε το ρυχιζμό βάλτον να κιμιθί. Εσί έχις κρεβάτι, κι' ο ρυχιζμός έχι το σκαμνί. Μα πριν απ' όλα φίλαγε το όπλο,—τον φοβèριζι με το δάχτιλο,—το τυφέκι! Για το τυφέκι ίνε κσεχοριστί κανονιζμί, ίνε ολόκλιρο καταστατικό γραμένο. Δεν περιπιίσε το τυφέκι, πας χαμένος στι μάχι...

Χτιπίσανε στιν πόρτα. Απ' τι χαραμάδα χόθικε το κεφάλι τυ εφιμερέβοντα.

— Θ ράφτις να πάι στον κομαντίρο τυ λόχυ!

Ο ράφτις βιαστικά έβγαλε τιν ποδιά πάνο απ' το κεφάλι, πίρε απ' το ràφι το πιλίκιο κε βγίκε.

Κίτακσα τ' ορολόγι. Πέρασε πια ίκοσι ένα λεφτό. 'Επρεπε να ετιμαστό. Ζίτισα το ποδίματο απ' τον κρασνοαρμέιτσο.

— Τόρα, θα το περàσο μονάχα λύστρο,—ίπε σιγά ο κρασνοαρμέιτσος.

Ο δίχτις πίδικσε στιν παρακάτο γραμύλα. Εγό στριφογίριζα πάνο στο σκαμνί.

Εκίνι τι στιγμί με κρότο χίθικε ο ράφτις κε èτρεκσε στιν κάμαρα.

— Βασίλι, Βάσο!—φόνακσε—Ος το προί να διορθόσυμε τυς πλοτίρες (поплавки)! Βγες απ' τιν ενέδρα-συ (засада) στιν πρότι γραμί!

Ο κρασνοαρμέιτσος πίδισε με το ποδίματό-μυ. Εγό με πίδιμα όρμισα πάνο-τυ.

Εσί πύ πας; Ετιμάζεσε να το σκάσις;—Ο ράφτις με στρίμοκσε στον τίχο.—'Αρπακσε Βάσο το λιποτάχτι (дозертир)!

— Περìμενε,—èσπροχνα τα χέρια-τυ,—θα βρο το μπελά-μυ απ' τον εφιμερέβοντα.

— Καλά, πίγενε.—Ο ράφτις ιποχόρισε.—Μα μπορίς

κε να περιμένις δεκαπέντε λεφτά, αν θέλις. Δε θα βρις το μπελά-συ. Ρότισα τον εφιμερέβοντα...

Πός να μι θέλο! Μεγάλι περιέργια να κιτάκσο τυς πλοτίρες— τι ίδος φρύτο ίνε.

ΑΠΟ ΤΙ ΚΑΝΥΝ ΤΙΣ ΓΕΦΙΡΕΣ

Ο ράφτις κι' ο τσανκάρις πσάχνανε στι μέσι τις κάμαρας, πετύσαν τσυβάλια από καραβόπανο, πυ ίχαν τριγίρο ραμένα δαχτιλίδια κε σκινάκια.

'Ερίχναν ολάκερι στίβα. Ο ράφτις κάθισε να κσεκυραστί, άναπσε τσιγάρο. Μα έγνεπσε πονιρά.

— Κσέρις γιατί χρισιμέβυν αφτά τα σίνεργα; Για να χτίζυμε γέφιρες.

— Από τσυβάλια;

— Απ' αφτύς, απ' τυς πλοτίρες.

— Ακόμα τί έχις να πις;

Ο ράφτις έφτισε.

— Τί θα πο ακόμα; Θα πο, ότι ο σκαπανέας (сапер) πρέπι να χτίζι γέφιρα απ' ότι θέλις. Βλέπις κσίλα, βάζε γέφιρα από κσίλα, συ πέφτυνε στα χέρια βαρέλια...Καλά, μα πος να γίνι όταν δεν ιπάρχι τίποτα;—ο ράφτις άφισε ένα κυλυράκι καπνό κι' άρχισε να το πιάνι με το δάχτιλο.— Καταλαβένις, αν ίνε γίρο έριμα, όπος τιχένι στι μάχι; Δεν ίνε δάσος, κσίλα δε μας ετιμάσανε. Μόνο τα πυλιά τσιρτσιρίζυν. Κε μπροστά—ποτάμι...Τί να κάνυμε τότε;

— Να το διαπλέπσυμε,—ίπα εγό.

— Νε μα δεν έχυμε με τι να δυλέπσυμε. Δε θα κυβαλίσις απάνο-συ τα πολιβόλα, κε βάρκες δα δεν έχυμε.

— Τότε περνάμε απ'τα ριχά.

— 'Ινε βαθί. Νά, αδερφέ, εδό-δα μπένυν σε ενέργια

πλοτίρες. 'Οσο να πις τρία—ορίςτε, ςίντροφι ακροβολιςτές, το γεφιράκι ίνε έτιμο. Χτιπίςτε τον εχτρό απ' τιν πλεβρά, μεγαλόςτε τιν κερδιζμένι επιτιχία.

— 'Οχι καλέ, το παραλὲς—ίπα εγό.

Ο ράφτις γέλαςε.

— Νά μάθενέ-τον τιν τέχνι τις ςκαπανικίς. 'Οχι αδερφέ,—πρόςτεςε ςοβαρά—αφτό κε ίνε ςτρατιοτικί τέχνι. Ακόμα θα δις...

Σικόθικε, φόρεςε τιν ποδιά, πέραςε αντίκρι ςτο φος ένα χοντρό νίμα ςτο βελὸνι κι' άρχιςε να επιδιορθόνι τυς πλοτίρες. Ο τςανκάρις επιδιόρθονε πια τον τρίτο.

'Οπος φένετε, ίςε απ' τιν πόλι;—με κίταξε ο ράφτις—τί ιδικότιτα έχις;

— Μονταδόρος απ' το «Ελέκτρικ»—ὶπα,—απ' το εργοςτάςιο τυ Λενινκράντ.

— Ιδικός για τον ιλεχτριζμό, δεν ίν' έτςι; Βάζις λὰμπες, ίτε πός;

— Λάμπες!.. Λάμπες αφτό το κάνο μεταξί άλον. Βάζο μοτέρ, επιδιορθόνο, όταν τίχι ίμαςτε μπριγάδα...

— Καλά, έτςι θάχις πὲραςι παντύ—ςὸπαςε—Το πιο πιθανὸ θα ςε ορίςι ο κομαντίρος τιλεφονιτί. Αλιότικα, ανατιναχτί. 'Εφτιαςε ο εχτρός γέφιρα. Μα ςι τριπόνις από κάτο ςα γυςτερίτςα, έβαλες δυναμίτι, άφιςες ρέβμα κε παν ι φίλι..Το πεζικὸ-τυ ςίμοςε ςτο ποτάμι,—μπορί με μάχι να πέραςε ος τι γέφιρα,—μα απ' τι γέφιρα μόνο καπνός απλόνετε πάνο ςτο ποτάμι. Ανατιναχτίς ὶνε πιο διαςκεδαςτικό, παρακάλεςε το διικιτί να ςε ορίςι ανατιναχτί.

Κίταξε ςτ' ορολόγι.

— Πέραςε ι όρα-ςυ. Πετάξυ ςτι ςτρατόνα. Πιθαρχία ίνε ι πρότι-μας δυλιά.

Εγό πὲταξα απ' το εργαςτίρι, ακόμα ξέχαςα κε ν' αποχερετίςο. 'Ιςτερα από πέντε λεφτά ξαπλόθικα πια κάτο

— Καθίστε καλά σίντροφι,—διέκοπσε ο κομαντίρος.— Μπερέσοφ, ελάτε δο!

Ο Μπερέσοφ έκλισε το στόμα-τυ με το χέρι κε με ίφος φτέχτι πίγε μπρος. Ο κομαντίρος έπεζε με το χάρακα.

— Πέστε Μπερέσοφ, γιατί ο κρασνοαρμέιτσος πρέπι να κσέρι τις διάστασες τυ σὸματός-τυ;

Ο Μπερέσοφ τεντόθικε, άγλιφε τα χίλια-τυ, έπιασε τι μίτι-τυ.

— Πρέπι νάνε για τι γιατρικί!—ίπε με μιας. 'Οταν με πίρανε στιν ιπιρεσία κ' εμένα με μέτρισαν. Ανάστιμα εκατόν ογδόντα οχτό σαντίμετρα κε στο στὶθος—εκατὸν πέντε.

— Καλές διάστασες—γέλασε ο κομαντίρος. – Κ' ι άλι λιπόν πος σκέφτοντε;—γίρισε ο κομαντίρος προς τιν τάκσι.

Απ' τα τελεφτέα θρανία ίπανε, ότι τα σαντίμετρα χριάζοντε για τιν εκσάρτισι, ίτε για τα γιμνάσια...

— 'Ισος για τα χαρακόματα, σὶντροφε κομαντίρε;— προσεχτικά ρότισε ο Σιμεόνοφ Μαθιός, πρόιν μιλιτσιονέρος.

— Εμπρός, εμπρός!—τον ενθάρινε ο κομαντίρος. Μα ο μιλιτσιονέρος σιοπύσε, δεν έφτανε το μιαλό-τυ πιότερο.

— Πος σας φένετε, αλίθια,—χαρακόματα κάνυν με οριζμένες διάστασες. Κε γέφιρες, κε δρόμυς κε σιρματοπλέγματα. Δίχος μέτρο ο σκαπανέας δε μπορί να κάνι ύτε βίμα. Καλά, μα αν δεν έχο μαζί-μυ μέτρο;—ο κομαντίρος κύνισε το χάρακα.—Αν έσπασε; 'Ιτε, ας πύμε, τον έχασα... Μπορί να γίνι αφτό στι μάχι;

— Μπορί,- σιφόνισαν τα πεδιά.

— Κε μένα με διατάζυνε να χτίσο γέφιρα. Πρέπι λιπόν να μετρίσο το μάκρος τον δοκαριόν κε να τα διαλέκσο σίφονα με το πάχος. Γιατί για διαφορετικές γέφιρες χριάζοντε διαφορετικά δοκάρια. Συ χριάζετε να περάσις πεζικό απ' τι γέφιρα—θα βάλις μικρά δοκάρια. Μα για τα κανόνια τιχένι να πέφτυν δοκάρια χοντρά μια ανκαλιά. 'Ολα πρέπι να τα

μετράς τριγίρο. 'Ετσι νά, θα πι, αν δεν έχις μέτρο,— δυλέβις με τιν παλάμι, το γόνατο, ίτε το βίμα. Το μάκρος τυ βίματος ίνε εβδομίντα σαντίμετρα. Κι' αφτό να το θιμάστε. Σας δόκανε φτιάρια;

— Μας δόκανε.

— Τιν ερχόμενι φορά ο εφιμερέβοντας τις τάκσις πρέπι να φέρι ένα φτιάρι,—δίλοσε δινατά ο κομαντίρος.—Ο σκαπανέας πρέπι να κσέρι επίσις σα νερό τις διάστασες τυ εργαλίυ.

Σίντροφε κομαντίρε τις διμιρίας επιτρέπστε να πο,— άνκισε το γίσο ο Μπερέσοφ. 'Οπος φένετε ο κομαντίρος τον κσέχασε, μα ο Μπερέσοφ βαρέθικε να στέκετε.—Στοχάζυμε έτσι: ο κάθε σκαπανέας πρέπι νάνε ο ίδιος-τυ μέτρο, διλαδί χάρακας... Για να μπορί δίχος καμιά βοίθια...

— Σοστά,—ίπε ο κομαντίρος—Νικά όχι κίνος πύνε φορτομένος απ' τα πόδια ος το κεφάλι με εργαλία, μα κίνος πυ ίνε εφεβρετικός στι μάχι.

Ο κομαντίρος κίτακσε στ' ορολόγι τυ χεριύ.

— Κά-πνιζμα!—έδοκε παράνκελμα, φίσικσε απ' το μανικέτι ένα σκυπιδάκι, δίπλοσε το μέτρο κε έφιγε.

Τα πεδιά τεντόνονταν κε βγίκανε από τα θρανία. Κσαπλοθίκανε στο χόρτο, άρχισαν ν' ανάβυν τσιγάρα.

— Το τσιγάρο-μυ έχι πέντε σαντίμετρα, τεμπέλικα έλεγε ένα παλικάρι κσαπλομένο ανάσκελα. Πάνο στα μάτιατυ έρικσε το πιλίκιο για να φιλαχτί απ' τον ίλιο. Μόνο τα ρυθύνια φένονταν κάτο απ' το γίσο. Πάι να πι, πέντε σαντίμετρα. Κε πόσα μέτρα ίνε απ' τι μίτι-μυ ος τον ίλιο; Ε κρασνοαρμέιτσε Μπερέσοφ.

— Πάνε στο διάβολο!—αγρίεπσε ο Μπερέσοφ. Σικόθικε με τράβικσε απ' το χέρι.—'Ελα να μετρίσυμε με τα βίματα, θέλις; νά ος εκίνα τα ελάτια, όπυ κάνι μάθιμα ι τρίτι διμιρία.

Πίγαμε ο ένας πίςο απ' τον άλο, μετρόντας μέςα-μας τα βίματα.

— Εκςίντα τρία, —ίπε ο Μπερέςοφ με το πόδι κάτο απ' τι ρίζα τυ ελατιύ.

— Εκςίντα ενιά, — δίλοςα εγό ίςτερα απ' αφτόνα.

Ο Μπερέςοφ έκςιςε το ζβέρκο.

—Νά πρόβλιμα... Πόςα πραγματικά να μετρίςυμε;

'Επεςε ςε ςιλογιζμό κι' άρχιςε να καπνίζι.

—Τί μαθίματα έχετε;—ρότιςα τυς κραςνοαρμέιτςυς τις τρίτις διμιρίας.

—Με το όπλο... ςιμάδεμα απ'το τρίποδο ςτο ςτόχο,— απάντιςαν τα πεδιά.

—Γιά περίμενε—μ'έςφιχςε το χέρι ο Μπερέςοφ. Δεν ίνε ο κομαντίρος Σιτςόφ; Άςπρι μπλύζα, άςπρο πιλίκιο. Αφτός ίνε!

Ο Μπερέςοφ ρίχτικε ςτα ελάτια.

Θάπρεπε νάχαν περάςι τα τέςερα λεφτά. Ι κραςνοαρμέιτςι αρχίςανε να ςκορπύν κατά τάκςες.

—-Πάμε!—-κςεπίδιςε ο Μπερέςοφ απ'τιν άλι μεριά. Με έπιαςε απ'τον ανκόνα κε γιρίςαμε ςτιν τάκςι—Βγένι, πρέπι να μετρά κανένας με τριάδες κε όχι, όπος εμίς... Υφ ίδροςα... Καταλαβένις, με τριάδες. Πόςα βίματα ίνε τα δικά-ςυ—εκςίντα ενιά; Διλαδί, ίκοςι τρις τριάδεςί. Βάλε τόρα διο φορές, θα βρις μέτρα. Σαράντα έκςι μέτρα ίνε τα δικά-ςυ, κατάλαβες; Νά κι' όλι ι θεορία με τιν πράκςι.

—Μα πύ ίνε όλο αφτό; Σε μένα κε ςε ςένα βγίκανε διαφορετικά μέτρα.

Ο Μπερέςοφ κύνιςε το κεφάλι-τυ.

Αφτό δεν έχι ςιμαςία. Πρέπι να πάρις ςτρονκιλό λογαριαζμό. Δε θα βάλις ς'όλυς τυς ανθρόπυς τα ίδια πόδια.

Στιν τάκςι ένας κραςνοαρμέιτςος κςετίλικςε μια πλακάτα κε τι ςτίρικςε ςτα κλαδιά. Αφτός ίταν ο γραματέας τυ πιρίνα—ο Βόιτας.

—Μίπος θάνε πολιτικό μάθιμα;—ρότιςε ο Μπερέσοφ κε βάδιςε γριγορίτερα. Πλιςιάςαμε, πατόντας στα νίχια κε καθίςαμε στις θέςες-μας.

—Έτςι, δα, ςίντροφι,—άρχιςε ο γραματέας κε περίμενε, όςο να καθίςυν όλι.—Την περαζμένι φορά ςας περίγραπςα τα τέμπα τις κολεχτιβοπίίςις ς'όλι την ΕΣΣΔ. Ας στραφύμε τόρα στο Πςκόβςκι ραγιόν-μας...

Τα πεδιά αναταράχτικαν κι' αρχίςανε να κάθυντε πιο βολικά. Το ραγιόνι δα ίνε δικό-μας. Μπορύμε να ελένκςυμε κάθε αριθμό, κάθε εκατοστό—ςκεδόν από κάθε χοριό ίνε κι' ένας μάρτιράς.

ΜΑΘΕΝΥΜΕ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΥΜΕ

Κάθε μέρα, ίςτερα απ'τα μαθίματα τις τάκςις, ο κομαντίρος τις ενομοτίας ο Ομέλτζενκο μας ςίνταςε ςε γραμί. 'Ετςι λένε το δρομάκι μπρος στις ςκινές. Το δρομάκι ςτ'αλίθια μιάζι με γραμί. Ομαλό, ίςιο, κίτρινο, κάθε μέρα το ιςοπεδόνυν κε το στρόνυνε με άμο.

Αφύ μας ςίντακςε, ο Ομέλτζενκο δίνι παράνκελμα: «ενομοτία—ακολυθίςτε!» κε μας πιγένι στην άκρι τυ στρατόπεδυ. Στην άκρι τυ στρατόπεδυ ίνε χαρακόματα. Τα έςκαπςαν κάποτε ι ςκαπανίς για εκςάςκιςι. Τα χαρακόματα απ'το πέραζμα τυ κερύ γεμίςανε με χόμα κε χορταριάςανε. Βλέπυμε στις ςκοτινές τρίπες. Με τα ροτίματά-μας γινόμαςτε τςιμύρι στον Ομελτζένκο.

—Θαρθί ι ςιρά-ςας, μονάχι-ςας θα ςκάπςετε χαρακόματα, τότε δα κε θα μάθετε,—απαντά ς'όλυς με μιας ο Ομέλτζενκο.—Κε τόρα ςίφονα με το πρόγραμα έχυμε άςκιςες ςκιματιζμύ.

Διαλέγι ένα ομαλό λιβάδι. Αρχίζυμε τις άςκιςες. Επιτίδια

φέρνυμε το χέρι στο γίσο. Κε το τραβύμε πισο σαν να καίκαμε απ'το πιλίκιο. Μα ο Ομέλτζενκο κάθε φορά φονάζι: «Ατενός, (отставить) βγένι χαλαρά».'Ιστερα δίχνι τον Μπερέσοφ: «Αφτό θάνε το πρόσοπο πυ χερετάτε»—κε διατάζι τον καθένα να πλισιάζι στον Μπερέσοφ κε να δίνι αναφορά.

—Τον Μπερέσοφ τον εχτιμά για το ανάστιμά-τυ κε γιατί έχι παράστιμα κρασνοαρμέιτσυ. Κε εκσόν απ' αφτὸ, ο Μπερέσοφ ίνε πολὶ καλός σιδεράς. Ο Ομέλτζενκο τυς τέτιυς τυς αγαπά. Ι μαστόρι σ'αφτὸν έχυν τιν πρότι τιμιτικί θέσι. Ι παλιί κρασνοαρμέιτσι διιγύντε, πος τον περαζμένο χρόνο έδινε στυς μαστόρυς τιν κομπόστα-τυ. «Ο καλός μάστορας θα ρίκσι μια ματιά κε κσέρι πια από πια μεριά να καταπιαστί στι δυλιά,—λέγι ο Ομέλτζενκο.—Κε συ κάνι κε φτιάρι, κε συ κάνι κε πιραμίδα για τα όπλα—ότι θέλις συ κάνι. Με καλύς μαστόρυς ο Κόκινος Στρατός θα κσεπεράσι κάθε καπιταλιστικί τέχνι. Μα με ανιπρόκοπο μάστορα δυλέβις δίσκολα. Αφτός φτιάνι κε σι κσαναφτιάνις...»

Τυς τσανκάριδες, τυς ράφτες, τυς κυρίς δεν τυς θεορί ο Ομέλτζενκο για μαστόρυς. «Τί ιδικότιτα έχυν;—στραβόνι το στόμα-τυ.—Να στρίβυν σπάνκο κε να βάζυνε μπαλόματα; Ίτε νά οργόνυνε με τι μιχανί τα μαλιά. 'Ετσι νά κ' εγό δύλεβα στο σοβχόζ σε μιχανί τις Διυμπερέτσκαγιας κε κοπάνιζα λινάρι, μα δεν παραδέχυμε τον εαφτό-μυ για μάστορα.

Ο Ομέλτζενκο δεν αγαπά να κυβεντιάζι. Το πιότερο σιοπά, ακύι τυς άλυς. Ίνε μέρα, πυ δε συ λέι ύτε κε τρις λέκσες.

Στα μαθίματα ο Ομέλτζενκο ίνε αφστιρός. Κάποτε νά τι έτιχε: ο κρασνοαρμέιτσος Σίβυ έπρεπε να δόσι στον Μπερέσοφ αναφορά. Τιν αναφορά πρέπι να τι δόσι, σε διο βίματα απόστασι. Μα ο Σίβυ άκυσε ίκοσι διο βίματα. Πίγε, πίγε, έφτασε ος το ελάτι κε στάθικε.

—Μα πύ ίνε ι αναφορά;—τυ φόνακσε ο Ομέλτζενκο.

Ο Σίβιι σίκοσε το χέρι κε αμόλισε τιν αναφορά μπρος στο ελάτι.

—'Ινε έσχος για τον κρασνοαρμέιτσο,—θίμοσε ο Ομέλτζενκο.—Αν το, κσανακάμετε θα πάρετε έχταχτι ιπιρεσία.

Κε τυ Μπερέσοβ τΰρθε όρεκσι να πέρνι αναφορές. Νομίζι, ότι κε στ'αλίθια ίνε κομαντίρος. 'Αρχισε να κάνι παρατίρισες στο Σίβιι: έτσι κ' έτσι μαθές. Ο Ομέλτζενκο δίχος κυβέντα τΰκοψε έχταχτι ιπιρεσία για ιπερβασία εκσυσίας.

Κε κσέρετε τί πραματάκι ίνε ι έχταχτι ιπιρεσία; Ιπιρετάς το ικοσιτετράορό-συ σαν εφιμερέβοντας ίτε φρυρός,—πότε θα κσανάρτι ι σιρά-συ; Μπορί σ'ένα μίνα. Μα για φτέκσιμο θα πας ιπιρεσία δίχος σιρά, κι' ας ίσυνα διο μέρες πριν. Μα ακόμα κε στο ιμερολόγιο θα συ γράπσυν τιν τιμορία.

Πίγαμε μια φορά κε καθίσαμε στο χαράκομα. Καπνίσαμε.

—Σίμερα θα οργανόσυμε γενικό έλενχο, πος ο καθένας έμαθε τις άσκισες σκιματιζμύ,—δίλοσε ο Ομέλτζενκο.—Ι ενομοτία θα κάνι όλυς τυς μετασκιματιζμύς. Παρανκέλματα θα δίνετε μονάχι-σας—με τι σιρά.

Τελίοσε το κάπνιζμα κε έζβισε το τσιγάρο.

—Το ερχόμενο πεντάμερο αρχίζυμε γιμνάσια διμιρίας. 'Οπος φένετε, θάρτι ο κομαντίρος τις μεραρχίας (ДИВИЗИЯ) ...—'Ακσαφνα κατσύφιασε.—Πύ ίνε ι κορμοστασιά; Πύ ίνε ι κσεκάθαρες στροφές σε κίνισι; Πύ ίνε ι ζίγισι;

Τα πεδιά στα κριφά αναστενάζανε. Δεν καταφέρνανε τις κσεκάθαρες στροφές.

—Σίντα-κσις!—μας σίκοσε απ'το χαράκομα ο Ομέλτζενκο.

Τα πεδιά πίδισαν, πετόντας τα τσιγάρα.

—Δόστε παράνκελμα—μΰπε,—στροφές κε μετασκιματιζμός σε κίνισι.

—Ενομοτία...επί δεκσιά!—φόνακσα κε κσερόβικσα. Κάθε φορά, πυ θέλο να φονάκσο, μυ πιάνετε ο λάρινκας.

—'Ασκιμα. 'Αλος,—μ'έβγαλε ο Ομέλτζενκο.—Πρέπι

να γιμναστίς, δεν τα καταφέρνις. Σικοθίτε το πρωί κε στο δασάκι. Φονάκστε, δόστε παρανκέλματα. Κε το βράδι φονάκστε. Απ'το λεμό τυ κρασνοαρμέιτσυ πρέπι να βροντύν κανόνια κι' όχι να λαλί πετινός. Τί μιάζι αφτό;

'Ιστερα βγίκε ο μιλιτσιονέρος. Κε ς'αφτύ το λεμό δε βρέθικαν κανόνια. Νά ο Μπερέσοφ ίχε κανόνι, μα το παράνκελμα δεν έβγενε διακριτικά. Φονάζαμε έτσι, ίσος, μια όρα. Στα τελεφτέα όχι μόνο κανόνια μα ύτε κε πετινί πία δεν ακύγονταν. Μόνο έβγενε ένα τσίριζμα κοτόπυλυ.

Ο ΕΦΕΒΡΕΤΙΣ ΜΥΣΚΙΝ

Ι κρασνοαρμέιτσι περάσανε ροχαλίζοντας τιν όρα τις ανάπαψις.

Ο εφιμερέβοντας σφιρίζι ακατάπαφστα. Ακόμα κε στα αφτιά σφιρίζι σαν να χόθικε κυνύπι στ'αφτί.

—Σίκο... μα τί ίνε αφτό;—Ο εφιμερέβοντας ανίγι το πορτάκι τις σκινίς-μας, χόνι το κεφάλι κε σφιρίζι με τι σφιρίχτρα.

—Πυ να συ σφιρίκσι έτσι μέσα στιν κιλιά.

—Κσεπίδικσε ο Μπερέσοβ κε κάθισε στο κσιλοκρέβατο. Σικοθίτε, πεδιά,—χαζμυριέτε ο μιλιτσιονέρος, στραβόνοντας το στόμα.

Κιμύμαστε μέσα στι σκινί πάνο στα κσιλοκρέβατα από τέσερις. Πέμτος ίνε ο Ομέλτζενκο. Αφτός έχι κσεχοριστό κρεβάτι—κοντά στιν ίσοδο τις σκινίς. Τόρα το κρεβάτι-τυ ίτανε στρομένο, ι κυβέρτα γιριζμένι κάτο απ'το στρόμα σαν κυλύρα. Ο κομαντίρος τις ενομοτίας σίμερα δεν πλάγιασε. Αμέσος μετά το γέβμα πίγε στιν αποθίκι για να ετιμάσι μερικά πράματα για τιν έκσοδο τις ενομοτίας στον κάμπο.

Παλικάρι, πρέπι να κάνις σίμερα την εφιμερίδα,—μυ κάμισε τα μάτια ο Μπερέσοφ.—Στις τέσερες ι όρα. Κίτακσε δεν παρακιμίθικα;

—Περιμένετε,—στριφογίρισε ο Σίβιι.—Τόρα θα δο τι όρα ίνε. Χόθικε στο πυκάμισο, έσφικσε το λυρί, το πιλίκιο κε βγίκε τρεχάτος.

Τραβό τα ποδίματα. Πόσο σφιχτά μπένυν όταν βιάζεσε... Ίμε στι σιντασχτικί επιτροπί σα ζογράφος. Αφτό σινέβικε έτσι. Έμαθαν τα πεδιά, ότι κσέρο να ιχνογραφό κε με έκλεκσαν στι γενικὶ σινέλεψσι ζογράφο. «Θα ζογραφίζις, λένε στιν εφιμερίδα». Κ' εγό ὲχο κερὸ να ζογραφίσο—από τότε, πυ μικρός σὲρνομυν πάνο στο πάτομα. Ίστερα από τόσον κερό μπορύσε κανένας κε να κσεχάσι, λέγο, μπορύσε...Παρ' όλο αφτό πρέπι να πας να ζογραφίζις, τί να γίνι;

Στι σκινί μπίκε ο Ομέλτζενκο. Κατόπι-τυ, τρίποσε ο ασπρομάλις Μύσκιν, τις ενομοτίας-μας, μόνο απ' άλι σκινί.

—Αφτό, σίντροφι, ίνε ανιπόφορο,—φόνακσε ο Ομέλτζενκο, βλέποντας, ότι τα στρὸματα-μας δεν ίτανε στρομένα—Πύ ίνε ι εφκινισία; Να κσιπνίσις, να παπυτσοθίς, να ντιθίς με πλέρια εκσάρτισι, με το όπλο να βγις στι γραμί, κσέρετε πόσος κερός δίνετε σε περίπτοσι εφνιδιαζμύ; Τρία λεφτὰ. Κε σις ακόμα δεν μπορίτε να το πάρετε πρέφα.

Στράφικε.

Για πρότι φορά σας κάνο παρατίρισι.

Ίστερα κάθισε στιν ακρύλα τυ κρεβατιύ-τυ κε προσκάλεσε με το δάχτιλό-τυ το Μύσκιν.

—Λιπόν, λιπόν, Μύσκιν, όπος φένετε, καλὰ το έχτισαν ι σκαπανίς.

—Σπιτὰκι, εντάκσι—ίπε ο Μύσκιν, σαν να πιπίλιζε ζάχαρι.—Ύτε μια μελανάδα... σαν κυτί. Κάθε σανίδι επεκσεργαζμένο. Δυλιά μια χαρά. Νά μονάχα νἀβαζαν κι' ανεμοδίχτι. Γιατί στέκι δίχος ανεμοδίχτι;

να γιμναστίς, δεν τα καταφέρνις. Σικοθίτε το πρωί κε στο δασάκι. Φονάκστε, δόστε παρανκέλματα. Κε το βράδι φονάκστε. Απ'το λεμό τυ κρασνοαρμέιτσυ πρέπι να βροντύν κανόνια κι' όχι να λαλί πετινός. Τί μιάζι αφτό;

Ίστερα βγίκε ο μιλιτσιονέρος. Κε ς'αφτύ το λεμό δε βρέθικαν κανόνια. Νά ο Μπερέσοφ ίχε κανόνι, μα το παράνκελμα δεν έβγενε διακριτικά. Φονάζαμε έτσι, ίσος, μια όρα. Στα τελεφτέα όχι μόνο κανόνια μα ύτε κε πετινί πία δεν ακύγονταν. Μόνο έβγενε ένα τσίριζμα κοτόπυλυ.

Ο ΕΦΕΒΡΕΤΙΣ ΜΥΣΚΙΝ

Ι κρασνοαρμέιτσι περάσανε ροχαλίζοντας τιν όρα τις ανάπαψσις.

Ο εφιμερέβοντας σφιρίζι ακατάπαφστα. Ακόμα κε στα αφτιά σφιρίζι σαν να χόθικε κυνόπι στ'αφτί.

—Σίκο... μα τί ίνε αφτό;—Ο εφιμερέβοντας ανίγι το πορτάκι τις σκινίς-μας, χόνι το κεφάλι κε σφιρίζι με τι σφιρίχτρα.

—Πυ να συ σφιρίκσι έτσι μέσα στιν κιλιά.

—Κσεπίδικσε ο Μπερέσοβ κε κάθισε στο κσιλοκρέβατο. Σικοθίτε, πεδιά,—χαζμυριέτε ο μιλιτσιονέρος, στραβόνοντας το στόμα.

Κιμύμαστε μέσα στι σκινί πάνο στα κσιλοκρέβατα από τέσερις. Πέμτος ίνε ο Ομέλτζενκο. Αφτός έχι κσεχοριστό κρεβάτι—κοντά στιν ίσοδο τις σκινίς. Τόρα το κρεβάτι-το ίτανε στρομένο, ι κυβέρτα γιριζμένι κάτο απ'το στρόμα σαν κυλόρα. Ο κομαντίρος τις ενομοτίας σίμερα δεν πλάγιασε. Αμέσος μετά το γέβμα πίγε στιν αποθίκι για να ετιμάσι μερικά πράματα για τιν έκσοδο τις ενομοτίας στον κάμπο.

Παλικάρι, πρέπι να κάνις σίμερα τιν εφιμερίδα,—μυ-χάμισε τα μάτια ο Μπερέσοφ.—Στις τέσερες ι όρα. Κίταξε δεν παρακιμίθικα;

—Περιμένετε,—στριφογίρισε ο Σίδι.—Τόρα θα δο τι όρα ίνε. Χόθικε στο πυκάμισο, έσφιξε το λυρί, το πιλίκιο κε βγίκε τρεχάτος.

Τραβό τα ποδίματα. Πόσο σφιχτά μπένυν όταν διάζεσε... 'Ιμε στι σινταχτικί επιτροπί σα ζογράφος. Αφτό σινέδικε έτσι. 'Εμαθαν τα πεδιά, ότι κσέρο να ιχνογραφό κε με έκλεκσαν στι γενικὶ σινέλεψι ζογράφο. «Θα ζογραφίζις, λένε στιν εφιμερίδα». Κ' εγό ὲχο κερὸ να ζογραφίσο—από τότε, πυ μικρός σὲρνομυν, πάνο στο πάτομα. 'Ιστερα από τόσον κερό μπορύσε κανένας κε να κσεχάσι, λέγο, μπορύσε...Παρ' όλο αφτό πρέπι να πας να ζογραφίζις, τί να γίνι;

Στι σκινί μπίκε ο Ομέλτζενκο. Κατόπι-τυ, τρίποσε ο αστρομάλις Μύσκιν, τις ενομοτίας-μας, μόνο απ' άλι σκινί.

—Αφτό, σίντροφι, ίνε ανιπόφορο,—φόνακσε ο Ομέλτζεν-κο, βλέποντας, ότι τα στρὸματα-μας δεν ίτανε στρομένα—Πύ ίνε ι εφκινισία; Να κσιπνίσις, να παπυτσοθίς, να ντιθίς με πλέρια εκσάρτισι, με το όπλο να βγις στι γραμί, κσέρετε πόσος κερός δίνετε σε περίπτοσι εφνιδιαζμύ; Τρία λεφτὰ. Κε σις ακόμα δεν μπορίτε να το πάρετε πρέφα.

Στράφικε.

Για πρότι φορά σας κάνο παρατίρισι.

'Ιστερα κάθισε στιν ακρύλα τυ κρεβατιύ-τυ κε προσκάλεσε με το δάχτιλό-τυ το Μύσκιν.

—Λιπόν, λιπόν, Μύσκιν, όπος φένετε, καλὰ το έχτισαν ι σκαπανίς.

—Σπιτὰκι, εντάκσι—ίπε ο Μύσκιν, σαν να πιπίλιζε ζάχαρι.—'Υτε μια μελανὰδα... σαν κυτί. Κάθε σανίδι επε-κσεργαζμένο. Δυλιά μια χαρά. Νά μονάχα νάβαζαν κι' ανεμο-δίχτι. Γιατί στέκι δίχος ανεμοδίχτι;

—Ανεμοδίχτι;—ο Ομέλτζενκο ανασικόθικε κε πάλι κάθισε—Κ' εσίς... μάστορας ίστε;

—Λογαριάζο τον εαφτό-μυ μαρανκό πρότις τάκσις,—απάντισε μετριόφρονα ο Μύσκιν.—Κε στο γραφίο-μας με γράπσανε σαν πρότο...

—Ίδες εκί—χάρικε ο Ομέλτζενκο.—Κε γιατί χριάζετε ο ανεμοδίχτις;

Μα για τον αέρα.—ζβέλτα απάντισε ο Μύσκιν.—Για τον αέρα κε τιν ομορφιά. Ι στέγι αλάζι ολότελα όταν ίνε ανεμοδίχτις. Μιν κσεχνάτε, ότι ι παράνκα ίνε λενινιστικί σίντροφε, κομαντίρε. Ι παλιί στρατιότες-σας λένε, ότι κάθε χρόνο μόλις έρχυντε ι κλιροτί,—τελιοπιύν τι λενπαράνκα. Επιτρέπστε-μας επίσις...

—Μια πύνε έτσι, επιτρέπστε κε μένα, να πο, σίντροφε κομαντίρε,—ανακατέφτικε κι'ο Μπερέσοφ.—'Αστον να μαστορέβι ανεμοδίχτι κε να κρατά τι μίτι ενάντια στον αέρα.

Ο Μύσκιν κακοφανιζμένα κίτακσε τον κομαντίρο.

—Αν ίσε μάστορας μίλα με έργα,—άναπσε ο Μπερέσοφ—Γιατί να βάλυμε ανεμοδίχτι στι λενπαράνκα; Για να χάθυντε ι κάργες κε να λερόνυν τι στέγι; Βαρέλια χριάζετε να βάλυμε—νά!

—Στι στέγι;— κορόιδεπσε ο Μύσκιν.

—'Οχι στι στέγι, μα κάτο απ' τι στέγι. Κίτα τι κσερασία. Κε σε περίπτοσι φοτιάς δεν έχυμε τίποτα... Πρέπι να εφοδιάσυμε τι λενπαράνκα με βαρέλια νερό. Μπορίς να κάνις το βαρελά, εσί, πρότι τάκσι;

—Μπορό,—φόνακσε απότομα ο Μύσκιν.

—Νά...Κ' εγό θα σινκολίσο στεφάνια στο σιδεράδικο.

Έτσι κι' αποφάσισαν. Ο Ομέλτζενκο αποφάσισε ν'αναφέρι στον κομισάρο το λόχο (рота)—για να δόσι διαταγί.

Εγό με τον Μπερέσοφ το βάλαμε στα πόδια μ'όλα, τα

δινατά-μας. Εγό στο επιτελίο τυ λόχυ, στι σινταχτικί, κι' αφτός στον κολχόζικο όμιλο.

Κίτα, ο Σίδιι πλίθικε,—δύιζε ο Μπερέζοφ, αποςπρόχνοντας μπροστὰ-τυ τα κλαδιά. Τα νεαρά ελάτια όλο κε έτριζαν.

«Ι ΦΟΝΙ ΤΥ ΣΚΑΠΑΝΕΑ»

Ι σινταχτικί επιτροπί ίταν πια μαζεμένι, ο σιντάχτις, Λέδιν, καθὸτανε μπρος στι γραφομιχανί ανίγοντας τα δάχτιλα σαν τζυνκράνα. Δίπλα-τυ, στιρίζοντας τις παλάμες πάνο στα γόνατα, λίγιςε σαν τόκσο, ὲνα άλο μὲλος τις σινταχτικίς επιτροπίς—ο κομςομόλος Κύροτςκιν. Τέντονε τα χίλια-τυ κε ςυςύνιζε.

—Νά στι μέσι,—το γράμα «ρε». Λιγάκι πιο κάτο πάρε—κύτριςε ο Κύροτςκιν το σιντάχτι στιν πλάτι.

Ο σιντάχτις άρπαζε το γράμα κε το πατύςε.

—Α, νά πιος θα τιπόσι—ο μονταδὸρος,—χάρικε για μὲνα ο Λέδιν.—Αφτός κςέρι τιν κάθε μιχανί.

—Νε, πΰνε καλέ ο γραφιάς;—κίτακςα τριγίρο.—Ας τιπόσι, αφτός. Κι' αφτόν τον δγάλανε στι σινταχτικί επιτροπί.

—Ο Λέδιν πίρε τιν ανάςα-τυ.

—Ο κομαντίρος τυ λόχυ τον έστιλε στο επιτελίο τις μεραρχίας. Με το γραφιά αμέσος θα τιν κανονίζαμε τι δυλιά. 'Ινε δα ςαράντα έκςι γράματα. 'Οςο να τα δρις... Χτιπάς, μα δεν πετιχένις γράμα, παρά τελία. 'Ιςος να τα καταφέρνις εςί καλίτερα, δοκίμαςε.

—Τί λέτε πεδιά!—Γὲλαςα.—Μια ζογράφο με εκλέκςατε κε τόρα με διορίζετε γραφιά.

—Καλά, ας ίνε. Μόνο με μια ςιφονία,—ίπε ο Λέβιν.— Αν ςπάςυμε τι μιχανί—εςί θα τι διορθόςις.

—Κι' άρχιςαν κςανά ι διό-τυς να πιάνυν γράματα.

—Περìμενε...—Ο Λέβιν ὲπςακςε ςτιν τζὲπι, κε έβγαλε μια ςακύλα. Τράβικςε μερικά χαρτάκια, διπλομένα ςα ρύβλια κε μυ τἄδοςε.—Διάβαςε δα τις αντεπòκριςες, εμίς τις ίδαμε πια. Κε ζογράφιζε όςο πιο ζβέλτα μπορίς. Έχυμε κερό μόνο ος το βραδινό προςκλιτίριο. Κε τιν εφιμερίδα τιν εκδίδυμε το προί.

Βολέφτικα ςτο διπλανό τραπέζι. Παραμέριςα ένα φάκελο με ιπόθεςες, άδιαςα τόπο κε κίτακςα τριγίρο. Το γραφίο ίταν ενκαταςτιμένο ςε μια απλί ςανιδένια παράνκα. Κàπος αςινίθιςτα ίςτερα απ'το πέτρινο χτίριο τις πόλις. Άρχιςα να διαβάζο τα αρθράκια. Ο Κύροτζκιν μυ έχοςε ένα κυτί με χροματιςτά μολίβια, καθαρò χαρτί κε ζβιςτίρα.

Δεν πρόφταςα να κςεχορίςο κε πέντε γραμές, όταν πίςο απ'το χόριζμα χτίπιςε το κυδύνι. Αμέςος τὄπνικςε μια βραχνί φονί:

—Ο λόχος ςκαπανέον ακύι...Στο τιλέφονο τον κομαντìρο τυ λόχυ; Απ'το επιτελìο τις μεραρχίας; Μάλιςτα. Πίςο απ' το χόριζμα ακύςτικαν πατιμαςιές. Το χόριζμα ίτανε ςανιδένιο—ακύγονταν όλα. Ο κομαντίρος μιλύςε με το διικιτί τυ επιτελίυ τις μεραρχίας.

—Στα γιμνàςια; Νε, νε τελιόνυμε πια... Ίςτερα από ίκοςι λεφτά...Επιτρὲπετε νἄρτο; Μάλιςτα.

Σιάζοντας τα ρύχα-τυ, μπίκε ο κομαντίρος ςτο γραφίο.

—Ε, ςιντάχτες!—μας φόνακςε.—

Λιπόν, πός; Πολές ανταπὸκριςες μαζέπςατε;

Ο Λέβιν πίδικςε απàνο.

—Εφτά ανταπόκριςες, ςίντροφε κομαντίρε.

—Καθίςτε, ι κυβέντα-μας μαζί-ςας δεν ίνε ιπιρεςιακί.— Ο κομαντίρος πίρε ένα ςκαμνì, κε κάθιςε κοντά ςτο Λέβιν.

—Εφτά ανταπόκρισες; Καλά, καλά... Για τιν εφκινισία να γράπστε πιο γερά.

Ο κομαντίρος γίριζε το χέρι σαν τροχό. Στα μιλίνκια άστραπσαν ι άσπρες τρίχες-τυ.

—Ι εφκινισία-σας ίνε ακόμα χαλαρί. Ι κομαντίρι τον διμιριόν κ' ενομοτιόν αναφέρνυν. Κι' εγό ο ίδιος το βλέπο... Πρέπι να μάθετε να τα κάνετε όλα με μιας!. Πίρες διαταγί, όσο να πις διο τιν εχτέλεσες κι' ανάφερες...Μιν κσεχνάτε, πος εμίς ίμαστε κρασνοαρμέιτσι κι'όχι στρατιότες, αλίθια;—Κίτακσε τον καθένα-μας στο πρόσοπο.—Για το δικό-μας το καρδιακό θα παλέπσυμε. Δε δυλέβυμε τόρα για κανένα Ντιυφλόν...

—Να μας δίνατε κανένα άρθρο για τιν εφκινισία,—αποτάθικε ς'αφτόν ο Κύροτζκιν.

—'Αρθρο;—ο κομαντίρος έτριπσε το πιγύνι-τυ.—Ανκελιοφόρε, φέρε το άλογο!

Απ' το χόριζμα έτρεκσε στο δρόμο, περνόντας από σιμά-μας ένας κρασνοαρμέιτσος.

—'Αρθρο; Καλά, άβριο θα τόχετε!

Πιγενοίρτε στο γραφίο. 'Ιστερα στάθικε κε ρότισε, κιτόντας το ταβάνι:

—Σίντροφε, στρατιοτικέ κομισάρε (ΒΟΕΗΚΟΜ), κε σι θα πας στο επιτελίο τις μεραρχίας;

—'Οχι,—απάντισε μια φονί πίσο απ'το χόριζμα,—έχο δυλιά εδό.

Ο κομαντίρος στάθικε ένα λεφτό. Σίμοσε στο παραθιράκι, κίτακσε κε με μεγάλα βίματα βγίκε στο δρόμο. Εγό έτρεκσα κατόπι-τυ.

—Σίντροφε κομαντίρε, επιτρέπστε να ροτίσο, γιατί θιμιθίκατε αφτόν το Ντιυφλόν;

—Το Ντιυφλόν γιατί;—γίρισε ο κομαντίρος.—Νε εγό αφτό το κέρατο κάθε μέρα το θιμύμε. 'Εντεκα χρόνια στι φάμπρικά-τυ λίγιζα τιν πλάτι-μυ.

—Ίνε στι μεριά τυ Πετρογράντ, σίντροφε χομαντίρε, στι Λοπυχίνκα;—ρότισα.

—Νά—νά, στι Λοπυχίνκα. Πρότι φορά πίγα εκί μαθιτεβόμενος, στο Καμενοόστροβσκι έτρεχα κι' αγόραζα μπυκαλάκια βότκα για τυς μαστόρυς. Τσιμπύσα δόδεκα καπίκια τι μέρα. Κ' ίστερα τρίποσα κλιδαράς. Αφεντικό-μυ ίταν αφτί ι βδέλα, ο Ντιυφλόν κι' όλι-τυ ι κομπανία. Κε σις γιατί ενδιαφέρεστε γι'αφτό;—με ρότισε.

—Εγό δα δύλεβα ος τιν πρόσκλισι στο «Ελέκτριχ». Κε «Ελέκτριχ» ίνε το πρόιν Ντιυφλόν.

—Α έτσι!—ίπε ο χομαντίρος—Λιπόν, εμίς ίμαστε σαν σιμπατριότες. Καλά λιπόν, ακόμα θα τα πύμε. Θα με διιγιθίτε τα νέα τυ εργοστάσιυ.

Ο χομαντίρος πίδισε πάνο στ'άλογο κ'εγό γίρισα στο γραφίο να ζογραφίσο.

Ο Λέβιν καθόταν κε βαστύσε το κεφάλι-τυ.

—Πεδιά, βάλτε φόρα! Το προμφινπλάνο τις έκδοσις τις εφιμερίδας τρίζι... Ζογράφε, πύ ίνε ι παραγογί-συ; Κύροτζκιν, δόσε φος, ύτε ένα γράμα δε βλέπο...

Ο Κύροτζκιν πίγε να ψάχνι στις γονιές. Άναψε μια τενεκεδένια λάμπα κε τιν έφερε στο Λέβιν. Απ' αφτό, στο τραπέζι-μυ έγινε ακόμα πιο σκοτινά. Ίταν αδίνατο πια να ζογραφίζο.

—Πετάκσυ στι σκινί για χεριά!—με φόναχσε ο Κύροτζκιν.

Πλάκοσα τις ανταπόκρισες με το μελανοδοχίο κ' έτρεχσα στιν πόρτα.

—Φέρε, τρία, τέσερα χεριά!—φόναζαν κατόπι-μυ τα πεδιά.

Όταν γίρισα, μπρος στι μιχανί κάθονταν πια ο γραφιάς Βόλκοφ. Ι μιχανί χτιπύσε δίχος σταμάτιμα. Τα πεδιά μόλις πρόφτεναν να δίνυν ανταπόκρισες. Μόλις μπίκα—με άρπαχσαν τα χεριά κε άναψαν φοτοχισία στα τραπέζια.

«'Ενας πυ πάσχι από ίπνο»,—τρίτι φορά διάβαζα τιν ίδια ανταπόκρισι».«Ο κρασνοαρμέιτσος τυ ιδιέτερυ λόχυ σκαπανέον τις τρίτις διμιρίας, ο Σίλοφ στα μαθίματα τις ιγιινίς κιμίθικε με λιθαργικό ίπνο, ότι ι παρόντες κι' ο γιατρός απορίσανε. Δεν τεριάζι αφτό πυ κάνις, σίντροφε Σίλοφ. Μπρος σ'όλο το λόχο έδικσες τιν ασινιδισία-συ».

Κάτο απ' το αρθράκι ίτανε γραμένο «Κρασνοαρμέιτσος Καντύσκιν», ζδιζμένο κε κσανά γραμένο: Να μι γράπσετε το επίθετο. Να ιπογράπσετε—«Κλίστρο».

Διαβάζο το δέφτερο αρθράκι. Τίτλος: «Μιν κσίνετε τα νίχια-σας. Κε παρακάτο: «Ο Μπερέσοφ λιγότερο θάπρεπε να ασχολίτε με το κσίσιμο τον νιχιόν-τυ για καβγά... Πίρε ιπιρεσία έκσο απ' τι σιρὰ απ' τον κομαντίρο τις ενομοτίας. Αν το αναφέρυμε στο κομαντίρο τυ λόχυ, θα τον βάλι στο φρέσκο». Ιπογραφί δεν ίχε. Απὸ κάτο ίτανε γραμένο με άλο γράπσιμο: «Κε τυς άλυς τυς κρασνοαρμέιτσυς τυς κακοφανίζι».

«Σοστί ανταπόκρισι—σκέφτικα—άκσιο παλικάρι ο Μπερέσοφ, μα καβγατζίς».

'Εδοκα τιν ανταπόκρισι στο γραφιά, στι γραφομιχανί.

Ι άλι ανταπὸκρισι άρχιζε με τιν έκλισι: «Νάσε ικονόμος». Ο σινγραφέας έγραφε: «Ικονόμος στο νικοκιριό τυ λόχυ ίνε πολί έφκολο να γίνι ο καθένας. Μιν αφίνετε να κέυντε άσκοπα τα κεριά στις σκινὲς. Στι στολόβαγια μι χίνετε το βραστό νερό—από δο ικονομία στα καφσόκσιλα κε στο νεροκυβάλιμα. Μι σπάνετε τα δέντρα στο στρατόπεδο»... 'Ιχε ιπογραφί με τα γράματα Ο-ο. Κε στι γονιά κσεχοριστά:

«Κομαντίρος ενομοτίας τις πρότις διμιρίας—Βασίλις Ομέλτζενκο».

— Πεδιά, από μια ενομοτία διο ανταπόκρισες!—πενέφτικα εγό.

— Από πια;—γίρισε ο Κύροτζκιν.

— Απ' τι δικί-μυ.

— Κε μ' αφτό τί;—Ο Λέβιν στιρίχτικε με τυς ανκόνες πάνο στο τραπέζι. Εσί τις εκσασφάλισες;

— 'Οχι εγό. Ι ενομοτία ίνε πρότι κε δίχος εμένα.

— Κε πότε τι βράβεπσαν;—διέκοπσε ο Λέβιν. 'Ιδες εκί! 'Ελα να πάμε σίφονα με τιν τάκσι. 'Εχις στιν ενομοτία εκθέτες σοσιαλιστικίς άμιλας; 'Οχι. Εσί λες, ότι ι δικιά-συ ίνε προτοπόρα, μα κ' εγό θα πο, ότι ι δικιά-μυ ίνε πιο προτοπόρα. Κι' ο καθένας θα πι έτσι. Αλίθια πεδιά;

— Εγό πρότος θα το πο—ίπε ο Κύροτζκιν.

— Πός κάνυν σε μας στο βιρσοδεπσίο; Νε κε σε κάθε εργοστάσιο κε σε σένα το δίχος άλο, στο «Ελέκτρικ». Ιπόγραπσε σιβόλεο, εκθέτες. Προτίνο να ιπογράπσυμε ανάμεσα στις ενομοτίες σιβόλεα... Στιν εφκινισία, στιν πιθαρχία, στι μάθισι.

— Σοσιαλιστικό σιβόλεο;—ρότισε κάπιος. Κίτακσα. Πίσο στεκόταν ο στρατιοτικός κομισάρος. Κανένας δεν άκυσε, πος φάνικε πίσο απ' το χόριζμα. Στο γραφίο δεν ίταν πάτομα. Ι μαλακί γι έπνιγε τα βίματα σα χαλί.

—Το δίχος άλο... το δίχος άλο... Θα οργανόσυμε γενικί σινέλεπσι. Θα ζιτίσυμε το σιβόλεο τυ λόγυ.

— Θα σιζιτίσυμε, σίντροφε κομισάρε, δε θα ζιτίσυμε—διόρθοσε ο Λέβιν.

— Θα σιζιτίσυμε, θα σιζιτίσυμε,—τυμπάνισε ο κομισάρος με τα δάχτιλα, γέλασε κε κάτι μυρμύρισε φιλαντικά.

'Οταν έβρισκε εμπόδιο στιν κυβέντα, ο στρατιοτικός κομισάρος, άρχιζε να μιλά φιλαντικά. Μα μις φιλαντικά κσέρυμε μόνο μια λέκσι: Βαιγιάνεν.

Βαιγιάνεν ίταν το επίθετο ενός κόκινυ φιλαντύ παρτιζάνυ. Στα 1918 πολέμισε στο Γέλσινκφορς με τι φιλαντέζικι μπυρζυαζία, πυ τυφέκιζε τυς εργάτες, γιατί θέλανε καλίτερι ζοί. Κι' από τότε τυ έμινε μια άσπρι υλί στο κεφάλι, πάνο

απ' το δεξιό αφτί. Ι πλατιά χαραγματιά έτσι κε δε σκεπάστικε με μαλιά.

Βαιγιάνεν, ίταν το επίθετο τυ στρατιοτικύ-μας κομισάρυ. Τι χαραγματιά τι βλέπαμε κάθε φορά, πυ έβγαζε το πιλίκιο.

— Θα γράπσο άρθρο,—ὶπε ο στρατιοτικός κομισάρος— για τυς φασίστες απ' τι Λαπύα. Αφτί ι μπαντίτες—ξέρετε ότι... θέλανε να μας πάρυν όλι τιν Καρέλια, όλο το βορά-μας ος τα Υράλια.

Φύσκοσε τα μάγυλά-τυ, γύρλοσε τα γαλανόνκριζα μάτιατυ κε πάτισε τα γέλια. Κ' εμὶς επίσις γελάσαμε. Ο στρατιοτικός κομισάρος πίγε να γράπσι στο γραφίο-τυ πίσο απ' το χόριζμα.

— Λέβιν,—χτίπισε από κι—το άρθρο λὲγετε: «Ι ποντικί τις Λὰπυας»

— Έι, εσί, ζογράφε;—μυ φόναξε ο Κὺροτζκιν.— Μι ζογραφίζις ποντικύς,—εγό ο ίδιος θα τυς ζογραφίσο.

Ο Λέβιν ανατινάχτικε.

— Λιπόν, έτιμες ίνε ι ζογραφιές;

Ι ζογραφιές-μυ ίταν έτιμες. Τις αράδιασα πάνο στο τραπέζι. Εδό ίταν κι' ο Μπερέσοφ, κι' ο Σίλοβ, κ' ι κρασνοαρμέιτσι, πυ έχιναν το βραστό νερό στιν κυζίνα. Όλυς τυς χρομάτισα με διαφορόχρομα μολίβια.

— Θα γράπσυμε από κάτο, κ' έτσι θα μιὰζυν,—ίπε ο Λέβιν.—Δόσε δο τις ζογραφιές.

Τα πεδιά άνιξαν τιν ιλιτζὸβκα (εφιμερὶδα τυ τίχυ) κι' αρχίσανε να βάζυν τις ανταπόκρισες κε τις ζογραφιές στα τετράγονα. Ι ιλιτζόβκα ίνε σαν παραβάν. Πάρε-τιν απ' τις διο άκρες, άνιξέ-τιν σα φισαρμόνικα κε κρέμασὲ-τιν στον τίχο. Σε χριάζετε να τι μαζέπσις—τι δίπλοσες ξανά κι' αν θέλις κρίπσε όλι τιν εφιμερίδα μέσα στο σάκο. Πολί βολικί ίνε για εκστρατία. Κε τιν ανταπόκρισι μπορίς έφκολα να τιν αλάξις σ' αφτίν τιν εφιμερίδα. Βγὰλε-τιν απ' τις κορνίζες, όπος απ' το

αλμπύμ με φωτογραφίες, κε βάλε κενούργια. Μα ι εφιμερίδα όπος κρέμονταν, έτσι κε κρέμετε.

— Λιπόν, τέλιοςε νομίζο,—πίρε ανάςα ο Κύροτζκιν, αφύ βόλεπςε τυς ποντικύς-τυ.

Σίκοςε τιν εφιμερίδα κε πίγε ένα βίμα πίςο για να φένετε καλίτερα.

Ο Λέβιν έβαλε τα χέρια στιν τζέπι κε κάμιςε τα μάτια.

— Μια χαρά έγινε. Τί λέτε, πεδιά;

Ι εφιμερίδα άρεςε ς' όλυς.

— Λιπόν, εςί κάνε τον τίτλο, κ' εγό θα πάγο για το άρθρο τυ στρατιοτικύ κομιςάρυ,—μ' έςπροκςε ο Λέβιν.— Κςέρις, τί τίτλο; «Ι φονί τυ ςκαπανέα»—όργανο τυ πιρίνα τυ Πανενοςιακύ Κομυνιςτικύ Κόματος (μπολςεβίκον).

Κοντά στο παράθιρο ςφίριζαν πια προςκλιτίριο. Τα πεδιά στριμοχνόντανε γίρο στα τραπέζια, μάζεβαν τα χαρτιά, έζβιναν τα κεριά. Βιαςτικά έκανα τον τίτλο. Δεν προςπαθύςα πια. 'Οπος βγι, βγίκε. Ο Λέβιν έβαλε στιν άδια κορνίζα το άρθρο τυ στρατιοτικύ κομιςàρυ—όπος ίτανε δίχος να το γραφομιχανίςι—ίςτερα δίπλοςε τιν εφιμερίδα, τιν έχοςε κάτο απ' τιν αμαςκάλι-τυ κε κίνιςε προς τιν πόρτα. Εμίς τρέχςαμε πίςο-τυ.

ΑΦΘΕΡΕΤΙ ΑΠΥΣΙΑ

'Επεφτε βροχί. Ι σταλαγματιές χτιπύςαν τι ςκινί ςα βόλια. Φιςύςε αέρας—ι βροχί καμτςίκιζε δινατότερα.

— Σίνταχςις με τις μαντίες!—διέταχςε ο Ομέλτζενκο.

Ο ένας ίςτερα απ' τον άλο αρχίςαμε να βγένυμε μέςα στι βροχί.

Στι γραμί, χόνοντας το κεφάλι στι πλάτες, βάδιζε ο κομαντίρος τυ λόχυ. Στα λυριά κυνιόταν ι τσάντα-τυ κε πιδύςε το ρεβόλβερο στι θίκι, πυ έγινε σκύρα.

Στι γραμί βιαςτικά τρέχανε κραςνοαρμέιτςι με τις χνυδοτές μαντίες, αςιδέροτι σαν αρκυδόπυλα.

— Σίνταχςις (становись)!.. Ζιγίτε (равняйсь)!.. Αριθμίςατε κατά τάκςι (по порядку расчитайсь)!..—φόναζαν από διάφορες μεριές ι κομαντίρι τις ενομοτίας.

— Λόχος... προςοχί!—έδοκε παράνκελμα ο διμιρίτις Σιτζόβ κε βάδιςε προς στον κομαντίρο τυ λόχυ.

Ο κομαντίρος έριχςε μια ματιά στ' ορολόγι κε πίρε αναφορά. 'Ιςτερα γίριςε απότομα προς τιν παράτακςι.

— 'Εντεκα λεφτά κάνατε να μαζεφτίτε. 'Ινε ανιπόφορο!.. —Μας κίταχςε κάτο απ' τα φρίδια. Ι σταλαγματιές πιδύςανε πάνο στο πιλίκιο, τρέχανε στο γίςο κε πέφτανε πάνο στι μαντία. Μύςκεπςαν ι πλάτες κε μαβρίςανε. Γίνανε σαν από χιτοςίδερο.

— Χτες... στο λόχο...—αποκομένα μίλιςε ο κομαντίρος

Τα πεδιά σύφροςαν.

— ...Χτες ο κραςνοαρμέιτςος τις πρότις διμιρίας... τις δέφτερις ενομοτίας...

'Ολι στραβοκίταζαν τον Ομέλτζενκο. Στεκότανε δίχος καν ν' ανιγοκλίνι τα μάτια.

— ...Ο κραςνοαρμέιτςος Σίβιι έκανε αφθέρετι απυςία!

Ο κομαντίρος τυ λόχυ έβγαλε το μαντίλι κε σκύπιςε το πρόςοπο.

— Στον πόλεμο γι' αφτό... θε θέλο να μιλίςο,— κε διέκοπςε τιν κυβέντα κςαφνικά. 'Εςχος, σίντροφι. Για όλο το λόχο—έςχος! Δίνο μομφί στον κομαντίρο τις ενομοτίας, στον Ομὲλτζενκο. Με τον κραςνοαρμέιτςο το Σίβιι θα δύμε τί θα κάνυμε!.. Τυς ζιγύς λίςατε

(распускайте)!—διέτακςε ο κομαντίρος κε τράβικςε γλίγορα για τις ςκινές.

Ο Μπερέςοφ ςαν να μιν άκυςε το παράνκελμα. 'Ετςι κ' έμινε ςτον τόπο. 'Ιςτερα ίδε, ότι κανένας πια δεν ίνε, έφτιςε κε πίγε ςτι ςκινί.

ΒΑΖΥΜΕ ΤΑ ΔΙΝΑΤΑ-ΜΑΣ ΣΤΙΝ ΕΦΚΙΝΙΣΙΑ

Ο Μπερέςοφ διάβαςε τιν ανταπόκριςι, πυ ὶχε ι εφιμερίδα τυ τίχυ γι'αφτόν κε θίμοςε πολί. Το πιότερο θίμοςε με μένα για τι ζογραφιά. Ακόμα δεν ίθελε κε να κυβεντιάςι—τέτιος παράκςενος.

Μα μ' όλο αφτό ι ανταπόκριςι βοίθιςε, όπος φένετε. Ι κραςνοαρμέιτςι αρχίςανε να παραπονιύντε γι'αφτόν ςπανιότερα.

Ο Μπερέςοφ ςιχνά πίγενε ςτι ςκινί τυ Μύςκιν. Ο κομιςάρος τυς επέτρεπςε να κάνυνε βαρέλια για τι λενπαράνκα. Ο κομαντίρος τυ λὸχυ ὲγραπςε ςιμίοςι ςτιν αποθίκι τυ λόχυ. Απ' τιν αποθὶκι τυς δόςανε μια ανκαλιὰ πςιλά ελάτινα ςανίδια κε ςίδερο ςτενό, λυριδοτό. Ο Μπερέςοφ με ςοβαροφάνια ίπε ςτα πεδιά, ότι έςκιςε δέκα οχτό μέτρα ςίδερο—θα γίνυνε ςτεφάνια για τέςερα βαρέλια.

Μερικά πεδιά δεν κατάλαβαν πός ςκίζυν το ςίδερο. Ο Μπερέςοφ έβγαλε απ' τιν τζέπι μια ςιδερένια ςφίνα κε τιν έδοκε να τι βαςτάκςυν τα πεδιά. Κε τυς έδικςε πος ςκίζυν το ςίδερο.

Δύλεβε εκί κάπυ ςιμά ςτιν αποθίκι. Εκί ςνκατάςτιςε ένα αμόνι κε ένα καμίνι. Ι διό-τυς μαζί με τον Μύςκιν πίγεναν εκί κάθε βράδι ίςτερα απ' το τζάι. Διο φορές ο Ομέλτζενκο τυς επέτρεπςε να δυλέπςυν κε ςτιν όρα τις ανάπαπςις.

Δεν αφίνανε να δις τι δυλιά-τυς.

Εγό όλο κε πιο σπανιότερα βλεπόμυνα με τον Μπερέσοφ. Σιναντιόμασταν μόνο στιν τάκσι κε στις άσκισες σκιματιζμύ. Μα κι δεν μπορίς να κυβεντιάσις. Ίστερα απ' τιν όρα τις ανάπαπσις αμέσος πίγενε στον κολχόζικό-τυ όμιλο κ' ίστερα στο σιδεράδικο.

Κ' εγό επίσις γράφτικα σε όμιλο, στον όμιλο τον στρατιοτικόν ανταποκριτόν. Στρατιοτικός ανταποκριτίς ίνε, ότι κι' ο εργάτις ανταποκριτίς στο εργοστάσιο, ίτε ο νέος κε πεδικός ανταποκριτίς στο σκολιό. Σ' αφτό τον όμιλο μάθεναν κι' ο Λέβιν κι' όλι ι σινταχτικί επιτροπί.

Εμίς ι στρατιοτικί ανταποκριτές κιρίκσαμε τον εαφτόμας υντάρνικο στι στρατιοτικί μάθισι. Τα όπλα-μας ίτανε σαν καθρέφτις. Διο φορές τι μέρα σκυπίζαμε τι σκόνι απ' τα φτιάρια κε τα τσεκύρια,—ο καθένας απ'το εργαλίο-τυ. Φιλάγαμε τα εργαλία μέσα σε θίκες.

Στα μαθίματα κανένας πια δεν τολμύσε να κιμιθί. Κι' αν κανένα πεδί χαζμυριέτε με το παραπάνο κε αρχίσι να κατεβάζι το κεφάλι, ι γίτονες τον πέρνυν στα «κοντάρια»: τον τσιμπύν με τα μολίβια.

Το πρωί πετιόμασταν πάνο με το σφίριγμα κε ντινόμασταν με σιναγονιζμό. Ι τρίτι διμιρία το παρέκανε μάλιστα μια φορά. Μόλις πρόφτασε ο θαλαμοφίλακας να βάλι στο στόμα τι σφιρίχτρα,—πετάχτικαν απ' τι σκινί τις τρίτις διμιρίας διο ολότελα έτιμι. Έτιμι να σταθύνε στι γραμί. Τα πεδιά παραπονεθίκανε στον κομισάρο: τι ίνε αφτό, ι τρίτι διμιρία μας κοροιδέβι, διλαδί κσεγελά τυς σιντρόφυς, σικόνετε πριν απ' τιν όρα. Ο κομισάρος διέτακσε τυς κομαντίρυς τον ενομοτιόν να προσέχυν να μιν το κσανακάνυν.

Όλο κε περίσεβαν ι υντάρνικι μέσα στο λόχο. Κι' ο κομαντίρος τυ λόχυ δε φιλαργιρεβότανε να μας δίνι δυλιά. Καταχυραζμένι όλι τι μέρα πέφταμε κε κιμόμασταν σαν πσόφι.

Πολί προί, ακόμα με τι δροσιά, βγέναμε μακριά απ' το στρατόπεδο. Πιγέναμε όλι ι διμιρία μαζί—τέσερις ενομοτίες. Μας οδιγύςε ο κομαντίρος Σιτζόφ, αφτός ο ίδιος, πυ μαζί-τυ μαθέναμε στιν τάκςι τα «ςαντίμετρα».

Γιμνάςια κατά διμιρία κάναμε ςτα λιβάδια, ίτε στο δάςος.

Ι ΠΡΟΤΙ ΕΦΟΔΟ

Πριν να κςεκινίςυμε τιν πρότι φορά, ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ μας μίλιςε πολί για το στρατιοτικό μιςτικό.

Ο κραςνοαρμέιτςος ίνε ιποχρεομένος να φιλάγι το ςτρατιοτικό μιςτικό πιο καλά απ' τα μάτια-τυ.

Ο κραςνοαρμέιτςος δεν πρέπι να λέγι ςε κανένα πόςι άντρες ίνε ςτιν ενομοτία ίτε ςτι διμιρία, ίτε ςτο λόχο· πόςι κομαντίρι· τι όπλα· τι εργαλία· τί κάνυμε· πύ πιγένυμε. Όλα αφτά ίνε «ςτρατιοτικό μιςτικό». Ακόμα κε ςτυς ςινκενίς δεν πρέπι να λέγι—ςτον πατέρα, ςτιν αδερφί, ςτι γινέκα.

Καλίτερα κςέχαςε,—μας προιδοπιύςε ο Σιτζόφ—Πίγες ςτο ςπίτι—κςέχαςε, ότι ίδες κε άκυςες. Ι καπιταλιςτές εκςαγοράζυν ςπιύνυς. Πλιρόνυν πολά λεφτά για να μάθυν πος ίνε οπλιζμένος ο Κόκινος ςτρατός, πυ μένι κάθε τμίμα. Αφτό τυς χριάζετε για τον πόλεμο ενάντιά-μας. Θα φλιαρίςις, νά κι' ο ςπιύνος δίπλα-ςυ. Κι' ύτε καν φαντάζεςε, ότι ίταν ςπιύνος. Κιτάς κε πια ςτο εκςοτερικό τρίβυν τα χέρια-τυς: τιν πάθανε ι κόκινι ςκαπανίς! Τόρα κςέρυμε από πυ να πιάςυμε το πςάρι!

Βγέναμε απτο ςτρατόπεδο με τα όπλα. Στιν αρχί ίτανε δίςκολο να βαδίζυμε με τα όπλα. Το πέρνις ςτον όμο—πονάι ι κλίδα κε το αριςτερό χέρι, πυ βαςτάι το όπλο, μυδιάζι, ςαν να κςίλιαςε. Κρεμάς το όπλο απ' τον όμο με

το λυρί—σε χτιπά με το κοντάκι στα πόδια, στο γόνατο. Μα ίστερα εντάκσι, σινιθίςαμε, πολές φορές ύτε καν εςτάνεςε, ότι έχις απάνο-συ όπλο—το ίδιο όπος εςτάνεςε το πιλίκιο ίτε τα ποδίματα.

Απ' το στρατόπεδο βαδίζαμε από μέςα απ' το δάςος, απ' τον πατιμένο δρόμο. Πιγέναμε σε κολόνα κατά τετράδες.

Όταν τέλιοςε ο δρόμος τυ δάςυς κι' ανάμεςα απ' τα δέντρα φενότανε ο κάμπος,—ο κομαντίρος τις διμιρίας ο Σιτζόφ διέταζε: «Κατά διάδες»(... по два... стройся)! Ι κολόνα-μας σκίζετε στα διο σαν κύτςυρο με το χτίπιμα τυ τσεκυριύ. Το δεκσιό μιςό προχόριςε παραπέρα κε το αριστερό έμινε στον τόπο. 'Ιςτερα γλίγορα τοποθετίθικε από πίςο. Τόρα στι γραμί ίνε απο διο κραςνοαρμέιτςι. Κ' ι κολόνα ίνε διο φορές μακρίτερι.

Στιν άκρι τυ δάςυς δόθικε νέο παράνκελμα: «Εφ' ενὸς ζιγύ (по одному... стройся)». Ι κολόνα σκίζετε ακόμα μια φορά. Πιγένυμε ο ένας πίςο απ' τον άλο. Γιατί γίνυντε όλα αφτά;

Ο Σιτζόφ στο δρόμο το εκςιγί:

— Στον πόλεμο ο εχτρός ζιτά με τα τέςερα τυς κραςνοαρμέιτςυς. Τυς ίδε—κι' αρχίζι να χτιπά με τα κανόνια κε να πιροβολί με πολιβόλα. Πρέπι λιπόν να πιγένυμε έτςι πυ να μι δι ο εχτρός. 'Ενα μοναχικό κραςνοαρμέιτςο τυ ίνε διςκολότερο να τον δι. Γι' αφτό κε βγίκαμε ο ένας πίςο απ' τον άλο απ' το δάςος. Μίπος μπορίς να μας δις μέςα στο δάςος απ' τον κάμπο; Αν ίνε δρόμος μέςα στο δάςος πρέπι να πιγένυμε στριμοχτά. Στριμοχτά πιγένις καλίτερα κε γλιγορότερα.

Βαδίζαμε μια φορά στον κάμπο.

— Εχτρικό αεροπλάνο!—φονάζι άκςαφνα ο κομαντίρος.

'Ολι κςεπίδιςαν έκςο απ' το δρόμο σαν να μιν ίταν κανένας. Ας μας πςάχνι από πςιλά το αεροπλάνο. Το ίδιο

κάνι, δε θα μας δι. Βαδίζυμε παράλιλα με το δρόμο, πάνο ςτα χόρτα. Το χόρτο ίνε πράσινο, πράσινι κε μις,—κίταχςε αν ςε βαςτά!

— Πρινιδὸν—με πνιγμένι φονί διατάζι ο κομαντίρος. Πέφτυμε κάτο μπρύμιτα.

— Διαβολο-αεροπλάνο!..—Τα πεδιά βιαςτικά μαζέβυν αποκάτο-τυς τα ὸπλα κε τα παγύρια. Αν γιαλίςι τίποτα μέςα ςτα χόρτα—το κλίςτρο ίτε ο λεμός τυ παγυριύ—αμέςος το αεροπλὰνο καταλαβένι, ότι εδό ίνε κριμένι κραςνοαρμέιτςι.

Ο κομαντίρος τις διμιρίας περνά από δίπλα-μας. Ελένχι αν εχτελέςτικε ςοςτά το παράνκελμά-τυ. Ο ίδιος δεν κρίβετε απ' το αεροπλάνο γιατί δεν ίνε κανένα αεροπλάνο. Ο κομαντίρος το ςοφίςτικε για να μας εκςαςκίςι.

— Σολοβέικο!—φονάζι θιμομένα ο κομαντίρος κε τραντὰζι απ' το λυρί έναν κραςνοαρμέιτςο,—το ςίδερο τυ ζοςτίραςυ γίριςε ςτιν ράχι. Μίπος μπορί νἄνε κανίς έτςι ακατάςτατος; Παραδόςατε ςτον εχτρό όλι τι διμιρία!

Ο Σολοβέικο ςικόνι το κεφάλι κε κιτάζι τον κομαντίρο παραπονετικά. Ι μίτι-τυ ίνε λαςπομένι. Ο κομαντίρος φονάζι:

— Το αεροπλὰνο ρίχνι μπόμπες!.. Μπαχ-μπαχ!—χιρονομά—Τί πρέπι να κάνυμε;

— Αέρια (газы)!—φονάζι άγρια ο Σολοβέικο, γυρλόνοντας φοβερά τα μάτια. Τα πεδιά πετιύντε ςτα γόνατα, πετύν μπροςτά-τυς τα πιλίκια κε γιρίζυν απ' το πλεβρό ςτο ςτίθος τυς μεγάλυς νκρίζυς ςάκυς. Με χέρια πυ τρέμανε χςεκυμπόνυν τα κυμπιά κε φορύν λαςτιχένιες μάςκες με προβοςκίδα. Στι ςτιγμί γινόμαςτε ελεφαντόπυλα. Τα ελεφαντόπυλα φορύν τα πιλίκια, πέρνυν ςτα χέρια τα όπλα κε γιρίζυν τις προβοςκίδες προς τον κομαντίρο τις διμιρίας: τί θα πι;

Ο κομαντίρος τις διμιρίας έδιχςε με το δάχτιλο το μακρινό χαμόδεντρο το ονόμαςε εχτρό κε διέταχςε να επιτεθύμε. Αρεόνυμε. Τρέχυμε από ςορὸ χόμα ςε ςορό. Πέφτυμε.

Κσανατρέχυμε, κιτόντας ο ένας στον άλο για να κρατύμε τι γραμί.

Ο Ομέλτζενκο πετιέτε απάνο κε φονάζι:

— Στιν έφοδο εμπρός μαζί-μυ!..

— Τρέχυμε κατόπι-τυ. —Εφ' όπλυ λόνχι (В ШТЫКИ)! φονάζι ο Ομέλτζενκο.

Σαν άγρια θεριά πέφτυμε απάνο στο χαμόδεντρο κε το τριπύμε με τις λόνχες.

— Βγάλτε τις μάσκες,— πρόσχαρα λέγι ο διμιρίτις, πλισιάζοντάς-μας.

'Ετσι επίσις γλίγορα γινόμαστε από ελέφαντες κρασνοαρμέιτσι. Κε μαζί με τον κομαντίρο κσαπλονόμαστε κοντά στο νικιμένο χαμόδεντρο. 'Ιστερα απ' τιν έφοδο επιτρέπετε κε να καπνίσις.

Ο ΣΙΒΙΙ ΦΑΝΙΚΕ

Διο ίτε τρις μέρες απυσίασε αφθέρετα ο Σίβιι—δε θιμύμε πια. Γιρίσαμε τότε απ' τον κάμπο κυραζμένι, κατακομένι απ'τον ίλιο, πιναζμένι. Κι'υ θαλαμοφίλακας ίρτε σε σινάντισί-μας.

— 'Ιρτε ο Σίβιι!

Τα πεδιὰ δεν το πίστεψαν.

— Ψέματα λες.

Ο θαλαμοφίλακας μας τράβικσε στιν μπάντα.

— Βλέπετε το ελάτι; Το φυντοτό, το πιο πικνό;

Τα πεδιὰ έσκιψαν.

— Λιπόν.

Πίσο απ' αφτό το ελάτι χόθικε. Σα λαγός, έγιρε κε κιτάζι. Κ' εγό έχινα νερό στα βαρέλια για πιόσιμο. 'Ερικσα τον τενεκέ—κε στον εφιμερέβοντα. Ο εφιμερέβοντας—στον

κομαντίρο τυ λόχυ κι' ο κομαντίρος τον τσάκοσε! Κε κατ' εφθίαν—στο φρέσκο. Με σινοδία τον έστιλαν.

'Ετσι-ι...—έκσισε τ' αφτί-τυ ο Μπερέσοφ.—Πα να πι ίρτε...

— Χαμένος άνθροπος.

Τί θα πάθι;

— Τί να τυς κάνις τυς τέτιυς; Θα τον διόκσυν κ' έκσο απ' τον Κόκινο Στρατό!

'Ολο το βράδι μόνο μια κυβέντα ίτανε στο στρατόπεδο για το Σίβιι.

Κιμιθίκαμε το βράδι, σικοθίκαμε το πρωί. Κσανά έγνιες, φροντίδες, σινάθρισες. Αρχίσαμε τα γιμνάσια κε κσεχάσαμε το Σίβιι.

Πέρασε ακόμα μια βδομάδα. Καθόμαστε πάνο στα χόρτα κε διαβάζαμε εφιμερίδες.

'Ιταν ίστερα απ'τιν όρα τις ανάπαψις.

—Πεδιά, σίμερα τελιόνι ι προθεσμία τυ Σίβιι,—ίπε άκσαφνα ο Γοριατζόφ.

Μις μετρίσαμε με τα δάχτιλα. Αλίθια, τέλιοσαν ι δέκα μέρες, ο κομαντίρος τον κάθισε μέσα το Σίβιι για δέκα μέρες.

Ο Γοριατζόφ σύφροσε.

—Μα μπορί κε να μι γιρίσι σε μας; Μπορί, κατ'εφθίαν στι φιλακί;

—'Ετσι κε τυ πρέπι,—μυρμύρισε ο Μπερέσοφ.

Ο Γοριατζόφ γίρισε κε δάνκασε τα χίλια.

—Μπορί κε νάφιγε το παλικάρι από βλακία;—ίπε σαν από μέσα-τυ.

—Κε σι θέλις να τον πνίκσις σα σκιλάκι.

—Παράτα, παραπονιάρι,— μυρμύρισε ο Μπερέσοφ. Βρίκες πιον να λιπιθίς. Πάμε πεδιά. Κάτι μυρμυρίζι, ο εφιμερέβοντας.

—Σινέλεψι!—φόναζε ο θαλαμοφίλακας. Σινέλεψι τυ λόχυ.

ΣΤΙ ΛΕΝΜΠΑΡΑΝΚΑ

Ι κραςνοαρμέιτςι τραβίκςανε για τιν λενμπαράνκα. Κιτάζουμε, ςα νάνε ι μπαράνκα-μας κε ςα να μιν ίνε... Ζοζμένα με μάβρα κενούργια στεφάνια, στέκουντε τα ολοκενούργια άςπρα βαρέλια. Σε κάθε γονιά κε βαρέλι. Ολότελα άλι όπςι πίρε ι μπαράνκα. Σαν να φάρδινε. Τα πεδιά ςιμόνανε, χτιπούςανε πάνο στο φρέςκο κςίλο με τα δάχτιλα, κιτάζανε μέςα, βούιζαν γκου-γκου!.. Κιτάζανε το Μπερέςοφ, έλεγαν:

— Παςτρικί δουλιά!

Ο Μπερέςοφ στεκότανε στιν άκρι, αφού έβαλε τα χέρια στις τζέπες κε ςφίριζε. Απ' τι λενμπαράνκα ι κραςνοαρμέιτςι, ςέρνοντας τα ποδάρια-τους κε πιγένοντας πίςο-πίςο κουβάλιςαν ένα τραπέζι κε διο πάνκες. Ι ςινέλεπςι θα γίνι μπροςτά στι λενμπαράνκα, στο ίπεθρο. Τα πεδιά αρχίςανε να πέρνουνε θέςες. 'Αλος κάθιςε στο χόρτο, άλος ανακούρκουδα. Μερικί δε χάςκανε τραβούςαν απ' τιν λενμπαράνκα ςκαμνιά.

— Καθίςτε ςε μένα, πάνο στο μιςό μέτρο!— μ'έπιαςε απ'το χέρι ο Λέβιν.

Δεν κατάλαβα. Ο Λέβιν καθότανε πάνο στιν κάςα για τα αποτςίγαρα κε χτιπούςε το γόνατό-του.

— Κςέχαςες; Το ίπςος δα ος το γόνατο—δεν ίνε μιςό μέτρο;

Εγό κάθιςα πάνο-του στο «μιςό μέτρο».

Στο τραπέζι ίχε φαςαρίες, ο γραματέας του κοματικού πιρίνα, ο Βόιτας. 'Απλονε το χαρτί, έκςινε τα μολίβια. 'Ιταν κραςνοαρμέιτςος τις τέταρτις διμιρίας. 'Ιρτε στο στρατό ένα χρόνο πριν από μας. Κε προτίτερα δούλεβε τορναδόρος στο ντεπό «Πςκοφ».

Στριφογίριζε γίρο στο τραπέζι κι' ο γραματέας-μας του κομςομόλ, ο Διόνιας. 'Ιρτε ο κομιςάρος. Κάθιςε στιν αρχί

στον πάνκο, μα ίςτερα ίρτε ςε μας πάνο στο χόρτο.

— Κιρίτο ανιχτί τι ςινέλεπςι τυ λόχυ!—φόναχςε ο Λιόνιας, αφύ πίρε μια βαθιά ανάςα.—Προτίνο ρεγλάμεντο για τυς ιςιγιτές—από μιςί όρα, για τι ςιζίτιςι—από πέντε λεφτά.

— Στυς ιςιγιτές από μια όρα!—έριχςε κάπιος απ'τα πεδιά.

Ι κραςνοαρμέιτςι βύιςαν.

— Ίκοςι λεφτά... Ίκοςι πέντε...Στι ςιζίτιςι-από δέκα!

Ο Λιόνιας στεκότανε πέζοντας τα μάτια, ςκέφτικε κε ίπε.

— Πςιφίζυμε. Πιός ίνε για μιςί όρα; Πιός για μια όρα;

Τα πεδιά γέρνοντας στο πλάγι, ςίκοναν τα χέρια.

— Τ'ορολόγι, Λιόνια, τὄχις μαζί-ςυ;—ρότιςε κάπιος, κάνοντας τον ανίκςερο.—Πός θα παρακολυθίς;

— Ο Λιόνιας δεν ίχε ορολόγι. Από κερό ςκεφτότανε ν'αγοράςι με εφκερία.

— Αφτό δεν έχι μεγάλι ςιμαςία,—ίπε ο Λιόνιας.—Δίχος ρεγλάμεντο δε γίνετε ςινέλεπςι. Το λόγο έχι ο ςίντροφος κομαντίρος.

Ο κομαντίρος τυ λόχυ πίγε γλίγορα στο τραπέζι κε διόρθοςε τα λυριά-τυ.

— Σίντροφι ςκαπανίς,—ίπε πολὶ φοναχτά.—Ι δυλιές-μας δεν πιγένυν τόρα άςκιμα. Φανερόνετε εφκινιςία...

Τα πεδιά αναταράχτικαν. Ι μπροστινί, αφτί πυ καθόντανε, σταθίκανε στα γόνατα. Ι πίςινί τέντοςαν το λεμό. Ο Λὲβιν με πέταχςε απ'τα γόνατα κε ςικόθικε.

Ο κομαντίρος ςόπαςε ένα δεφτερόλεφτο, πίρε απ'το τραπέζι το μολίβι.

Ανιπςόνετε ι εφκινιςία. Μα νά ι ιδικὲς γνόςες πιγένυν αςκιμότςικα... Θα πο έτςι, τα μιςομὰθατε!—Χτίπιςε με το μολίβι πάνο στο δάχτιλο, ςαν νὰθελε να κόπςι το δάχτιλο στι

μέσι.—Πρέπι να βάλυμε τα δινατά-μας. Πρέπι να κσέρυμε γερά τι δυλιά-μας, τι ςκαπανικί. Να χτίζυμε γέφιρες, ν'ανατινάζυμε γέφιρες, να κάνυμε δρόμυς. Με τιν όρα, με το λεφτό πρέπι να δυλέβυμε... Στον πόλεμο δε θα ζιτίςις, βέβεα, αναβολί!.. Ας ίνε, μ'αφτό θα καταπιαςτύμε άβριο...—Ο κομαντίρος άνικςε τιν τςάντα, τράβικςε από κι ένα φίλο χαρτί κε το κςεδίπλοςε.—Σίμερα ας ςιμιόςυμε τυς καλίτερυς. Εκφράζο εβαρέςκια στον κραςνοαρμέιτςο Μιχάιλοφ για το παραδιγματικό καθάριζμα τυ όπλυ-τυ. Στον Γριμπόφ—για το προςεχτικό φίλαγμα τον μάχιμον φιςεκιόν. Αν τα φιςέκια ολονόν γιάλιζαν έτςι, δε θα χριαζότανε να δίνυμε κεριά στις ςκινές.

Τα πεδιά γέλαςαν.

— Παραπέρα,—μιν αφίνοντας να κςεκυραςτί, μιλύςε ο κομαντίρος,—Βολφ. Επίςις εκφράζο εβαρέςκια στον Μπερέςοφ κε το Μύςκιν. 'Εδικςαν προτοβυλία κραςνοαρμέιτςυ. Νά τι βαρέλια έφτιαςαν!—Ο κομαντίρος έδικςε με το χέρι πάνο απ'τα κεφάλια.—'Οχι βαρέλια, μα φρυρύς! Φρυρύν τι λενμπαράνκα-μας απ'τιν πιρκαγιά! Μόνο να έχυνε νερό... Θαλαμοφίλακα!—φόνακςε ο κομαντίρος.

— Παρόν!—απάντιςε ο θαλαμοφίλακας.

— 'Ιςτερα απ'τι ςινέλεπςι νάνε νερό στα βαρέλια.

—Μάλιςτα!

— Μάλιςτα, μάλιςτα,—κοροίδεπςε ο κομαντίρος.—Δεν πρέπι να χάςκις!.. Λιπόν, θα μιλίςο για τα φτεκςίματα... Δεν έχυμε πια ςκεδόν φτέχτες. Αν, φιςικά, δεν πάρυμε ιπόπςι-μας το Σίβιι.

— Σίντροφε κομαντίρε... ςίντροφε κομαντίρε,—άκςαφνα με κλάπςες έτρεκςε ο Σίβιι.

Τα πεδιά άνικςαν δρόμο, αποτραβίχτικαν. Ο κομαντίρος κίτακςε το Σίβιι κατάμυτρα.

— Γιατί φίγατε απ' το λόχο;

Ο Σίβιι στεκότανε με ςκιφτό το κεφάλι κε ανιγμένα

τα πόδια. Σαν να μιν ίταν ποτέ κρασνοαρμέιτσος.

— Σας ροτά ο κομαντίρος!—φόνακσε ο στρατιοτικός κομισάρος Βαιγιάνεν κε σικόθικε απ'τα χόρτα—Απαντίστε!

— Κατάκλεψαν το σπίτι-μυ πίραν τιν αγελάδα... μυνκά ίπε ο Σίβιι.

— Κε γιατί δεν το ίπατε στον κομαντίρο, ίτε σε μένα —απότομα τον διέκοψε ο Βαιγιάνεν.—Ο κομαντίρος κι'ο κομισάρος δεν καταλαβένυν τι χοριάτικι σιφορά; Έτσι;

— Φοβίθικα να ροτίσο.. νόμιζα... δε θα μ' αφίσετε...

— Σίντροφι,—ίπε δινατά ο κομαντίρος τυ λόχυ,—ο Σίβιι έφιγε απ' τι στρατιοτικί μονάδα, πέταξε το όπλο. Πός λέγετε αφτός πυ φέβγι απτο μαχιτικό πόστο;

— Λιποτάχτις!—φονάκσανε μερικές φονές.

— Οχιά,—ίπε με χοντρί φονί ο Μπερέσοφ.

Ο Σίβιι φοβιζμένα κίτακσε στυς κρασνοαρμέιτσυς. Ο κομαντίρος σινέχισε.

— Ο πολεμιστίς, πυ ίνε ικανός να αφίσι το τμίμα-τυ σε ιρινικό κερό, μπορί να φίγι κε τι στιγμί τις μάχις. Για τον Κόκινο στρατό δεν ιπάρχι ιρινικί εποχί. Ο Κόκινος στρατός πρέπι νάνε πάντα έτιμος. Απ' όλες τις μεριές μας απιλύν εχτρί. Ο κρασνοαρμέιτσος Σίβιι κσέχασε, ότι τυ εμπιστέφτικαν τιν τιμί τις άμινας τυ πρότυ στον κόζμο σοσιαλιστικύ κράτυς.

Ο Σίβιι όλο τον κερό στεκότανε με κρεμαζμένο το κεφάλι. Μόνο ακύγοντας τα λόγια «Ο κρασνοαρμέιτσος Σίβιι» άκσαφνα σικόθικε κε τέντοσε τα χέρια όπος στι γραμί. Ο κομαντίρος τράβικσε στι μπάντα. Ι κρασνοαρμέιτσι όλι μαζί αναταράχτικαν, παντύ έτρεκσε ι κυβέντα.

— Το λόγο έχι ο γραματέας τυ πιρίνα ο ς. Βόιτας!—φόνακσε ο Λιόνιας.

Ο μεγαλόσομος, ασπροφρίδις Βόιτας βάδισε με μεγάλα

δίματα στο τραπέζι κε χτίπισε με τι μεγάλι κόκινι παλάμι-τυ τι στίβα τον χαρτιόν.

— 'Ετσι λιπόν, σίντροφι,—ίπε ο Βόιτας—ο Σίδυ, βέβεα, παρέβικε τιν πιθαρχία τυ Κόκινυ στρατύ κε γιατί τόκανε αφτό;

— Τυ πίρανε τιν αγελάδα,—ίπε κάπιος απτο πλίθος.

— Αποθίμισε τον μπαμπά-τυ!

— Χοριάτικι αμορφοσιά!..

— Νε κ' εγό νομίζο, ότι ίνε αμορφοσιά,—ίπε ο Βόιτας.—Δεν πρέπι να κσεχνάτε, ότι στο τμίμα-μας χίθικαν πολί κενύργιι κρασνοαρμέιτσι. Απ' τις πόλες απ' τις φάμπρικες ίρταν εργατόπεδα, κομσομόλι. Απ' τα κολχόζια επίσις ίρταν προτοπόρα πεδιά. Μα το χοριό ακόμα ος τα τόρα μας στέλνι αγράματα καθιστεριμένα παλικάρια. Νά πές-μας, Σίδυ, ίσε γραματιζμένος;

— 'Ενα χιμόνα έμαθα,—μυρμύρισε ο Σίδυ.

— Βέβεα, για ένα χιμόνα δε μπορίς να μάθις πολά,—ίπε ο Βόιτας.—Ο κόκινος στρατός θάνε για σένα σκολιό. Δε μας χριάζετε αμόρφοτος, στρατιότις, βυβό ζόο, όπος στον παλιό στρατό. Ο κρασνοαρμέιτσος ίνε φρυρός τον σοβιετικόν σινόρον, ο κρασνοαρμέιτσος ίνε χτίστις τυ σοσιαλιζμύ, ο κρασνοαρμέιτσος ίνε σινιδιτός, πολιτικά γραματιζμένος πολίτις τις ΕΣΣΔ. Ι γερί κοματικί, κομσομόλικι, εργατικί βάσι τυ τμίματός-μας πρέπι να διαπεδαγογίσι από τέτιυς σαν το Σίδυ, πραγματικύς αγονιστές για τιν προλεταριακί ιπόθεσι.

Ο Βόιτας τέλιοσε.

Ο κομισάρος πέρασε από πάνο απ' τα πόδια τον καθιζμένον κάτο κρασνοαρμέιτσον κε σίμοσε στο τραπέζι.

Σίντροφι—πολεμιστές,—ίπε ο κομισάρος,—εμίς με τον κομαντίρο αποφασίσαμε ν' αφίσυμε τον Σίδυ στις γραμές τυ Κόκινυ στρατύ. Αφτό γίνετε για πρότι φορά. Πιστέβυμε ότι θα διορθοθί. 'Ολι-σας θα τον βοιθίσετε.

— Πιγένετε, Σίβιι,—ίπε ο κομαντίρος.

Ο Σίβιι ςιοπιλὰ πίγε ςτο πλίθος.

— Ο λόχος-μας ςκαπανέον ίνε, ςίντροφι, ἐνα τμίμα τυ Κόκινυ στρατύ—ςινέχιςε ο κομαντίρος.—Στον Κόκινο ςτρατό δε μπορύνε να ιπάρχυν κακά τμίματα κε κακί κρας-νοαρμέιτςι! Ανάμεςά-ςας ίνε πια πολί υντάρνικι. Ι ανότερί-ςας ςίντροφι—ι κομαντίρι τον ενομοτιόν κε διμιριόν ίνε επίςις υντάρνικι... Σας προτίνυμε να κλίςετε ςιμβόλεο ςοςιαλιςτικίς άμιλας. Πρότο, ανάμεςα ςτις διμιρίες. Δέφτερο, ανάμεςα ςτο λόχο κε το τὰγμα ςκαπανέον τυ ςόματός-μας.

— Σοςτά! Θα ιπογράπςυμε ςοςιαλιςτικό ςιμβόλεο!

Ι κραςνοαρμέιτςι αδελφικά ςίκοςαν τα χέρια.

'Ετςι ςίμερα το πρωί ςικόναμε το ντυφέκι για τον πιρο-βολιζμό «ενάντια ςτον εναέριο εχτρό».

ΑΝΑΤΙΝΑΧΤΙΚΙ ΑΡΙΘΜΙΤΙΚΙ

Τιν άλι μέρα μας χορὶςανε ςε τμίματα (КОМАНДЫ). 'Ιρτε ςτι γραμὶ ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ κε μαζί-τυ ο γραφιάς Βόλκοφ. 'Εβαλαν το λόχο ςτι γραμί κι' αρχίςανε να φονάζυνε με τον κατάλογο: κςιλυργί—δεκςιά, ςιδεράδες—αρι-ςτερά! Πετράδες...

Ι κραςνοαρμέιτςι, κάνανε από διο βίματα μπρος, βρον-τὺςαν τα τακύνια-τυς κε πιγένανε ςτα μέρι, πυ τυς όριζαν.

'Οταν φόνακςαν όλυς, άρχιςε ο Σιτζόφ να περνά από μπρος απ' τυς κραςνοαρμέιτςυς. Σε μερικύς ίπε: «Σις θα ίςτε το τμίμα τον πετράδον». Πίγε ςτιν άλι ομάδα: «Σις —το τμίμα τον τιλεφονιτόν». Πίγε παρακάτο κε όριζε: «Τμίμα ςιδεράδον, τμίμα για το καμυφλάζ (маскировщики), τμίμα τον ανατιναχτόν.

Εγό έπεσα στιν ομάδα τον ανατιναχτόν κε θιμίθικα το ράφτι. Μάντεψε ο ράφτις! 'Ετσι κε βγίκε να γίνο ανατιναχτίς.

Φτάνοντας ος το τέλος, ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ, γìρισε κε διέταχσε:

— Τα τμίματα τον σπετσιαλίστον στις ενομοτίες-τυς, εμπρός μαρς!

—Κσανά σινταχτίκαμε στι γραμί, όπος στεκόμασταν στιν αρχί. Ο κομαντìρος τις διμιρìας ανακίνοσε τα επίθετα τον επικεφαλίς κàθε τμίματος. Απάντισε στα ροτίματα τον κρασνοαρμέιτσον κε εφχίθικε καλί επιτιχία στιν εκπέδεψι.

— Τόρα, σίντροφι, δεν ίστε μόνο κρασνοαρμέιτσι, με τα όπλα πολεμιστές—ίπε ο Σιτζόφ.—Τόρα γινόσαστε κε σπετσιαλίστες σκαπανίς. Μόνο να θιμάστε γερά, ότι το όπλο ίνε ο πρότος φίλος τυ σκαπανέα. Τα εργαλία-τυ—το τσεκύρι, το φτιάρι, τον καζμά- ο σκαπανέας τα κυβαλάι στιν πλάτι, μα το όπλο πάντα το κρατά στα χέρια!..

Τα μαθίματα στις τάκσες γίνονταν κατά τμίματα. Σε μας, τυς ανατιναχτές, ορίσανε επικεφαλίς τον Ιβανόφ Ιλìα, τον κομαντίρο τις ενομοτίας απ' τιν τέταρτι διμιρία. Κε τον Ομέλτζενκό-μας τον στίλανε στο τμίμα, πυ σκάβι δρόμυς.

Μας δόσανε διδαχτικά βιβλία. Στον Κόκινο Στρατό τα λένε ενκόλπια (устав). Κάναμε μàθιμα με τον Ιβανόφ—βλέπυμε το παλικàρι κσέρι τι δυλιά-τυ. Κ' έτσι ίχαμε διο ενκόλπια. 'Ενα —το τιπομένο βιβλίο. Κε το άλο—τον Ιβανόφ Ιλία. Ο Ιλίας ìνε ακόμα πιο καλίτερος απ' το βιβλίο. 'Οτι κε κε να τον ροτίσις—όλα τα κσέρι κε θα στα διιγιθί έτσι πυ να τα καταλάβις.

'Εφερε κάποτε ο Ιβανόφ λίγο μπαρύτι στο χαρτί κε ένα τσυβάλι. 'Εβγαλε απ' το τσυβάλι διο μικρà τύβλα κε τä̆βαλε πάνο στο θρανìο. Μόνο αφτά τα τύβλα δεν ίταν κόκινα, μα κίτρινα. 'Ιτε πιο ισοστό ακόμα—κανελιà. Κρατίσαμε τα τύβλα, τα μιρìσαμε.

Καλό ςαπύνι—ίπαν τα πεδιά.

Ο Ιβανόφ κύνιςε το κεφάλι.

'Οχι, δεν ίνε ςαπύνι. 'Ινε—τολ (ТОЛ). Θιμιθίτε τιν ονομαςία τολ.

— Τολ;—ςύφροςαν τι μὶτι τα πεδιὰ—Χμ... κε γιατί χριάζετε αφτό;

— Περιμὲνετε, όλα με τι ςιρά θα τα μάθετε...

Ο Ιβανόφ έκριπςε τα τύβλα κ' έβγαλε απ' το τςυβάλι διο άςπρυς κίβυς.

Ο Γοριατζόφ έτριπςε τι γονιά.

— 'Ινε ςα ςτυπόχαρτο! Το έτριπςα με το δάχτιλο— έγινε ςκόνι.

— Κςανὰ δε μαντέπςατε,—ίπε ο Ιλίας—ίνε πιροκςιλίνι!

Τα πεδιά το επανὰλαβαν κε τὄγραπςαν πι-ρο-κςιλίνι. Δὶςκολι λέκςι.

— Κε διναμίτι ίδε κανένας-ςας;—ρότιςε ο Ιλίας κε κςανά έπςακςε ςτο ςακί-τυ. Τα πεδιά για κάθε ενδεχόμενο καθίςανε μακρίτερα. Να δύνε δεν ίδανε, μα άκυςαν τι φρύτο ὶνε ο διναμίτις!

— Δε χριάζετε, ςίντροφε κομαντίρε, θα εκραγί!—ίπε ο Γοριατζόφ.—Ας πάι ςτο καλό!..

— Παράκςενος αφτός ο Γοριατζόφ. Δεν μπορίς να τον καταλάβις, ςαν να κόβι το μιαλό-τυ γλίγορα κε προςπαθί, μα μόλις φτάνι ςτι δυλιά—φαςαρία κι' άλο τίποτα. Τι μια φορά κόβι το χέρι-τυ με το τςεκύρι τιν άλι το ρυχιζμό φέρνι ςε κακά χάλια. Θἄρτι ςαν να κιμίθικε ςτι λάςπι.

— Μα αφτός δε μπορί αλιότικα—ίπαν τα πεδιά.— 'Εχι ένα τέτιο επίθετο—Γοριατζόφ. Επίθετο πυ δεν ίνε ςεμνό.

'Ετςι κ' εδό, το ίδιο με το διναμίτι. Στιν αρχί έκανε το φοβιτςιάρι. Μα μόλις έβγαλε ο κομαντίρος το πακέτο

απ' το ςακί—γαντςόθικε ο Γοριατζόφ, ςαν τι βερβερίτςα στο καρίδι. 'Ετριξε το τίλιγμα. Ο Γοριατζόφ ξετίλιξε το διναμίτι.

— Κιτάξτε-δα, σαν μιλόπαστο. Κάνι να το δοκιμάσο στι γλόσα;

Ο κομαντίρος τον φοβέρισε κε του πίρε τιν πάστα το διναμίτι.

— Ο διναμίτις ίνε εκριχτικί ίλι,—εξίγισε ο κομαντίρος.—Ι πιροξιλίνι—επίσις το τολ (ТОЛ)—επίσις. Εμίς ι ανατιναχτές ίμαστε αναγκαζμένι να δυλέβυμε μ' αφτά τα ιλικά. Τί ροτίματα έχετε;

— Κε το μπαρύτι κι' αφτό εκρίγνετε. 'Ινε λιπόν κε το μπαρύτι εκριχτικί ίλι;—ρότισαν τα πεδιά.

— Ακόμα κε πος εκρίγνετε,—δε βαστάχτικε ο Γοριατζόφ.—Νά όταν ίμυνα μικρός έβγαζα μπαρύτι απ' τα φισέκια τυ πατέρα. Ο πατέρας-μυ πίγενε στο κινίγι με το ντυφέκι... Χόνις το σπίρτο, πος πέρνι φοτιά!.. Συ κέι τι μύρι, αν δεν ίσε σινιθιζμένος. Ανάπστε το μπαρύτι-σας, σίντροφε κομαντίρε,—παρακάλεσε.

Ο Ιβανόφ σιφόνισε. 'Εβαλε το πακετάκι με το μπαρύτι πάνο στο χόρτο. 'Εκανε μια χάρτινι κορδέλα, τιν άναψε απ' τι μια άκρι, κε τιν άλι άκρι τιν έχοσε κάτο απ' το πακετάκι. Ι φοτίτσα έτρεξε πάνο στιν κορδελίτσα, σαν πάνο σε δρομάκι. 'Ετρεξε ος το πακετάκι. Το πακετάκι αγλίφτικε με τι γλόσα τις φοτιάς κε—πςς!..

Μια άσπρι τυλίπα καπνός, σα σφέρα, πίδιξε απ' το χορτάρι.

— Κε τόρα ας κάψυμε διναμίτι—ίπε ο Ιβανόφ. Τα πεδιά αρχίσανε να σφίγκυντε το ένα δίπλα στ' άλο. Ο Ιβανόφ το ίδε, έγνεψε.—Τί πάθατε, φοβιθίκατε;

Πιάστικα απ' το θρανίο. Θα μας ξετινάξι σαν εκραγί!

Ο Ιλίας έκοψε ένα κομάτι διναμίτι, το άναψε με το σπίρτο κε το έριξε στα χόρτα. Ο διναμίτις καιότανε με

κρότο, σα μπενζίνα. Τόρα θα μπουμπουνίκσι!.. Τα πεδιά γίρισαν το κεφάλι. Κάμισα τα μάτια...

Θα πρέπι να πέρασε ος μισό λεφτό. Δεν έγινε έκριξι. Κιτάκσαμε, κι' ο Ιβανόφ τρίβι κι' άλο σπίρτο κι' ανάβι τιν πιροκσιλίνι. Κάικε κ' ι πιροκσιλίνι—μόνο βαριά μιροδιά βγίκε. Κε το τολ κάικε δίχος έκριξι.

— Δεν τα κέετε κατά τα φενόμενα όπος πρέπι, σίντροφε κομαντίρε,—ίπαν έφθιμα τα πεδιά.—Ίτε χαλαζμένι ίνε ι ίλι... Λιπόν, ας τις πάρι ο διάβολος! Εσίς καλίτερα με λόγια διιγιθίτε.

Ο Ιβανόφ ρότισε, πια απ' τις εκριχτικὲς ίλες έχι, κατά τι γνόμι-μας, πιότερι δίναμι;

— Το μπαρούτι ίνε ι πιο σοβαρότερι,—σταθερά ίπαν τα πεδιά.—Κι' αφτές τί ακσίζουν; Ίσος για να τις βάλις κάτο απ' το καζανάκι, όταν ο κερός ίνε ιγρός, αντί για καφσόκσιλα κε να βράσις τζάι.

Ο Ιλίας κάθισε με το πλάι στο θρανίο κε γέλασε.

— Μα μπορί—νἄνε τ' αντίθετο;

— Νά, αφτί ι διναμίτες, ούτε καν κορόνουν!—γέλασαν τα πεδιά.—Πού ίνε ι δίναμί-τους;

— Καλά, τόρα ακούστε.—Ο Ιλίας κάθισε καλίτερα κι' έβαλε στα γόνατα το σακί-του.—Ο διναμίτις, το τολ, ι πιροκσιλίνι έχουν μέσα-τους μια τεράστια δίναμι!.. Ο διναμίτις σπάνι τις ράγιες, όπος εμίς το σπὶρτο. Ίτε νά, ίνε πέτρες—δε μπορίς να περάσις, πρέπι να πας τριγίρο, μα βάζις διναμίτι—κ' ανατινάζουντε σε θρὶψαλα... Κε κοματάκια δε θα βρις. Κι' αν ίνε τίχος, αλιθινός τίχος, γέφιρα, αλιθινί γέφιρα—όλα τα κοματιάζι ο διναμίτις, όλα τα καταστρέφι!..

Τα πεδιά με φόβο κιτάζανε στο σακί. Ο Ιλίας το τίλικσε κι' άρχισε να το δένι.

— Κε πός βρίσκουν αφτί τι δίναμι;—ρότισε, βάζοντας παράμερα το σακί.—Όπος ίδατε ι ίδιι, σ' αφτές τις ίλες δεν

επιδρά ι φοτιά. Κε το χτίπιμα δεν τις κάνι τίποτα. Κι' αν μερικές φορές ο δυναμίτις μπυμπυνίζι απ' το χτίπιμα... γι' αφτό ιπάρχι σίγυρο κλιδάκι.

Ο Ιλίας έβγαλε απ' τιν τζέπι ένα κυτάκι με κόκινι ετικέτα. Μέσα στο κυτί ίταν ένα κομάτι παμπάκι. Ο Ιλίας έσιαξε το παμπάκι κε τόβαλε στι χύφτα. Πάνο στο παμπάκι ίταν ένα γιαλιστερό μπακιρένιο σολιναράκι, μεγάλο σαν το τσιάγρο.

— Καπσύλα—,ίπε ο Ιλίας.—σ'αφτό το πραματάκι να κιτάζετε από μακριά. Δεν το δίνο στο χέρι!

Τα πεδιά, σίμοσαν πατόντας στα νίχια, κάμιζαν τα μάτια κε κίταζαν το σολιναράκι. Στον πάτο άσπριζε κάτι σαν άλας.

— Βροντόδικος ιδράργιρος,—εκσίγισε ο Ιλίας.

— Μόνο να τ'ανκίσις με τι βελόνα ίτε με το σπίρτο—κε θα εκραγί, κε μαζί-τυ—κι' ο δυναμίτις. Κε μοναχί-σας θα δίτε—θα κάνυμε έκρικσες!

Πιότερο δεν έφερε ο Ιλίας στα μαθίματα το σακί-τυ. Κε μας, μας διέτακσε να πάρυμε απ' το γραφίο κίβυς. Ι κίβι ίτανε στιν όπσι ι ίδιι με τυς κίβυς τις πιροκσιλίνις κε τυ τολ. Μόνο πυ ίταν κσίλινι. Τυς τοποθετύσαμε στιν τάκσι κε κάναμε ομάδες από κάμποσυς κίβυς μαζί. Αφτό λεγότανε— ετιμάζαμε γόμοσι.

Ο Ιβανόφ έδοκε στιν τάκσι ένα μάτσο σπάνκο κ'έδικσε πός πρέπι να δένυμε τι γόμοσι.

— Γερά, τραβάτε, γερά,—απετύσε.—Για να μι μπορί να κινιθί ύτε ένας κίβος! Αν τι δέσις αδίνατα—ι γόμοσι δε θα εκραγί με μιας.

Τα πεδιά κσεροβίχοντας τραβύσαν το κορδόνι, έδεναν από δέκα κίβυς, από ίκοσι κε πιότερο. Τυς τοποθετύσανε κάθε φορά κε διαφορετικά. Ο ένας έκανε σπίτι με καπνοδόχο, ο άλος —αβλόπορτα. Εγό έκανα τρένο. «Μακρινεμένι γόμοσι»—τ'ονόμασε ο κομαντίρος.

— Για κάθε περίπτοσι—εκσιγύσε ο κομαντίρος—πρέπι να διαλέκσις φόρμα για τι γόμοσι. Ι μακρινεμένι γόμοσι χτιπά στο μάκρος. Κ' ι σινκεντρομένι, σα σπίτι, χτιπά σ'ένα μέρος.

Ο κομαντίρος περνύσε ανάμεσα απ'τα θρανία, κρατόντας ένα τετράδιο, έγραφε αριθμύς κε λογάριαζε. Λογάριασε κ'έβαλε το μολίβι στ'αφτί.

— Μας χριάζετε τόρα ν'ανατινάκσυμε μια κσίλινι γέφιρα. Ι γέφιρα ίνε μεγάλι, περνύν αφτοκίνιτα.

Τα πεδιά κσίνυν το ζβέρκο, λογαριάζυν. Πόσι άραγε κίβι να χριάζυντε γι'αφτί;

Ο κομαντίρος το λογάριασε πια.

— Δέστε,—ίπε,—ίκοσι γόμοσες από τέσερις κίβυς κε τέσερις μακρινεμένες από δέκα κίβυς κε τρις σινκεντρομένες από ίκοσι...

— Δεν κάνι να προστέσυμε;—ροτύν τα πεδιά.—Ας δόσι πιο γερά τυ καπιταλιστί για να μι χόνι τι μύρι-τυ εκί πυ δεν τον σπέρνυν!

— Δε χριάζετε να προστέσυμε,—απαντά ο Ιλίας.—Πρέπι να κάνυμε ικονομία τις εκριχτικές ίλες. Ο κάθε κίβος κοστίζι λεφτά για το κράτος!

Νά κε λογάριαζε! Δε φτάνι να βάλις κίβυς—πραγματικί έκρικσι δε θα γίνι. Κι' αν προστέσις παραπανίσιο κίβο—ίνε σαν να κσοδέβις στα χαμένα τι λαικί περιυσία... 'Ινε λεπτό πραματάκι ι ανατιναχτική αριθμιτική!

ΤΟ ΣΤΡΑΤΙΟΤΙΚΟ ΜΙΣΤΙΚΟ ΤΟΝ ΚΣΙΛΥΡΓΟΝ

Στο στρατόπεδο ίρτε ο πρόεδρος τυ σελσοβιέτ. Πιότερο από ίκοσι χιλιόμετρα λέγι πέρασε για νάρτι σε μας. Τ'άλογα τ' άφισε έκσο απ' το στρατόπεδο. Ο φρυρός στιν ίσοδο τον εκσέ-

τασε αφςτιρά, γιατί ίρτε ο άνθροπος. 'Ιςτερα τον άφιςε να πάι ςτο επιτελίο, ςτον κομαντίρο τυ λόχυ. Εμίς ακριβός καθαρίζαμε τα όπλα, διλαδί τα καθαρίςαμε πια—κε τ'αλίφαμε με λάδι τυ τυφεκιύ.

— Γιά-σας, σίντροφι κραςνοαρμέιτςι,—ίπε ο πρόεδρος κε ςτάθικε.—'Ερχυμε απ'τον κομαντίρο-σας...

— Για χαρά—απάντιςαν τα πεδιά.

Ο πρόεδρος έβγαλε το καπέλο-τυ κε κίτακςε με μιςόκλιςτα μάτια τον υρανό.

— Το θέριςμα τυ χόρτυ ίνε πολί καλίτερο!—ίπε κε πίρε βαθιά τιν ανάςα-τυ.—Κίτακςε τί καλές μέρες... Κε ςις πός περνάτε;

— Νὰ όπος βλέπις καθαρίζυμε τα όπλα,—απάντιςαν τα πεδιά κε δάνκαςαν τι γλόςα. Δεν παράδοκαν άραγε ςτρατιοτικό μιςτικό;

Ο πρόεδρος κοντοςτάθικε.

— Λιπόν, χέρετε, μια πυ ίνε έτςι,—άπλοςε το χέρι ςτον Μπερέςοφ.

Κίνιςε κε γίριςε.

— Να μας κάνατε, σίντροφι, μια γεφιρύλα. Τ'άλογά-μας τςακίζυν τα πόδια-τυς... Ο κομαντίρος-σας ιποςκὲθικε να χτίςι γέφιρα. 'Ετςι κε ςις γι' αφτό... προςπαθίςτε κ'ι ίδιι. Θα σας εφχαριςτίςυμε...

— Τί γέφιρα; Κςίλινι; Μεγάλι;—ρότιςε ο Μύςκιν.—Καλά, θα τι χτίςυμε, όταν έρτι διαταγί απ'τον κομαντίρο.

Μα θα εφχαριςτίςις, πατέρα, όλο τον Κόκινο Στρατό, —ίπε ο Κύροτζκιν, ςικόνοντας το όπλο κε κιτάζοντας μὲςα ςτο κανάλι τις κάνις (канал ствола).

— Κε τι ςοβιετικί εκςυςία—πρόςτεςε ο Μπερέςοφ.

Ο πρόεδρος έφιγε.

Τιν άλι μέρα το πρωί ι μεταγογίς-μας φορτόςανε δοκὰρια κ'έφιγαν.

— Τί, γέφιρα μοναχί-σας θα χτίςετε; — ροτύςαν τα πεδιά τυς κςιλυργύς.

— Κε τὶ, θα ςας προςκινίςυμε; — ίπε ο Μύςκιν. Έβγαλε το πιλίκιο κε βρόντιςε το πόδι. — Μπορί να θέλετε ακόμα κε ςας τυς ανατιναχτές να φονάκςυμε ςε βοίθια; Ίτε τυς ςομπατζίδες για να βγένι ο καπνός;

Αρχὶςανε να μαζέβυντε ι κραςνοαρμέιτςι. Αναθέςανε στο Μύςκιν να πάι στιν αποθίκι να κιτάκςι για εργαλία.

Ο Μύςκιν γίριςε κε λέι:

— Ι αποθίκι ίνε γεμάτι από πριόνια. Ακόμα κε πὲντε γέφιρες μαζί μπορύμε να χτίςυμε. Κε τςεκύρια κε ςκαρπὲλα κε ροκὰνια κε νεροζίγια, διλαδί απ' όλα ίνε εφοδιαζμένι!

— Οο! χάρικαν ι κραςνοαρμέιτςι.

— Άκυ, Μύςκιν, — ρότιςε ένας — κε τί ακὸνια — ακονόπετρες έχι;

Το Μύςκιν τυ κακοφάνικε κιόλας.

— Ο λόχος ςκαπανέον θἆχι ένα τὲτιο παλιόπραμα. Στρονκιλά ακόνια, — όλα κενύρια. Κάθε πράμα βαλμὲνο στι ραφίτςα-τυ. Κι'αλιμένο με άλιμα!

Ι κςιλυργί όλο κε κάμιζαν τα μὰτια.

Κάθιςαν κι'αρχίςανε να ςιζιτύν για τι δυλιά-τυς. Πός να ςχίςυν τα παλύκια τις γέφιρας — ςφινοτά ίτε χτενωτά; Κε νά κε τα δοκάρια επίςις, — να τα ςιριτόςυνε τα δοκάρια για τιν απάνο επιφάνια; Κι'αν τα ςιριτόςυνε, ςε διο ςιρὶτια ίτε ςε τέςερα; Έτςι άρχιςαν να ςιζιτύν ανάμεςά-τυς, πυ ο θαλαμοφίλακας ςφίρικςε. Αφυκρίθικε, αφυκρίθικε — λέκςες ακατανόιτες κε ςφίρικςε για κάθε ενδεχόμενο.

Κ'ίςτερα ι κςιλυργί χάθικαν. Προγεβματίζυμε — δεν ίνε, γεβματίζυμε — δε φανερόνυντε, πίνυμε τζάι — επίςις δε φένυντε. Πια μαζεβόμαςτε για το βραδινὸ προςκλιτίριο (поверка). Κιτάζυμε, φανερόθικαν. Ροτύμε: «Από πύ;» Γελύν:

— Χτίζυμε γέφιρα.

— Μα πύ χτίζετε;

Ι κσιλυργί γνέφυν ο ένας τον άλο κε ανίγυν τα χέρια.

— Στρατιοτικό μιςτικό, αγαπιτέ άνθροπε. Θα χερύμαςταν, αν μπορύςαμε να το πύμε στο ςίντροφο, μα κε μόνος-ςυ κσέρις!

Ι ΚΑΜΥΦΛΑΡΙΣΤΕΣ

Ι καμυφλαριςτὲς (маскировщики) έρχονταν απ'τα μαθίματα λερομένι ςα μπογιατζίδες. Ι μίτες-τυς μπογαντιζμένες, τ'αφτιά-τυς μπογαντιζμένα.

— Τί κάνετε;—απορύςαν τα πεδιά στιν όρα τις ατομικίς ιγιινίς.—Πλίνεςτε, πλίνεςτε κε με κανένα τρόπο δεν καθαρίζεςτε.

— Δίχτια πλέκυμε.

— Δίχτια;.. Τί ίδυς δίχτια, πυ όλι-ςας μπογιαντιςτίκατε;

— Λέτε πςέματα αδιάντροπα!—θίμοςε ο Γοριατζόφ.

— Γιατί να πύμε πςέματα;—ίςιχα ίπε ο Διόνιας—ο γραματέας, κε ςκύπιςε τι μίτι-τυ με το δάχτιλο. Ι μίτι-τυ αμέςος έγινε κανελιά.—Ελάτε να δίτε, αν δεν πιςτέβετε. Δίχτια πλέκυμε...

— Κε στα δίχτια φιτέβυμε χόρτο — τον ερέθιςε ο Κόροτζκιν, επίςις καμυφλαριςτίς.

— Πίγενε να πνιγίς στο βάλτο!—φόναχςε ο Γοριατζόφ.—Μπορί στο βάλτο να ςε πιςτέπςυν ι μπεκάτςες...

Ι καμυφλαριςτές πιτςίλιζαν. Τυς κιτάχςαμε κ'ι ίδι-τυς γέλαςαν. Ολότελα—κλόυν! Τυ ενός το μάγυλο πράςινο. Τυ άλυ το μέτοπο παρδαλό. Τυ τρίτυ τα μυςτάκια μαβιά. Κε τυ Διόνια, τυ γραματέα,—ι μίτι κανελιά, ςαν πατάτα.

— Ισιχία, λιπόν, πεδιά!—έδοκε πρόσταγμα ο Λιόνιας,— ελάτε ας καπνίςυμε. Πιος ίνε πλύςιος από μαχόρκα; Καλά λιπόν θα ςας κάνυμε διάλεκςι.

— Μονάχα δίχος πςεφτιά,—ίπε ο Γοριατζόφ κ'έχιςε μαχόρκα στι χύφτα. Σκέφτικε—κ'έχιςε ακόμα.

— Δίχος πςεφτιά με κανένα τρόπο δεν κάνι,—σίκοςε τις πλάτες ο Λιόνιας. Εμίς ι ίδιι ίμαςτε ακριβός απατεόνες.

Ακύςαμε τα πεδιά—κι'αλιθινά απατεόνες. 'Ολι ι έγνιατυς—πος να κςεγελάςυν τον εχτρό. Κε πόςο επιτίδια κςεγελύν. Νά, ας πύμε, ότι άρχιςε ο πόλεμος. Πίγαν ι κραςνοαρμέιτςι στι γραμί. Σκάπςανε χαρακόματα, κε κάθιςαν. 'Ακςαφνα πετά ένα εχτρικό αεροπλάνο. Ίδε τυς δικύς-μας στα χαρακόματα... Χίνυντε μπόμπες πάνο στα πεδιά έτςι, τα κανόνια μαςτιγόνυν με τι φοτιά τα χαρακόματα... δε μπορίς τίποτα να κάνις!

Από τέτια δίςκολι θὲςι τυς βγάζυν ι καμυφλαριςτές. Ενό ι ακροβολιςτές κραςνοαρμέιτςι ὲςκαφταν τα χαρακόματά-τυς, ι καμυφλαριςτές τραβύςαν ένα δίχτι. Τεντόνυν το δίχτι πάνο στι γι κε χόνυν ς'αφτό μπυκετάκια από φλαμυρόφλυδα. Σε κάθε θελιὰ κε μπυκετάκι. Γίνετε ςα χαλί. Έτςι κε λέγετε το δίχτι με τις φλαμυρόφλυδες: μαςκοχαλί.

Ετιμάζυν το χαλί κε το βάζυν απάνο στο χαράκομα. Το τεντόνυν πάνο στο χαράκομα—κε τίποτα δε φένετε, τι ίνε κάτο απ'το χαλί. Δέφτερο χαλί ετιμάζυν—θα το τεντόςυν πλάι-πλάι με το πρότο. Δίπλα-τυ—τρίτο, τέταρτο όςο να ςκεπαςτί όλο το χαράκομα. Σκέπαςαν τυς κραςνοαρμέιτςυς, μα όχι ολότελα. Θα πετάκςι το εχτρικό αεροπλάνο θα δι: τριγίρο το χόρτο ίνε πράςινο, μα στι μέςι ένας κίτρινος λεκές. Γιατί ι φλαμυρὸφλυδα ίνε κίτρινι. 'Ιποπτο...

'Οχι, ι καμυφλαριςτές δεν αφίνυν κίτρινο λεκὲ! Θα ςκεπὰςυν το χαράκομα με τα χαλιά κι'αμέςος τραβύν το χροματορὶχτι. 'Εχυνε μια τέτια μιχανί: ρίχνι μπογιά. Ι μιχανί έχι

λαστιχένιο ςολίνα, όπος ο αδλοκαθαριςτίς, πυ βρέχι τυς δρόμυς. Ο ένας τρομπέρνι, ο άλος με το ςολίνα δρέχι τα χαλιά με μπογιά! Θα κιματίςι πάνο απ'το χαράκομα ι πράςινι φλαμυρόφλυδα. Κε δεν τιν κςεχορίζις απ'το χόρτο.

'Αλι φορά στο λιβάδι αςπρίζι το χαμόμιλο. Αμέςος ι μαςκαδόρι δάφυν τι φλαμυρόφλυδα με το χρόμα τυ χαμόμιλυ. Γιχένυν, δαςιλικός, αντριάλα, τριφίλι, — ς'όλα τα χρόματα χρομιατίζυν ι καμυφλαριςτές τι φλαμυρόφλυδα.

Κάθυντε στο χαράκομα κάτο απ'τι φλαμυρόφλυδα ι ακροδολιςτές κε περιμένυν τον εχτρό. Το αεροπλάνο θα στριφογιρίςι από πάνο κε θα γιρίςι στυς δικύς-τυ: όλα, τάχα, τα κιτακςα—δεν ίνε κραςνοαρμέιτςι στον κάμπο. 'Οπος φένετε θάφιγαν,—φοδίθικαν. Το εχτρικό πεζικό θα πάι στιν επίθεςι. Ι κραςνοαρμέιτςι θα τ'αφίςυν να ςιμόςι ος τα χαρακόματα, θα γεμίςυν τα όπλα κε—θ'αρχίςυνε με ομοδροντίες... Κ'ίςτερα θα πεταχτύν έκςο με εφ'όπλυ λόνχι...

— Μι χόνις τι μύρι-ςυ, μια πυ δε ςε προςκαλύμε.

Ο Διόνιας πέτακςε τ'αποτςίγαρο.

— Μιν περπατάς κυμπάρα κςιπόλιτι—φόρεςε δάλενκες —ςιφόνιςαν ι καμυφλαριςτές.

— Καλά, κε ςις ι ανατιναχτές τί καθίκοντα έχετε;— ρότιςε ο Διόνιας.

Διιγιθίκαμε. Πιότερο τυς άρεςε, το πος ανάδυμε το διναμίτι.

— Για δες —απορύςαν τα πεδιά—, τι θα πι ν' αποχτίςις ιδικότιτα... Αν τον δόςις ς' άλον, κε στα χέρια-τυ να τον πιάςι θα φοδιθί!

ΠΡΟΙΝΙ ΑΣΚΙΣΙ ΣΤΙΝ ΕΚΠΕΔΕΠΣΙ

'Ολα θα πιγένανε καλά, μα ι δικί-μας ι πρότι διμιρία μας τα χάλαςε στι ςοςιαλιςτικί άμιλα. Κε γιατί;—ίνε να

σκάσις! 'Ολι ίτανε στις τάκσες. Το κομαντίρυ τυ κατέβικε να περάσι απ' τις σκινές. Ο κομαντίρος—κι' ο στρατιοτικός κομισάρος, μαζί-τυ. Θα μπυν, θα δυν, ίνε σκυπιζμένα, ίνε σιαγμένο το στρόμα σίμφονα με τι φόρμα, δεν έχοσε κανένα πεδί βρόμικα ασπρόρυχα κάτο απ' το μακσιλάρι. Γενικά αν κρατύνε τις σκινές όπος πρέπι. Βγίκε ο κομαντίρος απ' τι σκινί κε δίχνι στο θαλαμοφίλακα διο φτιάρια. Τα έβγαλε κάτο απ' ένα κσιλοκρέβατο—ίταν κριμένα. 'Οχι μονάχα δεν ίταν αλιμένα τα φτιάρια, μα ίχανε γίρο λάσπι—ι λάσπι κσεράθικε σε βόλυς.

Ο κομαντίρος διέτακσε τον θαλαμοφίλακα να γράπσι, πιανόν ίνε τα φτιάρια. Τυς κατσάδιασε φισικά τυς λεβέντες, κ' ίστερα έδοκε σιμίοσι στιν λενπαράνκα. Εκί ίτανε βαλμένος ένας πίνακας, όπυ γράφανε με κιμολία τυς εκθέτες τις σοσιαλιστικίς άμιλας. Νά κε κολίσανε στιν πρότι διμιρία διο μιδενικά... Αφτό θα πι—ρίγμα στι σοσιαλιστικί άμιλα. Κε πός τα κακοφάνικε τα πεδιά!

Πίγαμε στο στρατιοτικό κομισάρο: «Επιτρέπστε στιν πρότι διμιρία ν' ανίκσι έχταχτι σινέλεπσι στι λενπαράνκα για το ρίγμα στι σοσιαλιστικί άμιλα». Ο στρατιοτικός κομισάρος επέτρεπσε.

Ο Ομέλτζενκο ίταν πρόεδρος, γραματέας—εγό. Θοριβύσαμε, θοριβύσαμε,—εκσάπαντος, πιότερο από μια όρα σκοτιζόμασταν.

— Δίχος προινί άσκισι δε θα τιν περάσυμε,—ίπε ο Ομέλτζενκο.

Τα πεδιά δεν κατάλαβαν. Εμίς πια κάναμε προινί άσκισι—γιμναστικί. Κάθε μέρα πιγένυμε στιν προινί άσκισι.

— 'Οχι καλέ, προινί άσκισι στιν εκπέδεπσι,—εκσίγισε ο πρόεδρος.—Γιμναστικί—ιπονοίτε. Μα πρέπι να κάνυμε, ιδιέτερα προινί άσκισι για να καλίπσυμε το ρίγμα. 'Ολα τα εργαλία να τα εκσετάζυμε κε τα όπλα κε τα φισέκια.

'Ετσι κι' αποφασίσαμε. Το άλο πρωί όλι ι πρότι διμιρία σικόθικε πριν απ' το σφίριγμα. Σκυπίζυν τα φτιάρια, αλίφυν με άλιμα τις σκαπάνες (КИРКОМОТЫГА). Δυλέβυμε με τι σκαπάνι, όταν το φτιάρι δε μπορί να σκάπσι. 'Οταν τίχι βαρίς πιλός, ίτε χαλίκια—τότε χτιπύν με τι σκαπάνι.

Σκύπισαν τα πεδιά τα εργαλία κι' αρχίζυν να διαβάζυν τα ενκόλπια. Νά, σκέφτυντε, γλίγορα τα καταφέραμε. Κι' ο Ομέλτζενκο κσίπνισε. Κατέβασε τα πόδια απτο κρεβάτι.

— Τί κάνατε, πεδιά λέι; Κάποτε πίγατε κε παραπονεθίκατε στον κομισάρο ενάντια στιν τρίτι διμιρία κε τόρα σις ι ίδιι κάνετε τιν πάπια; Αφτό ίνε ανιπόφορο.

— Κι' αμέσος έδοκε διαταγί: ος το σφίριγμα τυ θαλαμιπόλυ να μι σικόνυντε.

Ανανκαστίκαμε να κάνυμε τιν άσκισι τις βραδινές όρες.

Τα βράδια μερικές φορές ο κομαντίρος τυ λόχυ άφινε τα πεδιά να πάνε στον κινιματόγραφο.

Κε τόρα άλο δε ζιτύσαν. 'Ολα τα βράδια καθόμασταν στιν άσκισι. Κε δεν το αντιλιφτίκαμε, πος ι πρότι διμιρίαμας κσαναβγίκε μπροστά. Ο ίδιος ο κομαντίρος στις άσκισες ίπε, ότι ίνε πια κερός να βγάλυμε τα μιδενικά απ' τον πίνακα. «Ι πρότι διμιρία δεν έχασε τι σιμέα τις σοσιαλιστικίς άμιλας!» 'Ετσι ανιχτά ίπε ο κομαντίρος μπρος στο λόχο.

Στις χαρές τα πεδιά ζιτίσανε να πάι όλι ι διμιρία στον κινιματόγραφο. Ο κομαντίρος επέτρεψε, μόνο διέτακσε να πάμε στι γραμί για να μιν ίνε αταксία.

Αντί για κινιματόγραφο, αφτό το βράδι ίταν κοντσέρτο για τυς κρασνοαρμέιτσυς. 'Ιρταν αρτίστες απ' το Λενινγράντ με βιολί, φλάυτο κε κοντραμπάσο. Τα πεδιά χιροκροτύσαν κε χτιπύσαν τα πόδια—βγάλανε κε χέρια κε πόδια. Μα στο γιριζμό βρίζανε:

'Ασκιμι ορχίστρα. Λίγο έπεζε!

I ΚΟΚΙΝΟΤΡΙΧΙ ΤΡΑΕΚΤΟΡΙΑ

Ι κοκινότριχι Τραεκτόρια τυ κομιςάρυ χτίπιςε το πόδι-τις. Τί χριαζότανε ένα τέτιο κακό! Κε το χιρότερο τι μέρα τις λογοδοςίας.

Το χιριότερο—πρέπι να πάγι μακριά στο επιτελίο τυ ςόματος (κορπυς). Εκί ορίςτικε ο πρότος έλενχος τυ ςιμ-βόλευ ςοςιαλιςτικίς άμιλας, πυ έκλιςε ο λόχος-μας με το τάγ-μα ςκαπανέον. Ι ντελεγάτςια τυ λόχυ-μας έφιγε για κι απ' το βράδι με αμάκςι. Κι' ο κομιςάρος μόλις κ' ίχε κερό να πεταχτί ος εκί καβάλα. Ι πανιγιρικί ςινέλεπςι θ' ανίκςι ακρι-βός στις δεκαεφτά ι όρα.

Ο κομιςάρος ακόμα πριν απ' το πρόγεβμα διέτακςε να ςελόςυν τιν Τρακτόρια. Κι' ο ίδιος άργιςε στο γραφίο—μάζε-βε πλιροφορίες. 'Ετςι κε δεν αντελίφτικε απ' το παράθιρο, πος το άλογό-τυ έβγαλε με τι γλόςα-τυ το καπίςτρι, λίθικε κ' έφιγε. Αν ίταν εκί ο ιποκόμος—αφτό δε θα γινότανε. Μα ο ιποκόμος άφιςε τ' άλογο κε τόςκαςε.

Εκίνι τι στιγμί ίμυνα στο κλιδαμάδικο. Διόρθονα το ρά-διο. 'Ακςαφνα ακύο στο ςιδεράδικο κρότο. Κςέρο, ότι εκί δεν ίνε κανένας. Τί τρέχι, ςκέφτυμε, πιος ανακατόνι τα ςίδερα; Πετάχτικα κε κςιπάςτικα—ι Τραεκτόρια στο ςιδεράδικο! Μπερ-δέφτικαν τα πιςινά-τις πόδια στο λυριδοτό ςίδερο κε στο ςίρμα, σα ςε θελιά. Θα ςακατέπτι τα πόδια-τις, ςκέφτυμε. Χο-νυμε ςιμά-τις ςιγά-ςιγά για να μιν τιν τρομάκςο,—θέλο να τις απελεφτερόςο—τα πόδια. Μα κίνι πος τραβά! Τινάχτικε, μια, διο—κε πετάχτικε όκςο απ' το ςιδεράδικο με κυβάρια ςίρμα στα πόδια.

Εγό τρέχο απ' εδό, τρέχο απ' εκί—δεν ίνε κανένας. Φο-νάζο με όλι-μυ τι δίναμι:—«Θαλαμοφίλακα, θαλαμοφίλακα!» Πετάχτικε ο θαλαμοφίλακας απο πίςο απ' τα δέντρα κε

έτρεκσε κόβοντας το δρόμο του άλογου. Γαντζόθικε απ' το καπίστρι κε να σταθί δε μπορί—τον τραντάζι το άλογο όπος το τορβαδάκι με τι βρόμι. Τότε κε μόνος-του φόνακσε: «'Ει, βοίθα, έι... πός σε λένε;» 'Ετρεκσα, στριφογιρίζο γίρο απ' το άλογο—με κανένα τρόπο δε μπορό να σιμόσο. Μόλις κόνυμε, γιρίζι τα πισινά-του κε κλοτσά. Παρ' όλα αφτά τα κατάφερα—το άρπακσα από κάτο απ' το σίδερο του χαλιναριύ. Φισομάνικσε κε με γέμισε όλο από αφρό!

— Για κίτακσε να μιν το ανκίκσις στο πισινό...—στραβοκίτακσε ο Λιόνιας. Αφτός ίτανε θαλαμοφίλακας. Κ' εγό στραβοκίτακσα. Να γιρίσο κ' εγό φοβύμε—θα συ κσεφίγι αφτός ο κοκινότριχος διάβολος.

— Τπρυ!... Τπρυ!...

Κ' ι Τραεκτόρια όλο κε χορέβι στα τρία πόδια.

Εκίνι τι στιγμί έτρεκσε ο ιποκόμος—Σύτκιν. Επιτίδιος τεμπέλις. Πριν ίτανε βιβλιοθικάριος στιν λενπαράνκα—κιμότανε δίχος να κσιπνά. Ποτέ τα πεδιά δε μπορύσανε να χτιπίσυν κε ν' ανίκσι τι βιβλιοθίκι. Ο κομισάρος τον άλακσε. Τόρα τον ορίσανε στα άλογα, κ' εδό κσανά χάσκι. Ι μύρι-του πάντα ίνε πριζμένι, τα μάτια κόκινα, δακριζμένα.

Ο Σύτκιν έβγαλε το πιλίκιό-του κ' έκσισε μ' αφτό το κεφάλι—όπος κσίνυν τ' άλογα με τι βύρτσα.

— Μορέ Τραεκτόρια!...

— Τραεκτόρια!...—φόνακσε ο Λιόνιας.—Παρακιμίθικες κε σύφιγε ι Τραεκτόριά-συ... Κράτα τ'άλογο. Δεν ίμαστε ιπάλιλί-συ...

'Ιρτε σιμά κι' ο κομισάρος Βαιγιανέν. Κατσύφιασε. Σοπένι. Μόνο το φρίδι-του ταράζετε.

— Σύτκιν, πιγένετε να φονάκσετε το γιατρό,—διέτακσε ο κομισάρος.

Ο Σύτκιν άρχισε να κλαψιαρίζι, να στριφογιρίζι:

Σίντροφε κομισάρε... Εγό δε φτέο... Εδό πρέπι να

πεταλόσο τ' άλογα, εκί να κιτάζο για τιν Τραεκτόρια... Κ' ι μεταγογίς-μας έφιγαν με τιν ντελεγάτσια... Πρέπι επίςις να κυβαλίςο φαγί για τα ζόα... Δε μπορό να γίνο χίλια κομάτια!

— Πιγένετε να φονάκςετε το γιατρό, ςίντροφε Σύτκιν! — φόνακςε ο κομιςάρος.

Ο Σύτκιν έτρεκςε.

Τότε ςίμοςε ο Σίβιι. Στριφογίριζε στον ίδιο τόπο κε λέι.

— Σίντροφε κομιςάρε, στο χοριό έβαζα στι θέςι-τυς τα βγαλμένα χεροπόδαρα. Επιτρέπςτε να δο το άλογο.

Κε μιν περιμένοντας απάντιςι, ο Σίβιι ανασκύμποςε το μανίκι κε χόθικε κάτο απ' το άλογο. Το άλογο κάθιςε κε χτίπιςε πάνο-μυ τι μύρι-τυ — παρ' ολίγο να πέςο κάτο απ' τα νίχια-τυ.

— Τπρυ! τπρυ! — φονάκςανε ι κραςνοαρμέιτςι κε ριχτίκανε ςε βοίθιά-μυ, μα ο Σίβιι ςικόθικε κ' έφρακςε με το χέρι-τυ το άλογο απ' αφτύς.

— Πγένετε μακριά, ςίντροφι... Σας παρακαλό παραμερίςτε... Γιατί να φοβίζυμε το άλογο; — 'Επιαςε τιν Τραεκτόρια απ' τ' αφτί. — Νά έτςι, — μυ έδικςε. — Να το κρατάς πρέπι απ' τ' αφτιά. Κε απ' τα διο τ' αφτιά... Κε ςι δόςε εδό το χέρι, κάτο απ' το πιγύνι, — διόρθοςε το Διόνια.

Ι Τραεκτόρια προςπάθιςε να κυνίςι το κεφάλι, μα δεν τα κατάφερε...

— Λιπόν, λιπόν... — το χάιδεπςε ο Σίβιι. — Γιατί, λιπόν, στραβοκιτάζις;

Κε κςανά χόθικε κάτο απ' τιν κιλιά-τυ. Το άλογο μόνο σπαρταρύςε. Το κρατύςαμε γερά. Κι' ο Σίβιι ςυςύνιζε, έβαζε τ' αφτί στο πονεμένο πόδι, κίταζε κατο από το νίχι, — ςαν αλιθινός χτινίατρος.

— Το κόκαλο δε βγίκε απ'τι θέςι-τυ ςίντροφε κομιςάρε, — ίπε επιτέλυς.

Δε βγίκε;—ρότιςε ο κομιςάρος.—Κε ςτρανκύλιγμα δεν έχι;

Ο Βαιγιανέν κάθιςε δίπλα στο Σίβιι ανακύρκυδα κε πασπάτεβε επίςις το πόδι τυ αλόγυ.

— Νομίζο, ότι δεν έχι ύτε ςτρανκύλιγμα,—ίπε ο Σίβιι.—Δόςτε το χέρι, ςίντροφε κομιςάρε...νά εδό πασπατέπςτε, εδό. Το πόδι κυνιέτε ςτυς αςτράγαλυς δίχος τρίκςιμο. Δεν έχι ςτρανκύλιγμα.

— Κε γιατὶ μαζέβι το πόδι;—ρότιςε ο κομιςάρος.—Νομίζο, πος έχι πρίκςιμο.

— Πρίκςιμο έχι,—ςιφόνιςε ο Σίβιι. Χτίπιςε το πόδι. Πρέπι να τραβίκςυμε τον πιρετό. Θα γιρίςο ς'ένα λεφτό...—Κι' ο Σίβιι έτρεκςε με τα τέςερα στα εργαςτίρια. 'Εφερε πιλό, έςκιςε απο κάπυ ένα κυρέλι. 'Αλιπςε με ιγρό πιλό το πόδι τυ άλογυ πάνο απ' το νίχι κε το έδεςε.

— Τόρα καλά θάτανε να το πιγέναμε ςε ιγρί γι, ςίντροφε κομιςάρε,—ίπε ο Σίβιι, αφύ καθαρίςτικε.—Ι ιγρί γι πολὶ καλά τραβά τιν κάπςα... Ακόμα κε στο ποταμάκι να το πάμε—στο χοριό-μας πάντα τα οδιγύςαμε...

— Τί κάνετε ςις εκί στο χοριό;—ίπε κάπιος από πίςο. -Μας κςεφίτροςε κε ιπίατρος...

Κιτάμε, αφτός ίταν ο χτινίατρος απ' το επιτελίο τις μεραρχὶας, πυ ςτίλανε το Σύτκιν να τον φονάκςι.

— Τί τιλίκςατε στο πόδι;— ρότιςε πιγένοντας ςιμά στιν Τραεκτόρια... Για βγάλτε-το.

Ο Σίβιι δίχος όρεκςι έλιςε το κυρέλι, ςκὺπιςε τι λάςπι κι' αποτραβίχτικε. Δοκςὰ κιτάζι το γιατρό κε κατςυφιάζι.

Ο γιατρός άρχιςε να πασπατέβι το πόδι.

— 'Ετςι, ὲτςι... Εκςέρετο άλογο... Θαβμάςιο εκςτεριέρ Μιςοκαθαροὲματο;—ρότιςε τον κομιςάρο.—Πός ὲτςι δα...δεν το φιλάκςατε; —ςτριφογιρίζι το πόδι τυ αλόγυ, πασπατέβι, τα άλα τα πόδια. Σικόθικε.—Τίποτα το επιχὶντινο. Χτίπιμα

Θα βάλυμε κομπρέσα. Κ' εκσάλυ... καλός ίνε κι' ο ιγρό πιλός. Πιος από σας το σοφίστικε;

— Εγό,—ίπε ο Σίβιι, ζυλόντας στα χέρια τον πιλό.

— Καλά κάνατε,—ίπε ο γιατρός.—'Ετσι, νά βάλτε επίδεζμο κ' ίστερα θα ποτίζετε το πόδι με νερό κάθε διο όρες. Κε τα κσεγδάρματα πρέπι να τα πλίνετε κε να τα καφτιριάσετε με ιόδιο—όλα τα πόδια-τυ ίνε κσεγδαρμένα.

— Κε γιατί με ιόδιο;—διέκοπσε ο Σίβιι. Μπορύμε να βάλυμε στις πλιγίτσες χόμα.

— Ε, όχι,—χιρονόμισε ο γιατρὸς.—Θα τυ κάνετε μόλινσι τυ έματος. Εμπρός, δε θα βάλυμε χόμα, μα θα το καφτιριάσυμε με ιόδιο. Εγό ο ίδιος θα το κάνο αφτό... Πιος θα μίνι από σας με τ'άλογο;

Ο γιατρός ζιτύσε με τα μάτια τον κομισάρο.

— Εγό θα το περιπιόμυνα,—ίπε ο Σίβιι κε κίτακσε επίσις στον κομισάρο.

— Νε, νε, σίντροφε Σίβιι, σις κε θα μίνετε σιμά στ' άλογο. 'Ιστερα θα γίνετε μεταγογέας. Ο Σύτκιν θα πάι στο λόχο... από άβριο. Δε φιλάγι τα ζόα... Σὶντροφε κομαντίρε τις ενομοτίας, σινοδέπστε το Σὺτκιν στο φιλάκιο (караульное помещение)—ας κιμιθί απόπσε ιπό κράτισι.

Ο Σίβιι πίρε το άλογο, κι'ο κομισάρος γίρισε στο γραφίο. 'Ιστερα από δεκαπέντε λεφτὰ, τον έδοσαν απ'το επιτελίο τις μεραρχίας αφτοκίνιτο— έτσι κε δεν άργισε στιν πανιγιρικί σινέλεπσι στο τάγμα σκαπανέον (сапбат).

Τιν άλι μέρα γίρισε ι ντελεγατσιά-μας απ' το επιτελίο τυ σόματος. Τα πεδιά ίρτανε χαρύμενα—στυς χιριότερυς εκθέτες κσεπεράσαμε το τάγμα σκαπανὲον.

I ΑΝΑΤΙΝΑΧΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΚΣΕΤΑΣΕΣ

Ο λόχος-μας βαδίζι μέσα στο δάσος. Μπροστά ο κομαντίρος, δίπλα-τυ ο στρατιοτικός κομισàρος. Πίσο-μας έρχετε πάνο στο δίτροχο αμάκσι ο καλίτερος μεταγογέας τυ λόχυ — ο Σίβιι. Ο ίδιος ο κομαντίρος τον όρισε να έρτι με το λόχο. Πάνο στο αμάκσι ίνε διναμίτις κε πιροκσιλίνι. Τέτια περιυσία δε μπορίς να τιν εμπιστεφτίς σε όπιον νἄνε.

Τα άλογα τυ Σίβιι ίνε γιαλιστερά σαν να ίνε αλιμένα με άλιμα. Δε βαδίζυν, μα χορέβυν, προσπαθύν να κσεφίγυν απ' τα χαλινάρια. Απ' τον κομαντίρο ο Σίβιι πίρε εβαρέσκια στιν ιμερισία διαταγί (приказ). «Για το ιποδιγματικό κίταγμα τον αλόγον κε τον πραγμάτον τυ μεταγογικύ.»

'Ολο το δρόμο τραγυδύμε. Πός ίνε έφκολο να περπατάς με τραγύδια!

Τα πεδιά ίνε σε πλέρια εκσάρτισι χρασνοαρμέιτσυ με φτιάρια, σκαπάνες, μάσκες, με όπλα—κι' ύτε ένας δεν èχασε το βίμα! Σαν να βγίκαμε μόλις απ' το στρατόπεδο. Κε θα περπατύμε πια ολόκλιρι όρα, νà ο ìλιος πόσο απσιλά πίγε.

Ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ γιρνά κε χτιπά τα παλαμάκια.

— Εν-διο, εν-διο-ο... Βàλε μπρος το σκαπανέικο!

Ο Λιόνιας αμέσος σικόνι το πιλίκιο προς το ζβέρκο κι' αρχίζι:

Взводный ногу подсчитает,
Пойдем, братцы, веселей...
Иль красный сапер не знает
Специальности своей?

Ο Μπερέσοφ με τον Βόιτας, μαζέβοντας το πιγύνι στο γιακά επαναλαβένυν με μπάσο. Ο Λιόνιας ανεβένι όλο κε πσιλότερα.

Если встретится болото,
Мы фашины наведем
Алтиллерию пропустим—
Сами с песней перейдем!

O λόχος βροντοφονάζι το ρεφρέν:

В смертный бой итти готовы
За трудящийся народ!

Το δάςος γεμίζι από κρότο. Μα ο Λιόνιας δεν ισιχάζι:

Если надо мост построить,
Есть сапер!.. Уж тут как тут.
Быстро в воду он заходит
Ставит козел или тур...

— Σιμιοτό (на месте)!..—δίνι παράνκελμα ο κομαντίρος τυ λόχυ. Ι μπροςτινί αρχίζυν να τιπόνυν τις ςιόλες πάνο ςτι γι. Ι πιςινί τυς προφτὲνυν, κι'αφτί επίςις βαδίζυν ςιμιοτό.

— Λόχος... αλτ (стой)!

— Εν-διο,—κε τα πόδια, όλα μαζί, κολνύνε ςτι γι. 'Ολι ανας;ένυν βαθιά,—όπος φένετε απ' τον αέρα τυ δάςυς.

O κομαντίρος διαλίι το λόχο. Εμίς ι ανατιναχτὲς μαζεβόμαςτε ς' ένα μάτςο. 'Ερχετε ο Σίβιι. Ι τροχί χτιπύνε ςτις ρίζες τον δέντρον, το αμάξι πετιέτε απ' τι μια πάντα ςτιν άλι. Ο Σίβιι ξεζὲβι τα άλογα κε προςεχτικά βγάζι απ' τ' αμάξι το χοντρόπανο.

— Δεν κάνι ν' ανιςιχίςυμε τυς επιβάτες! 'Ινε απςίς.

Πέρνυμε κάτο απ' τιν αμαςκάλι γόμοςες κε πιγένυμε κατόπι απ'τον Ιλία. Ο Ιλίας κυβαλά ςπάνκο κε καπςύλες. Μας πιγένι αρκετά μακριά. Το δάςος ανίγετε, μπροςτά-μας—μια μεγάλι ιγρί ρεματιά. Κε ςτι ρεματιά ίνε μια γεφιρα ολοκένυργια μόλις τιν έβαλαν. Νὰ το ςτρατιοτικό μιςτικό τυν κςιλυργόν.

I ксілургі́ με τσεκύρια πιγενοέρχονταν πάνο στι γέφιρα: εδό χτιπάν, εκί καρφόνυν. Σαν να ίνε τόρα αμέσος να περάσι ο λόγος απ' αφτί τι γέφιρα.

Μα ο λόγος δεν πιγένι ος τι ρεματιά. Ι κρασνοαρμέιτσι κάθυντε πίσο απ' τα δέντρα. Ο κομαντίρος τυ λόγυ φονάζι τον Ιλία:

— Λιπόν, ανατιναχτές, πόσιν όρα θέλετε ν' ανατινάκσετε στον αέρα τι γέφιρα.

Ο κομαντίρος ίνε έφθιμος. Μα τα δὰχτιλά-μυ παγόνυν. Στέκυμε κε τρίβο τα χέρια.

— Τί, πεδιά, κριόνετε, συφρόνι χορατέβοντας ο κομαντίρος—Δεν πιράζι, τόρα θα ζεσταθίτε... 'Ετσι, πόσα λεφτά;—βλέπι τον Ιβανόφ.

— Δέκα λεφτά σίντροφε κομαντίρε,—χερετόντας απαντά ο Ιλίας.—'Οπος ίνε γραμένο στο σιμβόλεο τις άμιλας!..

Ο κομαντίρος κιτάζι στ' ορολόγι.

— Πέρασε το πρότο λεφτό...

Ο Ιβανόφ πιδά σε μας, μας βάζι στι γραμί:

— Ακολυθίστε-με... Τροχάδιν μαρς (бегом марш)!

Κατρακιλά σαν κυβάρι στι ρεματιά. Εμίς σκοντυφλόντας τρέχυμε κατόπι-τυ.

Νά-μας κε κάτο απ' τι γέφιρα. Τριγίρο ὶνε χοντρί στίλι, σαν κολόνες. Κε πσιλά πάνο απ' το κεφάλι από στίλο σε στίλο ίνε ριχμένα δοκάρια. Απ' τα στρομένα απὸ πάνο σανίδια πέφτι ίσκιος. Τα πρόσοπα τον πεδιόν έγιναν νκρίζα μέσα στον ίσκιο.

— 'Ει ксілургі́, ίστε ακόμα εκί; Στρίβετε μακριά απ' τι γέφιρα!—φόνακσε ο Ιβανόφ, σικόνοντας προς τ' απάνο το κεφάλι-τυ.

Κανένας δεν απάντισε. Δεν ίταν πια ксілургі́ πάνο στι γέφιρα. Ο Ιβανόφ μας έβαλε,—τον καθένα αντίκρι στον κάθε στίλο. Τυ κσὲφιγε το κυβάρι απ' τα χέρια, τὄπιασε με το

πόδι. Βιαςτικά κόβι ςπάνκο κε μας χόνι τις άκρες. Τις χόνι όπυ τίχι—ςτο ςτίθος, ςτο ζβέρκο, ςτιν πλάτι. Τα πεδιά αρπάζυν τις άκρες ςτα πεταχτά.

— Δένε γòμοςες,—λὲι ςφιριχτά ο Ιλίας,—δινατά δένε.

Τα χέρια τρέμυν... Ανκαλιάζυμε τυς ςτίλυς κε δένυμε ς' αφτύς πιροκςιλίνι. Ο Ιλίας ελένχι: τρέχι κε χτιπà με τι γροθιά κάθε γόμοςι. Μια γόμοςι κςεπιδά.—Α... πυ να ςε!—δανκάνι τα χίλια ο Ιλίας. Στιρίζετε με τα γόνατα ςτο ςτίλο κε γλίγορα βάζι τι γόμοςι ςτι θέςι-τις.

— Έτιμο, ςίντροφε κομαντίρε!—φονάζι κε πετιέτε κάτο απ' τι γέφιρα κε χιρονομά κε με τα διό-τυ χέρια.—Κιτάκςτε τ' ορολόγι... Βάζο τις καπςύλες!..

Ίςτερα τρέχι κε ςε κάθε γόμοςι χόνι απο μια καπςὺλα. Απ' τις καπςύλες κρὲμυντε υρίτςες από κορδόνι τυ μπαρυτιύ,—μάβρες κε γιαλιςτερές ςαν φιδάκια.

Το δίχος άλο θα ιρτε πια ςτο ςτρατόπεδο το γέβμα...—μυρμυρίζι ο Γοριατζόφ με αςπριςμένα χίλια κε ανκίζι ςιγά το κορδόνι.

Κανένας δεν τυ απαντà.

Απάνο, όπυ βρίςκετε ο λόχος, πέζι ο ςαλπιχτίς. Ι ιχò κατρακιλά πάνο ςτο δάςος. Δίνι ςινιάλο: «Προςοχί!... άκυςε!..» Στο δάςος ίνε ι φρυρί-μας, τυς δίνυν ςινιάλο να μιν αφίςυν κανένα να πάι ςτι ρεματιά. Μπορί να χοθί κανένας κε να ςκοτοθί απ' τιν έκρικςι.

— Ετιμαςτίτε,—δίνι παράνκελμα ο Ιβανόφ.

Ο καθένας-μας έχι ςτα χέρια-τυ κ' ένα φιτίλι.

Ο Ιβανόφ ανάβι ένα ςπίρτο. Εμίς ςτριμοχνόμαςτε κι' ανάβυμε το φιτίλι απ' το ςπίρτο-τυ. Ο Ιβανόφ μι ζβίνοντας τι φοτιά βγάζι τςιγάρο κε με λαχτάρα καπνίζι.

Ο ςαλπιχτίς ςαλπίζι κςανά. Σινιάλο—«ςτι μάχι!»

— Στις θέςες-ςας... Όλι μαζί ανάπςτε!

Ο Ιβανόφ ζύλικςε με τα δάχτιλα το φιτίλι ςτιν υρίτςα

τις καπσύλας. Απ' το κορδόνι με σφίριγμα κσεπετάχτικε μια γραμίτσα φοτιά. Ι υρίτσα άρχισε να σουφρόνετε, ι φοτίτσα σιμόνι στιν καπσύλα...

'Αναπσα τι γόμοσί-μυ κ' έτρεκσα. Από πίσο τρέχανε κε τ' άλα πεδιά. Να κε θα μπυμπυνίσι... Τα πόδια-μυ σα νάχανε σύστες. Γλιγορότερα, γλιγορότερα. Σκαρφαλόνο στιν ανηφοριά. Μπροστά-μυ, σαν να κσεφιτρόνι απ' τι γι, ο κομαντίρος τυ λόχυ. Δε με βλέπι. Κιτά πλάγια στι χαράδρα. Κίτακσα—κι' αμέσος όλα—το δάσος, ι γέφιρα, ι ρεματιά—όλα στριφογιρίσανε στα μάτια-μυ... Ο Γοριατζόφ κόλισε μέσα στο βάλτο...

Ο Ιλίας τον τραβά απ' το γιακά κε δε μπορί να το βγάλι. Ο Γοριατζόφ τραβά απ' τι νκρίζα λάσπι τυ βάλτυ τα πόδια, μα αφτά τραβιύντε-τραβιύντε σα να μιν έχυν τέλος...

Εχ, πυ να σε πάρι! Κυνίσυ ντε διάβολε!.. Κ' ι γέφιρα περιτιλίζετε με φοτερό καπνό. Θα πάνε χαμένι κ' ι διο!..

Γίρισα κιόλας το κεφάλι-μυ αλύ.

Ακύο τι φονί τυ κομαντίρυ:

— Εδό σταθίτε—εδό ίνε τύμπα. 'Εβγα απ' τα ποδίματα. Γαντζόσυ απ' τις πλάτες μας!

Βλέπο, δίπλα στο Γοριατζόφ ίνε ο κομαντίρος τυ λόχυ. Αφτός απ' τι μια μεριά κι' ο Ιλίας απ' τιν άλι. Τραβύσαν. Πετάχτικε ο Γοριατζόφ κε κρεμάστικε στις πλάτες-τυς. Το ένα πόδι μέσα στο ποδίματο, το άλο μέσα στο ποδόπανο. Ο κομαντίρος κι' ο Ιβανόφ τρέχυν κρατόντας-τον απ' τα χέρια. Κι' άκσαφνα — πέφτυν. Πάνο απ' τι γέφιρα άστραπσε μια φλόγα. Τότε κάτι με χτίπισε στ' αφτιά κι' ακόμα μια φορά—στο κεφάλι. Βυίζι, βυίζι... πέζυν σαλπιχτές μέσα στο κεφάλι... Κε τ' αφτιά βυλόσανε. Γίρο τα πεδιά φτίνυν, καθαρίζυν τ' αφτιά, γελύνε,—μα εγό δεν τ' ακύο.

Ο κομαντίρος κι' ο Ιλίας σκιμένι βγένυν απ' τι ρεμα-

τιά. Κι' απ' τυς διο πέφτι ι λάσπι σαν φλύδα. Τα πεδιά τρέχυνε σε προιπάντισι κε τυς βοιθάνε να καθαριστύν. Από πίσο-τυς κυτσένι ο Γοριατζόφ, σέρνι από πίσο-τυ το ποδόπανο. Ο κομαντίρος κάτι λέι στον Ιλία κε δίχνι το δέντρο. Στο δέντρο προεκσέχι, σα μαχέρι, μια σκίζα. Ο κομαντίρος προσπαθί να τι βγάλι. Ι σκίζα δε βγένι. Χόθικε μέσα στο πέφκο, σαν να τιν κάρφοσαν. Ο Ιλίας πιάνι τι σκίζα με τα διό-τυ χέρια κε με δίναμι τι βγάζι. Τιν κιτάζι, κυνά το κεφάλι.

Καθαρίζο με τα δάχτιλα τ' αφτιά κι' αρχίζο ν' ακύο.

— Απ' τι γέφιρα πετάχτικε ι σκίζα,—ίπε ο κομαντίρος.—Κάπια γόμοσί-σας δεν ίτανε δεμένι σοστά, δεν ίταν απ' τι μεριά πυ έπρεπε... Μα δυλέψατε καλά. Οχτόμισι λεφτά!.. Μόνο χασομερύν ακόμα, τα χάνυν. Πρέπι να εκσασκιθύν, σίντροφε Ιβανόφ.—Ο κομαντίρος γιρίζι σ' όλυς... Να θιμάστε τον κανόνα, σίντροφι. Δεν πρόφτασες να τρέκσις μακριά—πέφτε. Θα μίνις γερός!.. 'Ιδατε, πος εγό κι' ο Ιβανόφ πέσαμε. Καλά, ας πάμε να δύμε τι δυλιά τον ανατιναχτόν.

Ο κομαντίρος κι' ο Ιλίας κατεβένυνε στι ρεματιά. Εμίς ι ανατιναχτές περπατύμε πίσο-τυς. Από πίσο αλισιδοτά βγένι απ' το δάσος όλος ο λόχος. Κίταζα στι ρεματιά, σαν να μιν ίτανε γέφιρα. Δοκάρια κε σανίδια ίνε σκορπιζμένα στι ρεματιά. Πιγένυμε σιμά, κε δε μπορύμε να γνορίσυμε το μέρος, όπυ ίμασταν λίγα λεφτά πριν. Ι στίλι, σαν να τυς έκοψε κανένας. 'Εμιναν κε προεκσέχυνε μερικά κυτσυράκια.

— Οχ δυναμύλα πυ τιν έχι!..

Ι σκαπανίς ολόκλιρο πλίθος περιφέρυντε πάνο στο σορό, γιρίζυν τα σπαζμένα δοκάρια κε σανίδια.

'Ακσαφνα τυς κσιλυργύς τυς κακοφάνικε.

Τι καλί γέφιρα πυ ίταν! Αν κσέραμε γιατί χτίζυμε.— δε θα δυλέβαμε έτσι!

Ο κομαντίρος άκυσε κε ίπε:

— Νά τι, σίντροφι, ι κσιλυργί-μας έχτισαν γέφιρα. Καλί γέφιρα. Τίποτα δεν μπορίς να πις. Μόνο δεν έχυν πύ να πάνε τ'αμάκσια απ' αφτί τι γέφιρα. Δεν ιπάρχι δρόμος ύτε απ'τι μια μεριά ύτε απ'τιν άλι,—κ'έγνεψε στυς κσιλυργύς.—Αφτό έγινε, γιατί εμίς επίτιδες διαλέκσαμε γι'αφτί τι δυλιά τον πιο απομακριζμένο τόπο τυ δάσυς. Δόκαμε πραχτικί εκσάσκισι στυς κσιλυργύς—πος να χτίζυνε γέφιρες. Κε στυς ανατιναχτές πραχτικί εκσάσκισι—πος ν'ανατινάζυν γέφιρες. Κε το ένα κε τ'άλο ίνε σοβαρό για τον Κόκινο Στρατό. Κάποτε στι μάχι ίνε πιο χριαζύμενο ν'ανατινάκσις τι γέφιρα, παρά να τι χτίσις.

— Εχ, κ' εμίς, ακόμα θα χτίζαμε γεφιρύλα...—ίπανε ι κσιλυργί.—Μόνο, σίντροφε κομαντίρε, δίχος ανατιναχτές.

— Ολόγιρα γελάσανε.

— Θα έχετε δυλιά, σίντροφι, δυλιά θα έχετε ακόμα,—χιρονόμισε κε με τα διό-τυ χέρια ο κομαντίρος.—Νά θα πάμε —να χτίσυμε γέφιρα για τυς κολχόζνικυς. Θιμάστε, ιποσχεθίκαμε στον πρόεδρο. Κε τόρα εμπρός ας κσεκινίσυμε για το στρατόπεδο.

Ο σαλπιχτίς έπεκσε αποχόρισι.

ΠΑΝΟ ΣΤΥΣ ΠΛΟΤΙΡΕΣ ΠΕΡΝΥΜΕ ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Καθόμασταν στιν όχτι, κυνύσαμε τα πόδια κε χαζμυριόμασταν. Κε τιν εφιμερίδα «Κράσναια Ζβεζντά» τι διαβάσαμε πια κε καπνίσαμε μισό φίλο χρονικά, μα ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ όλο κε δεν έδινε καμιά διαταγί.

Μας έφερε να δύμε πυς περνύν το ποτάμι. Μα στο ποτάμι δεν ίταν κανένας. Μονάχα πετροχελίδονα πετύσαν. Αλίθια, ότι ίταν πετροχελίδονα!

— 'Ενα κανόνι πλὲι πεδιά!—πετάχτικε απάνο ἀκςαφνα ο Γοριατζόφ.

— Μι μας κοροιδέβις, Γοριάτζκα,—τεντόθικε ο Λιόνιας, χαζμυρίθικε κε πέτακςε στο ποτὰμι μια πέτρα.

— 'Ιςτερα απ' το βάλτο όλα πλὲχυν στα μάτια-τυ,—ίπε ο Μύςκιν.

Ο Μπερέςοφ, ςφιρίζοντας, μάζεπςε τα πὸδια κε ςικόθικε. Κίτακςε εκί πυ έδιχνε ο Γοριατζόφ.

— Κι' αλιθινά κανόνι, πεδιά!

Ι κραςνοαρμέιτςι αμέςος κςεπετάχτικαν.

— Κίτα-κι, ςαν πάπια κυνιέτε... Μα πὸς;

Ο Μπερέςοφ πίγε ςτον κομαντίρο τις διμιρίας. Ο Σιτζόφ ςτεκότανε πάνο ς'ένα κύτςυρο κε κίταζε με το τιλεςκόπιο πέρα απ'το ποτάμι τον κάμπο. Από κι έπρεπε νἄρτι ένα τάγμα πεζικύ, πυ ορίςτικε για τα γιμνάςια.

— Σίντροφε κομαντίρε,—φόνακςε ο Μπερέςοφ,—ι ςκαπανίς-μας πρέπι νἄνε εκί, ίτε όχι;

— Πιι ςκαπανίς; Πέρα απ'το ποτάμι διετὰχτικε ν'αναπτιχτί ένα τάγμα τυ 167-υ ςιντάγματος—απάντιςε ο διμιρίτις Σιτζόφ, δίχος ν'αποςπαςτί απ' το τιλεςκόπιο.

— 'Οχι, ςίντροφε κομαντίρε,—τον άνκιςε στο μανίκι ο Μπερέςοφ,—Κιτάκςτε ςτιν άλι μεριά...Νά πάνο ςτο ποτάμι προς το χοριό...

— Αχ, νε, νε...—Ο Σιτζόφ κατέβαςε το τιλεςκόπιο κε κάμιςε τα μάτια απ'τον ίλιο.—Στο ποτάμι ίνε ι δικίμας. Απ' τι δέφτερι κε τιν τρίτι διμιρία περνύν το ποτάμι. Μας τα εκςιγίςανε δα!

— Κιτάκςτε, ένα κανόνι πλὲι,—χαμογέλαςε ο Μπερέςοφ.

— Πός κανόνι; Πιροβολικό;—Ο κομαντὶρος άρχιςε γλίγορα να πέρνι στο τιλεςκόπιο το ποτάμι.—Σοςτά... Αφτό θα πι, άρχιςε πια το πέραζμα τυ ποταμιύ. Ο εχτρός απ' το 166 ςίνταγμα ςίμοςε. Χμ!.. Γιατὶ λιπόν το 167 χάςκι;..

Ακόμα μια φορά èπςαχςε τον κάμπο με το τιλεςκόπιο. Ο Μπερέσοφ κίταχςε κι'αφτός εκί με το κιάλι-τυ ανάμεςα απ'τι γροθιά-τυ. Εγό τίλιχςα κιάλι από εφιμερίδα. Μα τίποτα δεν ίδαμε στον κάμπο.

Ο κομαντìρος τις διμιρίας φόναχςε τον Ομέλτζενκο κε τον διέταχςε να πάι τυς κραςνοαρμέιτςυς εκί πυ γινότανε το πέραζμα. Ο ίδιος πίγε μπροςτά. Προχορίςαμε, τρέχοντας στό μονοπάτι, απ'τιν ακροποταμιά. Αν κάναμε ένα ςτραβοπάτιμα —θα πèφταμε ςτο νκρεμό. Κε κάτο ςτο νκρεμό ìταν το ποτάμι. Κάτο απ' τα πόδια-μας πετιόντανε πέτρες κε παφλάζανε ςτο νερό.

— Γιατί έτςι ποδοπατάτε, ςαν κοπάδι àλογα!—δε δάςταχςε ο Ομέλτζενκο.—Δεν κάνετε περίπατο, ςίντροφι, ςτι λεοφόρο, ο εχτρός ίνε κάτο απ' τι μίτι-ςας...Κατέφθινςι—επιδεχςιά (принять вправо)!

Τα πεδιά πίραν κατέφθινςι επιδεχςιà, κε περπατύςαν πάνο ςτι μύςκυλι ανάμεςα ςτα δέντρα.

Ανεβίκαμε πάνο ςτο πςίλομα, κςανà αρχίςαμε να βλέπυμε τί γìνετε ςτο ποτάμι. Το κανόνι έτρεχε με τα τέςςερα ςτιν άλι όχτι κ' ίςτερα από ένα λεφτό χàθικε πίςο απ'τα χόρτα. Κε ςτο νερό έμενε κάτι ςα ςχεδία, ςα ςτρόμα. Πάνο ς'αφτό ακριβός έπλεε το κανόνι, μόνο δε φενότανε κάτο απ'το κανόνι. Κιτάζο: ίνε κάτι φύςκες δεμένες μαζί.

— Μα αφτί ίνε πλοτίρες!—το κατάλαβα.—Πέραζμα τυ ποταμιύ πάνο ςε πλοτίρες... Αχ λεβέντες ι ςκαπανίς!

Ο ίδιος ο Ομέλτζενκο κςετρίποςε για να δι.

— Μπράβο, νά ι τρίτι διμιρία! Νά ι τετάρτι!..—φόναζαν τα πεδιά.

— Μια χαρά δρυν,—ίπε ο Ομέλτζενκο. Κε κατάλαβε το λάθος-τυ— Στι γραμί να μιν κυβεντιάζετε! Διαςτίματα, πύ ίνε τα διαςτίματά-ςας;

Τα πεδιά διαστίκανε να πάρυνε διαστίματα—ένα βίμα μακριά ο ένας απ' τον άλο.

Ο κομαντίρος τις διμιρίας Σιτζόφ μας σταμάτισε στο νκρεμό μέσα στα χαμόδεντρα. Παρακάτο ι όχτι χαμίλονε. Σε εκατόν πενίντα μέτρα γινότανε το πέραζμα τυ ποταμιύ. Τριγίρο στεκόντανε φρυρί με τα όπλα. Κε στιν άλι ακροποταμιά—το ίδιο.

— Νά κ' ι Μακσίμκα... Μακσίμ Μακσίμοβιτζ—χιρονομύσε ο Λιόνιας.

Ι Μακσίμκα κριβότανε κάτο απ'το χαμόδεντρο, πέρα απ' το ποτάμι. 'Ιταν πολιβόλο. Φρυρύσε, μίπος πέσι απάνο ο εχτρός.

Κε τί γινότανε στο ποτάμι! Το ποτάμι ίταν πράσινο απ' τυς κρασνοαρμέιτσυς... Κιτάζις—σαν να μιν έχι νερό. Σαν να γλιστρύν πάνο στιν κσιρά ι κρασνοαρμέιτσι, ο ένας πίσο απ' τον άλο, ο ένας πίσο απ' τον άλο. 'Αλος με τα τέσερα, άλος με τα γόνατα. Κε το πιότερο πάνο στιν κιλιά: με τα χέρια κε τα πόδια ανιγμένα.

Αμέσος δε μπορίς να καταλάβις—τι ίνε κάτο απ' τα πεδιά. 'Ινε κσαπλομένι πάνο στιν κιλιά κε με τα χέρια λάμνυν. Σα βαθρακόπυλα. Ο καθένας έχι το όπλο κάτο απ'τιν κιλιά, κάτο απ' το χέρι κσεπετιέτε ι λόνχι, κε το κοντάκι ίνε σφιγμένο ανάμεσα στα γόνατα.

Μόλις ανκίζι ο πλοτίρας τιν όχτι,—κσεπετιέτε απ' αφτόν ο κρασνοαρμέιτσος το όπλο «προτίνατε» (на перевес) —κε δρόμο.

Τρίβυμε τα μάτια—πύ ίνε ι σκαπανίς;

— Νά ένας σκαπανέας, νά ένας σκαπανέας,—δίχνι ο Μπερέσοφ με το δάχτιλο.

Τόρα κ' εγό τυς διακρίνο—απ' το μάβρο πέτο στο γιακά. Ι σκαπανίς πιγένυν τυς πλοτίρες στο ποτάμι μπρος κε πίσο. Το πεζικό έχι κόκινο πέτο. «Τα κόκινα πετα»—ι πεζί—μόνο κάθυντε σαν επιβάτες. Κάθυντε στον πλοτίρα κε στα-

βρόνυν τα χέρια: «Μια πυ ίμε επιβάτις, κυβάλιςέ-με. Ι δυλιάμυ θάνε ίςτερα—να δράςο με το ντυφέκι». Σ' αφτύς, πυ οργάνοναν το πέραζμα τυ ποταμιύ, τα πυκάμιςα κολίςανε στιν πλάτι απ' τον ίδρο. Ο ένας άρπακςε το κοντάρι, κε με το κοντάρι ςπρόχνετε μακριά, ο άλος με τα χέρια κάνι ν' αφρίςι το νερό, ςα βαπόρι με τις ρόδες. Ο τρίτος χριςιμοπιί το φτιάρι αντί για κυπιά. Ο ένας προςπαθί να φτάςι κε να κςεπεράςι τον άλο, ο ένας απ' τον άλον αρπάζι επιβάτες... 'Οςο πιότερυς επιβάτες θα περάςις, τόςο καλίτερο εκθέτι θα έχις.

— Αφτός, πεδιά, θάρτι πρότος—δίχνι ο Μπερέςοφ.

— Πιος, πιος;—Τα πεδιά ςκίβυν κάτο απ' το χέρι τυ Μπερέςοφ.

— Νά, εκί με το κοντάρι δεκςιά. Κςαναπίρε παρτίδα, κίτακςε!..

— Αφτό δεν ίνε τίποτα!—φονάζι ο Γοριατζόφ.—Κίτακςε εκίνο στιν άκρι!.. εκίνον, πυ ίνε με βρεμένα παντελόνια!

Τα πεδιά πςάχνυν με τα μάτια το ποτάμι.

— Πόςο ίνε επιτίδιος, πόςο ίνε επιτίδιος,—λέι ο Γοριατζόφ, τρέχοντας απ' τον ένα στον άλο, δίχνοντας με το δάχτιλο. Σα να ςκάβι το νερό... 'Ολυς θα τυς νικίςι στιν άμιλα.

— Λιπόν ανατιναχτές,—λέι ο Λιόνιας ο χαμοφλαριςτίς,—βαςτάχτε γερά. Ι διαπλεφςτές μαζέβυνε μεγάλι δίναμι!.. 'Οπος φένετε, θα κςεπεράςυν τον εκθέτι—τα οχτόμιςι λεφτά...

— Θα κςεπεράςυνε, μα όχι με τα δικά-ςας χέρια,—απαντό θιμομένα.

'Ετρικςε το χαμόδεντρο, παραμερίςτικαν τα κλαδιά, βγίκε ένας κραςνοαρμέιτςος. Κίτακςε γίρο κε ίςια ςε μένα.

— Γιά-ςυ, φιλαράκο!

— Ο ράφτις! Από πύ;

— 'Ολο από κι, απ' τις χιμονιάτικες...—τράνταζε το

χέρι-μυ. Έφερα βάρκες... Λιπόν, κε σι πός εδό; Μυ διηγιθίκανε, ίςε ανατιναχτίς. Μπράβο-συ!..

— Τί βάρκες;—τςίτοςαν τ' αφτιά-τυς τα πεδιά.—Εδό στο πέραζμα; Θα πι λιπόν, ότι ι ιπόθεςι θα πάι ακόμα γλιγορότερα. Πολές βάρκες;

Για τιν όρα μόνο ένα φόρτομα... Δέκα βάρκες.

— Δέκα βάρκες στο φόρτομα;—ο Μπερέσοφ σφίριχςε κε χιρονόμιςε.—Μπορί σκάφες για να λύζουν τα σκιλάκια;

Ο ράφτις χαμογέλαςε, με κίταχςε, κίταχςε κε το Μπερέσοφ.

Για τα ςκιλάκια τίποτα δε θα πο. Μα οπιοδίποτε άλογο το πέρνι ι βάρκα. Κε μπορί να το περάςι απ' το ποτάμι... Φιςικά ανάλογα με τον κοπιλάτι... ίνε κοπιλάτις, πυ ςυ πνίγι κε το ςκιλάκι, όχι το άλογο!..

Ο Μπερέσοφ φίςιχςε τι μίτι-τυ. Δεν τυ άρεςε ι κυβέντα.

— Μίλα τις προκοπίς,—μυρμύριςε στο ράφτι.

Ο ράφτις έβγαλε καπνό κε δίχος να βιάζετε έςτριψε τςιγάρο.

— Αφτές ι βάρκες ίνε λαςτιχένιες, κε τις φυςκόνυν... Σύτιχε να φυςκόςις πλοτίρες; Λιπόν, έτςι φυςκόνυν κε τι βάρκα. Μόνο, φιςικά, όχι με τα χίλια,—με τα χίλια ύτε ςε μιςό χρόνο δεν τι φυςκόνις, μα με ιδικές μιχανές. Διο βάρκες φυςκόνις, τις βάζις μαζί—κε έχις ςχεδία. Μόνο ςκέπαςέ τις με ςανίδια. Μπορί να ςικόςι μαζί τέςερα άλογα, κανόνι κι' όλι τιν εκςάρτιςι τυ κανονιύ.. Μα μπορίς κε με μια βάρκα να πλέις. Νά έπλεχςε για δοκιμί!

Κι' αλιθινά στο ποτάμι έπλεχε μια βάρκα, χςεπερνόντας τυς πλοτίρες. Στιν όψι ίταν ςαν τιρόπιτα—ι άκρες πλατιές κε χοντρές κε ςτι μέςι ςαν παραγέμιζμα ςτριμόχτικαν ι χραςνοαρμέιτςι—πικνά-πικνά.

Ι βάρκα άνιχςε δρόμο κε πίγε με τα κυπιά ςτιν άλι όχτι.

ΟΤΑΝ ΤΡΕΧΥΝ ΤΑ ΔΕΜΑΤΙΑ.

Στον κάμπο τρέχανε δεμάτια. Πίδιςε μια στίβα χόμα, δέφτερι, τρίτι... Κε τα χαμόδεντρα σιρτίκανε. Μοναχά-τυς... Τα πεδιά στραβοκίτακςαν το γιτονικό χαμὸδεντρο. 'Οχι, αφτό δε γλιςτρὰ! Κε τ' άλα χαμόδεντρα στιν ακροποταμιά-μας δεν κυνιύντε απ' τι θέςι-τυς... Μα στιν άλι κςαναπροχὸριςαν. Κε τα δεμάτια μαζί-τυς. Κ' ι στίβες, το χόμα...

Τί διαβολοδυλιά! Τρέχυνε...—ίπε ο Γοριατζόφ κε σκύπιςε τα μάτια-τυ.

— Κάπια μιχανί, μόνο τίποτα δε μπορίς να καταλάβις, —μυρμύριςε ο Λιόνιας κε βγίκε μπροστά.

'Αρχιςαν να κροτύν τα πολιβόλα. Ι μακςίμκα με μανία σπαρταρύςε στα χέρια τυ πολιβολιτί. Ο κομαντίρος τυ λόχυμας κάτι φόνακςε κάτο στυς σκαπανίς κε πίδιςε πάνο σε μια σχεδία από πλοτίρες. 'Ολι ι πλοτίρες όρμιςαν στιν άλι όχτι.

Τα χαμόδεντρα σιμόνανε στο ποτάμι.

— Τανκ, τανκ!—φόνακςαν άκςαφνα τα πεδιά.—Αφτά καλέ ίνε τανκ.

Στον κάμπο πιροβολύσαν. Ι πεζί-μας έτρεχαν από ένα μέρος στο άλο. Τα πολιβόλα στιν ακροποταμιά κροτύσανε δίχως ανάπαπςι. 'Ακςαφνα τα δεμάτια κ' ι χοματόςτιβες πίδιςαν πάνο, κύνιςαν τα ντυφέκια κε χίθικαν πάνο στυς πεζύς-μας.

— Ζίτο, ζίτο-ο!.. αντιλαλύςε στον κάμπο.

— Φτυ, κ' εςί. Μα αφτί ίνε με παντελόνια,—χτίπιςε το γόνατό-τυ ο Γοριατζόφ.—Δεμάτια με παντελόνια, χοματόςτιβες με παντελόνια... Κςεκαρδιζότανε στα γέλια. Μας γέλαςαν, μας γέλαςαν. Αφτό θα πι, ότι το τάγμα τυ εβδόμυ σιντάγματος στολίςτικε με δεμάτια.

— Κε σις ι σπετσιαλίστες, πος χαζὲπσατε;—χορο'ίδεπσε ο Ομέλτζενκο τυς καμυφλαριστές.—Μοναχί-σας μασκο-ρόμπες φτιάνετε. Κε το τάγμα επετέθικε με μασκο-ρόμπες, κε σις χάσκατε.

— Μα πολί επιτίδια το κάνανε...—δικεολογύνταν ι καμυφλαριστές.—Κσεχαρβαλόθικε το ενθιμιτικό-μας— νά έτσι μας βγίκε απ' το κεφάλι...

— Λιπόν, εκσιγίστε όλα με τι σιρά,—διέτακσε ο Ομὲλτζενκο.

Ο Λιόνιας κσίστικε.

— Εδό, πεδιά, φισικὰ τιν πάθαμε... Μα το πρὰμα ίνε απλό.—Ο Λιόνιας βιάστικε, όπος στο μάθιμα.—Το δεμάτι το ετιμάζυν από φλαμυρόφλυδες κε τι χοματὸστιβα από φλαμυρόφλυδες. Ρὰβυνε μακριές φλαμυρόφλυδες στι ρόμπα—κε νὰ όλο. Κε το κεφάλι το σκεπάζυνε με καλπάκι—κι' αφτό με φλαμυρόφλυδες στιν κορφί, για νἄνε δεματάκι κε να κρέμυντε. Το κεφάλι, ι πλάτες θα σκεπαστύν... Κε τις χοματόστιβες τις κάνυν αλιότικα. Ράβυνε φλαμυρόφλυδες, ίστερα τις κυρὲβυν, όπος ίνε ο σκαντζόχιρος, κε τις βάφυν...

— Κε τί θαρίτε πεδιά, με τέτιο τρόπο, οπιοδίποτε εχτρό μπορίς να τον γελάσις στον πόλεμο,—ίπε ο Μπερέσοφ, —κι' όχι μόνο εμάς με το Λιόνια...

— Νε γι'αφτό κε μαθένυμε,—ιποστίριξε ο Λιόνιας.— Νά ακόμα το καμυφλάζ—κι' αφτό ὶνε επιτίδιο πραματάκι...

— Λιπόν, λιπόν, εμπρός, Λιόνια, εκσίγα.

— Κε καμυφλάζ, σίντροφι, νά τι ίνε...Καμυφλάζ ίνε, όταν μπογαντίζυν το τανκ ίτε το κανόνι... Τ' αλίβις με πράσινι μπογιά κ' ίστερα βάζις μάβρυς λεκέδες—εδό λεκές, εκί λεκές...Σαν τιν τίγρι... Για πράσινι μπογιὰ πρέπι να πάρις πράσινο χρόμα, κε για το μάβρο, φισικά—«ολαντέζικι καπνιά».

— Χμ...Κε πιος θα σ' αφίσι να λερόνις με καπνιές

τα πράγματα τυ κράτυς;—ίπε τιν αμφιβολία-τυ ο Μύςκιν.—Τα παραλές, τί έπαθες Λιόνια...

Ο Λιόνιας άναπςε:

— Να λερόνις, να λερόνις... Μα αφτό ίνε καμυφλάζ. Πρέπι να καταλαβένις...—Κ'έδικςε με το χέρι-τυ ένα χαμόδεντρο.—Βλέπετε;

— Καλά βλέπυμε, χαμόδεντρο κλίθρα.

— Πράςινο χαμόδεντρο, διόρθοςε ο Λιόνιας.—Κ' ι ςκιές στα κλαδιά τί ίδυς ίνε; Μάβρες φιςικά. Λιπόν, μπογιάντιςε το τανκ αράδα πράςινο. Κιτάζι ο εχτρός από μακριά, τί ίδυς χαμόδεντρο ιν' αφτό δίχος ςκιές; Αμέςος θα καταλάβι, ότι ίνε βρομοδυλιά. Ρίχνι οβίδες στο τανκ...Μα αν τυ βάλετε ςκιές με τιν καπνιά—εδό πια τον γελάς. 'Οςο κι' αν κιτάζις—με κανένα τρόπο δε θα καταλάβις, πιό ίνε το χαμόδεντρο, πιό ίνε το τανκ...

Ο Λιόνας ζίτιςε με τα μάτια τον Ομέλτζενκο,—ςοςτά τάχατες τα λέγο;

Ο Ομέλτζενκο καθότανε δίπλα στο ράφτι πάνο στιν πέτρα κε κυβέντιαζε.

— Λιπόν, νά,—ο Λιόνας κςανά στραβοκίτακςε τον Ομέλτζενκο,—κάναμε ένα μικρό λάθος: νομίζαμε μόνο χαμόδεντρα ίνε πέρα απ' το ποτάμι, μα βγίκε, ότι ίνε κε τανκ...

Στον κάμπο έπεκςε μυςικί. Φενότανε πος άςτραφταν ι ςάλπινκες στον ίλιο. Ι κολόνες τυ πεζικύ γλιςτρύςαν προς το ποτάμι ςα ςκυλίκια.

— Αποχόριςι,—ίπε ο Ομέλτζενκο, κε ςικόθικε—τέλιοςαν τα γιμνάςια...

Τα πεδιά μαζεφτίκανε μαζί περιμένοντας διαταγί. Πίγα ςιμά στο ράφτι.

Κε ςι πός ίςε; Για πολί ίρτες μαζί-μας; Δε βαρέθικες να διορθόνις πλοτίρες κε ρυχιςμό;

— Νά, απ' τυς νεοςίλεχτύς-ςας θα διαλέκςυν ράφτι—

κι' αμέσος εγό θάρτο στο λόχο. Ο κομαντίρος ιποσχέθικε να με αλάκσι. Μπορὶ κε να δυλέπςυμε μαζί παλικάρι.

Ο Ομέλτζενκο έδοκε πια παράνκελμα. Έτρεκσα κε στάθικα στι γραμί. Παραταχτίκαμε κε κσεκινίςαμε για κάτο, για το πέραζμα.

Τα πεδιά-μας στο πέραζμα, όπος φένετε, κατακυράςτικαν: όπιος ίχε βρεμένα παντελόνια, βρεμένο πυκάμιςο, λογάριαςέ-τον δίχος λάθος—σκαπανέα. Μπορίς κε να μι δις στο πέτο.

Περνύςε το πεζικό πίςο στιν ακροποταμιά-μας. Μαζεφτί-κανε στιν πέρα όχτι τόςι κραςνοαρμέιτςι, πυ το μάτι δεν τυς χορί. Κε το τάγμα-μας, κε το τάγμα τυ 167-υ σιντάγματος κε τα διο περίμεναν πέραζμα. Τέλιοςαν τα γιμνάςια, διλαδὶ δεν ίνε πια εχτρί, όλι δικὶ-μας.

Ρίκςανε στο ποτάμι ακόμα τέςερις βάρκες. Ι πλοτί-ρες πιγενοέρχονταν ανὰμεςὰ-τυς ςα μικρόπιςαρα.

Απ' τον κάμπο ερχόντανε στιν πέρα όχτι διο κανόνια. Τα ὰλογα πίγεναν βάδιν κε, τραντάζοντας τις μύρες-τυς, έδιο-χναν τις μίγες.

— Το δίχος άλο κε το ζόο καταλαβένι τιν «αποχόρι-ςι»—γέλαςε ο Σίβιι.

Το πλίθος πέρα απ' το ποτάμι άνικςε αφίνοντας να περὰςυν τα τανκ.

'Ακςαφνα το πρότο τανκ πάτιςε έναν κραςνοαρμὲιτςο. Ο κραςνοαρμέιτςος κςεπίδιςε κ' ίςτερα δίνι μια κλοτςιά το τανκ. Το τανκ χόρεπςε επιτόπυ, ςικόθικε κι' αναποδογίριςε. Κιτά-ζυμε, αφτό δεν ίνε τανκ, μα ίνε απλί θίκι. Βγίκαν κάτο απ' τι θίκι διο πεζὶ, τρέκςανε στο νερό κι' αρχίςανε να πλένυντε. Νά τι πραματάκι ίταν! Θα πι, πος στα χέρια κυβαλύςαν αφτί τι μιχανί...

— Εχ Λιόνια, Λιόνια,—τον κορόιδεβαν τα πεδιά.— Ολόκλιρι ὲκθεςι μας έκανες, μα γι'αφτό το καμυφλὲτι δεν ίκςερες.

— Υφ κε σις καμυφλέτι—χιρονόμισε ο Λιόνιας.—Κε να μιλάτε δεν κσέρετε. 'Οχι καμυφλέτι, μα καμυφλάζ. 'Οσο για τις θίκες, αφτό δεν ίνε τις δικίς-μυ ιδικότιτας.

ΣΤΙΝ ΠΟΡΙΑ

Αχ πόσο κυράστικα! Πος κάθισα—σα να κόλισα στον πιλό. Το πιο χιρότερο ίταν, ότι το αριστερό πόδι-μυ πονί. Το ταράζο—ίνε σαν να κέο τι φτέρνα με καφτί βελόνα. Αναγκάστικα να βγάλο το ποδίματο. Κζετιλίξο το ποδόπανο. Το ποδόπανο κόλισε στο πόδι σα μυσαμάς.

Καλά το κατάλαβα—όλι ι πατύνα ίταν γδαρμένι. Ακόμα στραβομυτσύνιαζα απ' τον πόνο.

— Τὶ πάθατε;

— Κιτάζο – ο Ομέλτζενκο. Στέκετε με σφιγμένα τα χίλια.

— Για τέτια δυλιά τιμορύν!—λέι ο Ομέλτζενκο.—Μίπος μπορί νἄνε κρασνοαρμὲιτσος δίχος πόδια; Τί μαχιτικί ακσία έχι;

'Εβρισε κε πίγε στα μεταγογικά. 'Ιστερα από λίγα λεφτά ίρτε ο γατρός-μας με μια φυσκομένι τσάντα. Τι γιατρικί τσάντα μπορίς να τι γνορίσις από μισό χιλιόμετρο μακριά—απ' τον κόκινο σταβρό. Ο γιατρός περπατόντας ροτά τυς κρασνοαρμέιτσυς:

— Πιον τον χτίπισε το παπύτσι;

— Εδό γιατρὲ!—εγό άπλοσα το γιμνό πόδι.

Ο γιατρός κάθισε ανακύρκυδα.

— Δεν κσέρετε να τιλίγετε το πόδι με το ποδόπανο, —ίπε.—Ντροπί, σίντροφε!

Ο γιατρός έψακσε στιν τσάντα κι' άλιψε το κσέγδαρμα

με αλιφί. 'Ιςτερα έςκιςε ένα πακέτο έβγαλε επίδεζμο κε τον τίλιξε πικνά στο ποδίματο.

— Να μι φορέςις το ποδίματο!

— Τί έπαθες, αδελφέ,—μαζέφτικαν τριγίρο-μυ τα πεδιά.—Κςανά θα έχυμε ρίγμα στιν άμιλα. Στο ςιβόλεο ίνε γραμένο, ότι στις πορίες δε θα μας χτιπάν τα ποδίματα.

Μ' έπιαςε φύρκα, ςαν να με τραβύςε το ποδίματο να το βγάλο!.. 'Επρεπε με κάθε τρόπο να ιπέφερνα.

Ο λόχος κςεκίνιςε απ' τι ςτάςι: (привал). Ο Ομέλτζενκο μ' έκανε χιρονομία.

— Στιν αριςτερί πτέριγα στα μεταγογικά (обоз)! Περίμενα, όςο να περάςι ι κολόνα κε πίγα μαζί με τ' αμάκςια κυτςένοντας. Στι διμοςιά ςίρτικε άςπρι ςκόνι κε γλίγορα έκριπςε από μένα όλο το λόχο. Μόνο το τραγύδι βύιζε μπροςτά. Ι μεταγογικί καθόντανε, έχοντας χομένες τις μίτες στυς ςικοτένυς γιακάδες κε λαγοκιμύνταν. Τα άλογα φιςομανύςαν απ' μι ςκόνι.

Με πίρε το παράπονο. Δεν γινόμυν ετία ν' αποτίχυμε στιν άμιλα...Κε τόρα δε θα γίνο! Περίμενα τιν πρότι ςτάςι κι' αποφάςιςα να παπυτςοθό... 'Ας γίνι ότι γίνι! Πιγένο στον Ομέλτζενκο. Το ποδίματο ςφίνκι το πόδι ςαν τανάλια. Ιπόφερα κε ζίτιςα να μπο στι γραμί.

Κςανά περπατό ανάμεςα στο Μύςκιν κε τον Γοριατζόφ. Μια παγόνο, μια κέυμε. «Τ' αριςτερό...τ'αριςτερό»...πατό πάνο στο πονεμένο πόδι.

— Κάνις ςαν κραςνοαρμέιτςος,—μυ δίνι θάρος ο Ομέλτζενκο. Μπράβο-ςυ...Κι' όταν δεν έχις καθόλυ πόδι, πίγενε τολμιρά, μι δίχνις τίποτα στιν όπςι!

Τέλος ο λόχος άφιςε τι διμοςιά. Πίγε απ' το δρομάκι. Δεν ίνε πια ςκόνι. Μόνο πετιέτε ι ςκόνι, πυ τα πεδιά τινάζυν από πάνο-τυς. Περάςαμε με θόριβο από μέςα απ' το άλςος τον ςιμίδον. Γιρίςαμε ακόμα μια φορά κι' άρχιςαν τα

χοριατόςπιτα. Πίδιςε κε κατρακίλιςε κάτο απ' τα πό)ια-μας ένα ςκιλάκι. Στο χοριό κακαρίζανε φοβιζμένα τα ορνίθια. 'Ανιkςε ένα παραθιράκι, κάπιός κίταkςε απ' το χοριατόςπιτο κε κρίφτικε.

Στο δρόμο ςε προιπάντιςί-μας ερχότανε διαςτικά ένας άνθροπος. Χιρονομύςε ςαν να θέλι να τρέkςι, μα ντρέπετε. Γνόριςα τον πρόεδρο τυ ςελςοβιέτ, αφτόν τον ίδιο, πυ μας ίρτε στο ςτρατόπεδο.

'Ακςαφνα απ' το κοντινό χοριατόςτοςπιτο, kςεπετάχτικε ο Μπερέςοφ, βροντόντας τα ποδίματα πάνο στα ςκαλιά. Κάτι αποκατάπινε, πνίχτικε κ' έβιkςε. 'Ιςτερα απ' τον Μπερέςοφ έτρεχαν ακόμα διο απ' τυς κραςνοαρμέιτςυς.

— Λιπόν, ιπέφτινι για τα καταλίματα, οδιγίςτε το λόχο!—διέταkςε ο κομαντίρος. 'Εβγαλε το πιλίκιο κε ςκύπιςε με το μαντίλι το κεφάλι κ' ίςτερα τον κόκινο ζβέρκο-τυ.

Ο Μπερέςοφ ςτάλθικε εδό απ' το βράδι. Με διο βοιθύς έπρεπε να μας ετιμάςι καταλίματα.

Ο Μπερέςοφ μίραςε τα χοριατόςπιτα, όπος ςτι ςτολόβαγιά-μας μιράζοντε ι μερίδες τυ πςομιύ. Σε κάθε ςτίπι ο Μπερέςοφ έγραπςε με κιμολία «1-ι διμιρία», 2-ι ενομοτία», «3-ι διμιρία, 4-ι ενομοτία», «γραφίο», «ικονομικί ιπιρεςία».

Ο λόχος τοποθετίθικε. Την τελεφτέα διμιρία τιν οδίγιςε ο ίδιος ο πρόεδρος. Μαζί-τυ πίγαν ο κομαντίρος, ο ςτρατιοτικός κομιςάρος κι' ο γιατρός.

Μπίκαμε ομαδικά ςτο χοριατόςπιτο, βάλαμε τα όπλα ςτι γονιά κι' αρχίςαμε να βολεβόμαςτε. Ο κομαντίρος όριςε ανάπαπςι—διο όρες.

ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΝΚΑ

Ο Μπερέςοφ μόλις φένετε μέςα ςτον καπνό τυ ςιδεράδικυ. Το πρόςοπό-τυ πςίθικε ςτι φοτιά, ςκεπάςτικε από

καπνιά, μάβρισε σαν πεντάρα. Τα γαλανά μάτια στο σκοτινό πρόσοπο μιάζανε σαν άσπρα. Σα νάβρασαν στι φοτιά,—νά έτσι σαν καθαριζμένα αβγά! Ο Μπερέσοφ ίτανε με πέτσινι ποδιά με στιθύρι. Πετιέτε απ' τον καπνό, σαν καπνιζμένι πέστροφα.

Σιμά στο Μπερèσοφ ίτανε διο βοιθί, μαθιτεβόμενι. Ο ένας κάθετε σιμά στο καμίνι κε γιρίζι το χερύλι, σα λατερνατζίς. Τρομπέρνι αέρα. Απ' αφτό τα αναμένα κάρβουνα σαν ν' αναπνέυν μέσα στο καμίνι, σιχνά, σιχνά... Ο άλος βοιθός περιμένι με το σφιρί σιμά στ' αμόνι.

Ο Μπερέσοφ χόνι τι λαβίδα στα κάρβουνα κε γιρίζι κόκινα κομάτια σίδερο, σαν το λυκάνικο στο τιγάνι. Το παλικàρι γιρίζι το χερύλι όλο κε γλιγορότερα. Ο αέρας σφιρίζι στα κàρβυνα κε σκορπίζυντε σπίθες.

Ο Μπερέσοφ άρπακσε με τι λαβίδα το σίδερο, το πèτακσε με επιτιδιότιτα πάνο στο αμόνι—σα να πέτακσε ρυκέτα... Κι' άρχισε χτίπος, βύιζμα, χτίπος, βύιζμα...

Ο Μπερέσοφ κοπανίζι με το σφιρί... σαν να πέζι στο κσιλόφονο. Ο σφιροκόπος χτιπά με το σφιρί σικòνοντάς-το ος τιν πλάτι. Χτιπά κι' ο ίδιος φονάζι χα, το σίδερο γίνετε πλακοτό. Το σφιρί-τυ ίνε σα βαρελάκι βαλμένο πάνο σε κσίλο.

Σφιριλατύν χάμυρα. 'Οχι κίνα τα χάμυρα, πυ φορύν τ' άλογα, εκίνα ίνε κσίλινα κι' ολόγιρα έχυνε δέρμα, μα αφτά ίνε σιδερένια. Κε τα φορύν όχι τα άλογα, μα ι γέφιρες. 'Ενα χάμυρο το σφιριλάτισε πια ο Μπερέσοφ κε το άλο το σφιριλατί. Κε τα διο για τιν κολχόζικι γέφιρα.

'Οταν δυλέβι ο Μπερέσοφ, μιν τον σιμόσις. Θα σε διόκσι! Εδό έχι αραδιαζμένα τα εργαλία, εδό τα κάρβυνα, εκί τα ιλικά. Με λίγα λόγια μι χόνις τι μύρι-συ, μι διαταράζις τιν τάκσι τυ Μπερέσοφ. Ακόμα κε στυς μαθιτεβόμενυς δεν αφίνι ν' ανακατèβυντε. 'Ολα ο ίδιος τα ετιμàζι, ο ίδιος τα μαζèβι.

Ο Μπερέσοφ έβαλε το σιδεράδικο σιμά στο ποτάμι. Πολί νερό χριάζετε για τι σιδεράδικι δυλιά—να ζβίνι το σίδερο. Πάνο ς' αφτό το ποτάμι—τ' όνομά-τυ Σερεμπριάνκα—έπρεπε να χτίςυμε γέφιρα. Το ποταμάκι ίνε τιποτένιο, ος το γόνατο μπορίς να το περάςις. Μα τρέχι απτο μεγάλο το βυνό. Κ' ι χοριάτες το φοβύντε σαν άγριο θεριό. Τιν άνιξι πλιμιρίζι τον κάμπο. Κε κάθε φορά πὲρνι τι γέφιρα.

— Δεν τυ προφτένις γέφιρες!

Ο πρόεδρος χτιπιότανε πάνο στις τζέπες, αναςτέναζε κ' έδιχνε με το χέρι.

— Νά πάνο σε τι τιποτένια γέφιρα ανανκαζόμαςτε να περνύμε.

Απ' τι μια μεριά τυ ποταμιύ στιν άλι ίτανε ριχμένα λεπτύτςικα δοκάρια. Πάνο στα δοκάρια ίταν τιποθετιμένο ὲνα πλέγμα. Από πάνο ίτανε ριχμὲνι γι, πελεκύδια, χόρτο,—μόνο τ' όνομά-τυ ίτανε γέφιρα.

— Μμ-νε,—φόναζαν τα πεδιά,—εδό ίνε μόνο για να τςακίζυν τα πόδια-τυς τα άλογα.

— Κ' εγό τί ίπα;—έλεγε ο πρόεδρος.— Καλὰ; Τ' άλογο δε μπορί να περάςι, κε πός θα βάλις μπρος τ' αφτοκίνιτο; Κ' ι ίδιι-ςας κςέρετε, ότι στο κολχόζι έχυμε φορτιγά αφτοκίνιτα.

Κιλιέτε τ' αφτοκίνιτο πάνο στι γέφιρα—κ' ι γεφιρύλα από κάτο-τυ χοροπιδά.

Τα πεδιά γέλαςαν. Ο πρόεδρος μας τραβά στι γέφιρα. Ι γέφιρα τραντάχτικε. Το χόμα έτρεκςε κ' έπεςε στο νερό.

— Βλέπετε!

Ο πρόεδρος πιγενοερχότανε γίρο απ' τυς κςιλυργύς-μας. Αφυνκραζότανε, δεν έχυν παράπονο για τιν κςιλία. Τιν κςιλία, διλ. τα δοκάρια, τα ετιμάςανε για τιν κενύργια γέφιρα ι ίδιι ι κολχόζνικι. Τα κυβάλιςαν κε τα ςτίβακςαν σιμά στο

ποτάμι. Ι κσιλυργί σκόρπισαν τα δοκάρια στο λιβαδάκι κε τα πελεκύσανε με τυς μπαλτάδες.

Μιν ανισιχίς, καλί κσιλία,—τιν επενύσε ο Μύσκιν. Χτιπύσε πάνο στα δοκάρια με το πίσο τυ μπαλτά κε πρόσθετε χορδομένα:—Δε λέο, ότι ίνε καλό πέφκο... καλά πέφκα στον τόπο-σας δε μπορί να βρι κανὶς. Οστόσο ι κσιλὶα ίνε καλί: δεν έχι σαπίλα κ'ι ρόζι ίνε λιγοστί.

Ο πρόεδρος χόθικε σιμά στο Μπερέσοφ. Μα αφτός έτσι γύρλοσε τα μάτια-τυ, πυ ο πρόεδρος οπιστοχόρισε κ' έσιακσε τα μυστάκια-τυ.

— Τίποτα, ορίστε...

Ι σιδεράδες με μανία χτιπύσανε με τα σφιριά. Μπαμ! μπαμ! Μπιμ-μπαμ, μπιμ-μπαμ... Τα δοκάρια κάτο απ'τα χτιπίματα τον κσιλυργόν αντιχύσανε δινατά.

ΕΤΙΜΟ ΤΟ ΠΛΑΤΟΣ ΤΥ ΔΡΟΜΥ

Ι κενύργια γέφιρα θα στιθί σε κενύργιο μέρος—όχι εκί πυ ίνε ριχμένο το πλέγμα. Βγένι, ότι ο δρόμος μένι στιν πὰντα. Τὸρα πρὲπι να τον γιρίσυν στιν κενύργια γέφιρα.

Ο κομαντίρος τυ λόχυ περπατύσε σκιφτά κε κάρφονε στι γι παλύκια. Εγό κυβαλύσα πίσο-τυ ολόκλιρο τσυβάλι με παλὺκια. Περπατύμε ο ένας πίσο απ' τον άλο, σοπένυμε. Μα εγό όλο κε θέλο να μιλίσο μαζί-τυ—για τον Ντυφλόν, για τιν «Ελέκτρικ»-μας. Εκίνι τι φορά στα γραφία μιλίσαμε λίγο. Κε τόρα περπατά μαζί-μυ κε σα να μι με κσέρι.

Πιγέναμε ακόμα, κιτάζο—ετιμάζετε να καπνίσι. Πσὰχνο στις τζέπες για σπίρτα—κε πιγένο σ' αφτόν. 'Αναπσα ένα σπίρτο. Κι' αφτός μυ απλόνι τιν ταμπακιέρα, με κιτάζι επίμονα κε λέι:

—Α, ντυφλονόπυλο!

— Όχι ντυφλονόπυλο, σίντροφε κομαντίρε, μα σκοροχοντόπυλο.

— Πός έτσι... σκοροχοντόπυλο;—δεν κατάλαβε ο κομαντίρος.

— Νε, το εργοστάσιό-μας—το πρόιν Ντυφλόν—τόρα ίνε «Ελέκτριχ». Κι' ολόκλιρι ι ονομασία-τυ ίνε: εργοστάσιο τυ Λενινγράντ «Ελέκτριχ» στο όνομα τυ σιντρόφυ Σκοροχόντοφ.

— Στο όνομα τυ Σκοροχόντοφ; Τυ Αλέξαντρυ Κάστοροβιτζ;

— Σοστότατα, σίντροφε κομαντίρε, στο όνομα τυ Σκοροχόντοφ.

Ο κομαντίρος σόπασε, κάπνισε.

— Ίτανε κλιδαράς σε μας. Ίρτε στο εργοστάσιό-μας με «Ν. Ζ.».

— Από πύ ίρτε:—δεν κατάλαβα εγό.

Ο κομαντίρος με κίταξε κε χαμογέλασε.

— «Ν. Ζ.» ίτανε στιγματιστικί σφραγίδα, τιν έβαζαν πάνο στα ντοκυμέντα. Δεν άκυσες, «Ν. Ζ.» θα πι «Ανεπιθίμιτος (ροσικά: Нежелательный). Με τέτια σφραγίδα, με κανένα τρόπο δε συ δίνανε δυλιά. Ίτανε σα λικίσιο πασαπόρτι. Μυ φένετε το Σκοροχόντοφ τον στιγματίσανε μ' αφτί τι σφραγίδα ίτε στιν Οντέσα, ίτε στο Νικολάεφ—για απεργία.

— Κε πός τον πίρε ο Ντυφλόν στι δυλιά;

— Ο κομαντίρος χαμογέλασε.

— Ι θέλισι τυ νικοκίρι ίτανε τέτια. Γιατί να μιν τον πάρι; Ίτανε σπάνιος μάστορας κλιδαράς, πυ έφτιανε εργαλία. Φισικά ο Ντυφλόν βασιζότανε στυς χαφιέδες-τυ. Μέρα-νίχτα ι χαφιέδες πίγεναν πίσο απ' το Σκοροχόντοφ. Μόνο έκανε κακό λογαριασμό ο Ντυφλόν. Κι' όχι μονάχα αφτός κακο-

λογάριασε. 'Ολι ι καπιταλιστές σε μας κακολογάριασαν...
'Ετσι το εργοστάσιο στο όνομα τυ Σκοροχόντοφ, λέτε;

— Τυ Σκοροχόντοφ,—λέγο— κι' ολάκερος δρόμος στιν Πετρυπολίτικι μεριά λέγετε λεοφόρος τυ Σκοροχόντοφ.

— Καλά, αρκετά κσεκυραστίκαμε,—ίπε ο κομαντίρος,— ελάτε ας τελιόσυμε το χάραγμα τυ δρόμυ. Νά μας έμινε πολί λίγο, πενὶντα μέτρα.

Βάλαμε, τα δινατά-μας κε ς'ένα τέταρτο τις όρας περάσαμε όλα τα πενίντα μέτρα. Ο κομαντίρος φόνακσε τον Ομέλτζενκο κε τΰδικσε με το χέρι τα παλύκια.

— Βάλε το κορδόνι!—ίπε ο Ομέλτζενκο κ' ἐσκιπσε. 'Εσκιπσα κ' εγό. Το κορδόνι απλόθικε πάνο στι γι. Ο Ομέλτζενκο εκσέτασε τιν απόστασι ανάμεσα στα παλὺκια κε στο κορδόνι, - ίταν όπος έπρεπε,—διόμισι μὲτρα.

— Χαραχτές (трассировщики)!—ὲγνεπσε με το κεφάλι ο Ομέλτζενκο, φονάζοντας τυς κρασνοαρμὲιτσυς.

Τα πεδιά ριχτίκανε με τα φτιάρια κε στι στιγμί έσκαπσαν σίφονα με το κορδόνι ένα στενό αδλάκι από μένα ος τον Ομὲλτζενκο. Αν μιλίσυμε με τι γλόσα τον σκαπανέον— χάρακσαν τι γραμί.

— 'Ετιμι ι άκρι τυ δρόμυ!

— Νά ι κατέφθινσι τυ δρόμυ. Αρχίστε.

Ο Ομέλτζενκο έφερε το χέρι στο γίσο, ίστερα με φόνακσε κε μ' έχοσε στο χέρι τιν άκρι ενός μακριύ κορδονιύ. Τιν άλι άκρι τιν πίρε αφτός κε πίγε προς τιν κατέφθινσι τον παλυκιόν.

— Τέσερα βίματα αριστερά! — φόνακσε ο Ομὲλτζενκο κι' ο ίδιος απομακρὶνθικε απ' τα παλύκια τέσερα βίματα αριστερά.

Σικόθικε ο Ομέλτζενκο κε περάσαμε στιν άλι μεριά τον παλυκιόν. 'Ετσι ακριβός χαράκσαμε κε τιν άλι άκρι τυ δρόμυ

— 'Ετιμο το πλάτος τυ δρόμυ—πέντε μέτρα!—φὸναξε ο Ομέλτζενκο.

Ακόμα κ' ι σιδεράδες κ'ι ξιλυργί κίταξαν. Μπιμ-μπαμ-μπομ, μπαμ, μπομ...—απάντισαν.

Βάλαμε το κορδόνι ακὸμα διο φορές δεξιά κι' αριστερά απ' το δρόμο. Εδό θἄνε αβλάκια. Τ' αβλάκια γίνυντε για να μι στέκετε στο δρόμο το βρόχινο νερό.

Ο Ομέλτζενκο τίλιξε το κορδόνι κε το κρέμασε στι μέσι-τυ. Το κορδόνι για το χάραγμα τυ δρόμυ το κυβαλύν πάντα μαζί-τυς ι κομαντίρι τις διμιρίας, όπος εγό κυβαλό το φτιάρι κι' ο Γοριατζόφ τι σκαπάνι.

— Ι πρότι ενομοτία μαζί-μυ!—έδοκε παράνκελμα ο Ομέλτζενκο. Πίγε παράλιλα με το αβλάκι, μετρόντας βίματα. Μέτρισε δέκα βίματα κε σκάλισε τι γι με το τακύνι. 'Εβαλε ένα σκαπανέα με το φτιάρι. Ξαναμέτρισε—κ' έβαλε ένα δέφτερο. 'Ετσι έβαλε τυς ανθρόπυς απ' τι μια μεριά τυ δρόμυ κι' απ' τιν άλι. 'Ιστερα άρχισε να εξιγάι:

— Ο καθένας πρέπι να σκάψι αβλάκι δέκα μέτρα. Ο καθένας ος το γίτονά-τυ. 'Ετσι θα σκάψυμε ένα αβλάκι στο μάκρος όλυ τυ δρόμυ. Κι' απ' τιν άλι μεριά τυ δρόμυ θα ὶνε άλο αβλάκι. Διο αβλάκια. Τι γι να τι βάζετε προς τα μέσα, διλ. πάνο στο δρόμο. Πρέπι να σκάψετε βαθιά, εξίν-τα σαντίμετρα.

Πιό ίνε το ίψος τυ γόνατυ τυ κρασνοαρμέιτσυ;—ρότισε.

— Μισό μέτρο, κε σε σαντίμετρα—πενίντα σαντὶμετρα—απάντισα δίχος δισταγμό.

— Νά λιπόν...Θα πι σκάβε κε κίταζε μόλις φτάσις ος το γόνατο, σκάψε ακόμα μια φορά—κε φτάνι, ισοπέδοσε τον πάτο τυ αβλακιύ...

Ο Ομὲλτζενκο ισιόθικε, τυς κίταξε όλυς κ' έδοκε παράνκελμα.

— Αρχίστε τι δυλιὰ!

Χόσαμε τα φτιάρια μέσα στι γι. Πάνο στο δρόμο γιάλισαν ι χοματόβολι. Μάβρο! Σα να σικόσαμε κοπάδι από κοράκια.

Κροτί το σίδερο στυς σιδεράδες.

Βυίζυν κε τρίζυν τα δοκάρια στυς κσιλυργύς.

Κε σε μας τρίβυντε τα πετραδάκια στα φτιάρια κε μαλακά σκάνυν ι χοματόβολι.

Ι κρασνοαρμέιτσι μπένυν στι γι όλο κε βαθίτερα. Κι' ανάμεσα στις διο γραμές τον σκαφτιάδον όλο κε πιο πσιλά μεγαλόνι το φρέσκο ζβολοτό χομάτομα.

— Πεδιά, κε πός θα πιγένυν πάνο στο δρόμο;—στοχάστικε ο Γοριατζόφ, όταν καθίσαμε να κσεκυραστύμε κε να καπνίσυμε.—Ο δρόμος γίνετε χαλαρός; — Πίγε στον Ομέλτζενκο:

Εκσιγίστε, σίντροφε κομαντίρε!

— Μα εμίς θα τον πατίσυμε,—ίπε ο Ομέλτζενκο.— Κρίμα, έχυμε λίγο κερό κε δε θα στρόσυμε το δρόμο, όπος χριάζετε... Θα δυλέπσυμε διο μέρες—κε τὸτε θα γιρίσυμε στο στρατόπεδο. Ι ὶδιι ι κολχόζνικι θ' ανανκαστὺνε να το στρόσυν, δεν έχι άλι διέκσοδο.

Ο Γοριατζόφ καθότανε κ' έκσινε τι μίτι-τυ.

— Μα ίσος...να το στρόσυμε εμίς;—ρότισε προσεχτικά κε κίταξε στραβά τα πεδιά.

"Οτι κε να σοφιζότανε ο Γοριατζόφ—τα πεδιά μόνο τον πίραζαν.

— Λύστικες μια φορά στο βάλτο, μιν κσαναχόνεσε.

Ο Γοριατζόφ κάθισε σιμά στον Ομέλτζενκο.

— Ι κολχόζνικι, σίντροφε κομαντίρε, λένε, ότι εδό έχι κε πέτρα. Μόνο δίχος εμάς θα τα βρύνε σκύρα, χαμένι ιπὸθεσι!—χιρονόμισε.—Γιατί δεν έχυνε με τι να εκσορίκσυν την πὲτρα. Πρέπι να τι σπάσυν με το μπαρύτι...

Ο Ομέλτζενκο έριξε τι ματιά στο Γοριατζόφ.

— Φένετε, έχις δίκιο... ίπε, αφύ σκέφτικε λιγάκι.
Ο Γοριατζόφ άναπςε.

— Σίντροφε κομαντίρε! Επιτρέπςτε στυς ανατιναχτές να εκςορίκυν πέτρα! Εγό θἄθελα μόνος.

— Νε μα δε θα προφτάςετε να σκάπςετε το δρόμο!
Ο Ομέλτζενκο επέμενε, μα μόνο τα πεδιά βλέπανε, ότι αφτό τὄκανε έτςι για τιν τάκςι.

— Σίντροφε κομαντίρε, επιτρέπςτε στυς ανατιναχτές!— ιποςτίριξα το Γοριατζόφ. Τότε κε τ' άλα πεδιὰ επέμεναν.

— Ας στρὸςυμε το δρόμο με πέτρα, όπος πρέπι...Για να μάθυν τί θα πι σκαπανέας!

— Σινεχίςτε τι δυλιά!—διάκοπςε τις κυβέντες ο Ομέλτζενκο. 'Ολι τρέκςανε στις θέςες-τυς. Ο Ομέλτζενκο στάθικε, κίτακςε πος γιάλιζαν ι βόλι πάνο στο δρόμο κε έφιγε.

— 'Οπος φένετε, πιγένι στον κομαντίρο...για ν' αναφέρι, —μυρμύριςε ο Γοριατζόφ κι' ανάπνεπςε βαριά.

ΠΕΝΙΝΤΑ ΦΤΙΑΡΙΕΣ

'Ετςι κε βγίκε. Σ' εμὰς ίρτε ο κομαντίρος τυ λόχυ. 'Ιρτε δίχος να βιάζετε. Στέκετε, πέρνι απ' τον κραςνοαρμέιτςο απ' το φτιάρι ὲνα βόλο χόμα κε τον κιτάζι. Σπάνι το βόλο, το χτιπά με τις παλάμες—κε τινάζι το χόμα.

Τα πεδιά έγιραν πάνο στα φτιάρια ακόμα δινατότερα. Σα να μιν αντιλίφτικαν τον κομαντίρο τυ λόχυ.

— Τα αβλάκια, τα αβλάκια ιςοπεδόςτε-τα καλίτερα,— ίπε μυρμυριστά ο κομαντίρος. Κ' ίςτερα γίριςε στον Ομέλτζενκο κε φόνακςε:—Πρέπι να πατίςετε το δρόμο... τί περιμένετε!

Στὰθικε κε κύνιςε το κεφάλι:

— 'Ολο το δρόμο δε μπορύμε με κανένα τρόπο να

το ντίςυμε. 'Υτε κε να ςκέφτεςτε ένα τέτιο πράμα! Εδό πρέπι να ρίκςυμε εκατό κιβικά μέτρα πέτρα. Νά, να ςτρόςυμε τα περάζματα ςιμὰ ςτι γέφιρα—αφτό ίνε άλο πράμα...Πός λιπόν, λέτε, ότι θα τα καταφέρετε;—γίριςε ςε μας ο κομαντίρος.

— Θα τα καταφέρυμε, ςίντροφε κομαντίρε.—Τα πεδιά μ'όλι-τυς τιν καρδιὰ έχοςαν τα φτιάρια.—Γι'αφτό ίμαςτε κε υντάρνικι.

— Βλέπο, βλέπο απ' τι δυλιά,—μας επένεςε ο κομαντίρος.—Καλά πιγένι ι δυλιά!.. 'Ετςι νά ο λόγος-μυ. Πρέπι να ςπάςετε πέτρα δέκα κιβικά! Δὲκα κιβικά μέτρα. Να τιν εκςορίκςετε όχι με μπαρύτι, μα με δινιαμίτι, γλιγορότερα θα πάι ι δυλιά. Τις πέτρες να τις ὲχετε έτιμες άβριο κατά το μεςιμέρι... Κ' εγό θα ςας ρίκςο ςτο λατομίο ανθρὸπυς απ' τις άλες διμιρίες—δίχος αφτό δε γίνετε... 'Ετςι;

— Σὶντροφε κὸμαντίρε,—ίπε βραχνά ο Γοριατζόφ.—Επιτρέπςτε να φονάκςυμε ζίτο.

Ο κομαντὶρος γέλαςε κε ίπε ςτα χορατά.

— Δεν επιτρέπο...

— Ζίτο-ο-ο!—φόνακςαν ι κραςνοαρμέιτςι. Ο κομαντίρος βὺλοςε ακόμα κε τ'αφτιά.

— Λιπόν,—επέμενε ο κομαντίρος ςτον Ομέλτζενκο·—Ος το γέβμα να δυλέπςετε όπος δυλέβατε. Κ'ίςτερα απ'το γέβμα ςτίλτε τυς ανατιναχτὲς—πέντε-έκςι ανθρόπυς. Κε δόςτε-τυς για βοίθια μιςί ενομοτία—να τριπύνε φυρνέλα.

— Μάλιςτα,—ίπε ο Ομέλτζενκο.

Ο Γοριατζόφ έκανε ςαν τρελός, ριχνότανε πότε ςτον ὲνα, πότε ςτον άλο.

— 'Ος το γέβμα θα τελιὸςο αφτό πυ μυ αναθέςανε Ολόκλιρα δέκα βίματα. Θα δίτε, νά θα δίτε!

— Καλά, Γοριατζόφ,— ςιφόνιςαν τα πεδιά, γελόντας. —Θα βάλυμε τα δινατά-μας. Από πενίντα φτιαριές δὶχος ανάπαπςι—θέλις;

Παρακàλεςαν τον Ομέλτζενκο να τυς επιτρέπςι να βγάλυν τα πυκάμιςα. Σίκοςαν τα παντελόνια, έςφιkςαν το λυρί ος τιν τελεφτέα τρίπα. Σίκοςαν τα φτιάρια, πάνο απ' το κεφάλι κι' αρχίςανε να πετύν το χόμα μ'ολόκλιρα φτιάρια.

Ο Ομέλτζενκο έκανε κυράγιο,έκανε κυράγιο,μα κε μόνος-τυ δε βάςτακςε. 'Αρπακςε το φτιάρι, κε πίδιςε μέςα ςτ' αδλàκι.

— Εκπνέετε, εκπνέετε!.. φόναζε ςτα πεδιά.—Μόλις ρίχνις το χόμα, αμέςος βγàλε τον αέρα, κ'ίςτερα κςαναπάρε. Πέρνε τιν ανàςα με τι μίτι... Νά έτςι!—Ο Ομέλτζενκο φύςκονε ςαν πλοτίρας κε φτιάριζε με το φτιάρι ολόκλιρυς, μεγάλυς χοματόβολυς.

'Ετςι κ'έτριζαν τα χαλίκια κάτο απ' τα φτιάρια.

— Φτάςαμε ςτις πενίντα φτιαριές!—φόνακςε ο Ομέλτζενκο.

Πόςο ίνε βαριὰ ι πεντικοςτί... Δεν τιν πετάς εςί, μα αφτί σε ςοριάζι. Πόςο ίνε βαριά...

— Κςαπλοθίτε ανάςκελα!—φονάζι ο Ομέλτζενκο.— Ανίκςτε τα χέρια. Βαθιά ανάςα—ένα-α!.

Τα πεδιὰ πέφτυν ανάςκελα κε ςυςυνίζυνε με τι μίτι.

— Σινεχίςτε τι δυλιά!—ο Ομέλτζενκο ςικόνι τα πεδιά.

— Μάλιςτα, ςινεχίζυμε!

Ο ΚΕΝΥΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΟΤΙΚΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΙΣ

Ο Ομέλτζενκο μ'έςτιλε ςτυς κςιλυργύς για πατιτίρια. 'Εςτιλε μαζί-μυ ακόμα ένα. Τρέκςαμε ςτ'αδλάκι, πιδίςαμε ςτον παλιό δρόμο, περάςαμε το ποτάμι απ'το πλέγμα. Κιτάζυμε —ςτέκετε ένας ςτίλος. Πάνο ςτο ςτίλο ίνε μια ταμπέλα,

τριγιριζμένι με πράσινα ζγυρά κλαδιά... Κε σιμά στο στίλο στέκυντε χοριάτες. Ο ένας διαβάζι, κε διο κιτάζυν πίσο απ' τιν πλάτι-τυ.

Θα πρέπι νάνε ανακίνοσες τυ σελσοβιὲτ. Μονάχα δεν ίδα να στολίζυν τις ανακίνοσες με πρασινάδα. Ερχόμαστε με το πεδί πιο σιμά. Οχό, μα αφτί ίνε ι «Φονί τυ σκαπανέα» («Голос сапера»), ι εφιμερίδα-μας.

— Κε γιατί εσίς ι σκαφτιάδες δε στέλνετε ανταπόκρισες;

Κιτάζο πίσο—ο Λέβιν. Στα χέρια-τυ ίνε σφιρί κε καρφιὰ. 'Οπος φένετε, μόλις κάρφοσε τιν εφιμερίδα.

— Εσί ίσε μέλος τις σινταχτικίς επιτροπίς,—ίπε ο Λέβιν.—Για κίτακσε ,ο Μπερέσοφ έδοσε ανταπόκρισι, ο Σίβιι έδοσε επίσις...

— Ας-τα, έλα δα, ο Σίβιι;—απόρισα.

— Αφτός. Βλέπις ι ταμπέλα ίνε στολιζμένι με πρασινάδα. Αφτὶ τιν πρασινάδα τιν κυβάλισε ο Σίβιι. Κ' εγό τΰχοσα ένα μολίβι. Γράπσε τυ λέγο, τί σκέφτεσε. Νά έγραπσε για τι διατίρισι τον αλόγον τυ μεταγογικύ.

— Δόσε μολίβι!—διέκοπσα το Λέβιν.—Κ' εγό θα γραπσο, πος τα πεδιά-μας θα στρόσυν το δρόμο με πὲτρα.

Ο Λέβιν χαμογέλασε.

— Γι' αφτό πια διαβάσαμε...

— Μι λες πσὲματα! Κανὲνας απ'τυς δικύς-μας δεν ίρτε εδό.

— Μια πυ δεν πιστέβις, πίγενε κε διάβασε!

Πὶγα στιν εφιμερίδα. Αλίθια, μέσα σε πλέσια βρίσκετε ένα αρθράκι:. «Ι σκαφτιάδες δίνυν το παράδιγμα». Κε για ιπογραφὶ ίταν το επίθετο τυ κομαντίρυ τυ λόχυ.

Κάθισα πάνο στιν πέτρα, δάνκανα, δάνκανα το μολίβι —μόλις κε με βία σοφίστικα μια ανταπόκρισι: «Πος νά πέρνις σοστά τιν ανάσα-συ στο σκάπσιμο».

— Θα το χρισιμοπιίςυμε,—ίπε ο Λέβιν.

Πςάχςαμε κε βρίκαμε, μαζί με το παλικάρι τυς κςιλυργύς, που έχαναν τα πατιτίρια. Νομίζαμε, ότι μας ετίμαςαν τυλάχιςτο μιςί δεκάδα πατιτίρια. Μα αφτί:

— Ορίςτε ένα!

— Τι θα πι αφτό;—ροτύμε.

— Περιμένετε, όςο νάχυμε αποκόματα. Δεν πιςτέβυμε να θέλετε να χαλάςυμε ολόκλιρο δοκάρι για πατιτίρια!

Το πατιτιρι ίνε απόκομα δοκαριύ με χερύλια. Πραγματικά δεν κάνι να χαλάςι κανένας δοκάρι για να κάνι πατιτίρι. Πρέπι να περιμένυμε.

Το παλικάρι πίγε το πατιτίρι ςτον Ομέλτζενκο κ' εγό έμινα να περιμένο άλο. Κ' έτςι ίδα πος χτίζυνε γέφιρα.

ΠΟΣ ΧΤΙΖΥΝΕ ΓΕΦΙΡΑ

Πρότα, πρότα—ι κςιλυργί δεν αφίκαν ύτε ένα ςτρογκιλό δοκάρι. Πελέκιςαν τα δοκάρια ςε τέςερις πλεβρές—ετίμαςαν τετράκογα δοκάρια.

'Ιτανε δοκάρια με τι μια άκρι χοντρί κε τιν άλι—λεπτί. 'Ιτανε ςτραβά, ςτριφτά, με φλύδα...

Μα όταν τα πελεκίςυνε, δε μπορίς να τα γνορίςις: ίςια, ομαλά, ςαν να τάφτιαςε μιχανί—ένα κ' ένα.

Κιτάζο, ι κςιλυργί προχόριςαν τι δυλιά όχι χιρότερα από μας. Πελέκιςαν πελεκύδια ος το γόνατο. 'Ολο το λιβάδι ίνε άςπρο απ' τα πελεκύδια. Τρέχυν τα πεδάκια κε μαζέβυνε ςτίβες. Ι γινέκες κυβαλύν ςε δεμάτια τα πελεκύδια ςτο χοριό. Θάχυν ι κολχόζνικι προςάναμα.

'Ιδα το Μύςκιν. Γεμάτος όλος ροκανίδια, πελεκύδια, τα ποδίματα ςαν να ίνε παςπαλιζμένα με αλέβρι. Πιγένο ςιμά.

Μπροστά στο Μύςκιν ίνε τετράγονα δοκάρια, βαλμένα καταγίς ςε τρίγονο. Τρία τετράγονα δοκάρια κε στο καθένα ι άκρες ίνε λοκςά πριονιζμένες για να ενόνυντε στερεά στις άκρες.

Ο Μύςκιν έκανε το σπυδέο.

— Φέρμα από δοκάρια, βαλμένα ςε τρίγονο—έδικςε το τρίγονο κε χτίπιςε με το μπαλτά το δοκάρι.—'Ιδες τέτια;

Εγό ςόπενα. Ο Μύςκιν τότε εκςίγιςε:

— Ι γέφιρά-μας θάνε με δοκάρια βαλμένα ςε τρίγονο. Νά όπος ίνε βαλμένα αφτά τα τρία τετράγονα δοκάρια, έτςι κε θα τα καρφόςυμε, έτςι κε θα τα βάλυμε στο πλάτος τυ ποταμιύ. Με το πλεβρό θα τα βάλυμε. Ι μια γονιά θα στιρίζετε στι δικί-μας τιν όχτι, ι άλι—στιν άλι όχτι. Κ' ι τρίτι γονιά, πός νομίζις, πύ θάνε γιριζμένι;

Ο Μύςκιν κίτακςε στραβά τυς κςιλυργύς: «Μιν τυ πςιθιρίζετε!».

— Καλά, μίλα πια,—ίπα.

— Στον υρανό, αδελφάκι, ι κορφί τις φέρμας θα ςικοθί προς τον υρανό,—ςίκοςε ο Μύςκιν πςιλά το κεφάλι.

Ακόμα μια ομάδα ςιναρμολογύςε μια φέρμα. Για τι γέφιρα χριάζυντε διο φέρμες. Τι δέφτερι ομάδα τι διέφθινε ο κςιλυργός Στρίτςιν.

Ο Μύςκιν— μ' όλο πυ ίτανε μάστορας πρότις τάκςις, δε μπορύςε, όπος φενότανε, να φτάςι το Στρίτςιν. Ι φέρμα τυ Στρίτςιν ίτανε στις κάτο γονιές ςινδεμένι ςε δέςιμο (замок). Δέςιμο ίνε σχιζματιές. Τις σχίζυν στις άκρες των δοκαριόν, όταν πρέπι να ενόςυνε μαζί τα δοκάρια. Ι μια σχιζματιά κρατιέτε απ' τιν άλι. Τα δοκάρια ςινδένυντε γερά—δε χριάζετε γερότερα.

«Στο δέςιμο»—αλιός δε μπορίς να το πις!

Ο κομαντίρος τις διμιρίας-μας, ο ςίντροφος Σιτζόφ, διέφθινε όλυς τυς κςιλυργύς. Πίγενε με το μέτρο-τυ από ομάδα ςε ομάδα. Βάζι το μέτρο στο ένα τετράγονο δοκάρι,

στ' άλο. Τινάζι απ' τα μανικέτια ένα αόρατο σκυπιδάκι. Κε κσανά περπατά, κάτι σκέφτετε μέσα-τυ.

'Ιρτε ο κομαντίρος τυ λόχυ με το στρατιοτικό κομισάρο. Κυβεντιάζυνε σοβαρά ανάμεσά-τυς. 'Ολα δεν τάκυσα, μα μόνο κατάλαβα, ότι ίτανε στο σελσοβιέτ κ' εκί τυς παρακαλέσανε να βοιθίσυν κι' άλα κολχόζια.

Ο κσιλυργός Στρίτσιν έφτισε στις χύφτες, πίρε το μπαλτά κε πος πελεκά! Χοροπίδισε, βύικσε το δοκάρι κάτο απ' το μπαλτά... 'Εκανε στο δοκάρι σκιζματιές για τα δεσίματα κε το τράβικσε μαζί με τυς σιντρόφυς στι φέρμα.

Ι κσιλυργί τράβικσαν το δοκάρι στο τρίγονο κε το βάλανε σα σε κορνίζα. 'Ιστερα παραμέρισαν τα τετράγονα δοκάρια στιν κορφί τυ τρίγονυ (σ' αφτί ακριβός, πυ θα κιτάζι στον υρανό) κ' έχοσαν το δοκάρι ανάμεσα στα διο τετράγονα κσίλα. Θα βάλυν τόρα τι φέρμα στο πλάτος τυ ποταμιύ.— Το δοκάρι θα κρέμετε μέσα στο τρίγονο. Κε γιατί να κρέμετε το δοκάρι;

Μα εδό ίνε όλι ι ταχιδαχτιλυργία! Κ' εγό, αμέσος δεν το κατάλαβα. Ι γέφιρά-μας έχι μάκρος οχτό μέτρα. Αν αφίσις να περάσι τράχτορ απ' τι γέφιρα, ι γὲφιρα θα χοροπιδὰ —το ίδιο όπος κι' αφτὸ το πλέγμα πυ μας έδικσε ο πρόεδρος.

Εδό σόζι τιν κατάστασι το δοκάρι. Αφτό θ' αρπάκσι το δοκάρι τις γέφιρας απ' τι μέσι. Γερά θα το βαστά με σιδερένια θελιά, σα χάμυρο. Το χάμυρο βιδόνετε με βίδες στιν κάτο άκρι. Ο Μπερέσοφ στο σιδεράδικο ακριβός κάνι αφτά τα χάμυρα.

— 'Ε, κυνίσυ Μπερέσοφ!—φονάκσανε με μια φονί ι κσιλυργί.—Μιν αργίς τα χαλινάρια!

— Γιατί κακαρίζετε; Δε βλέπετε, ότι τα φὲρνο;—ίπε με μπάσο ο Μπερέσοφ σιμά στ' αφτιὰ-μας. Ανίκσαμε δρόμο να περάσι. Ο Μπερὲσοφ μας έσπροκσε με τιν πλάτι κε μας έρικσε ανάμεσα στα πόδια-μας χὰμυρα, βίδες, πακσιμάδια, γάν-

τζυς.—Πάρτε-τα στιν εντέλια! Τα δίνο δίχος ρέστα.

Ι κσιλυργί ανακάτεπσαν τα σίδερα. Αρχίσανε να κσεχορίζυν για τι ίνε το καθένα. Κι' ο Μπερέσοφ πίγε στον κομισάρο κε σίκοσε το μάβρο-τυ χέρι στο γίσο.

— Τέλιοσα, σίντροφε στρατιοτικέ κομισάρε! Λιπὸν να πάγο στο κολχόζι; Σε πιό πρότα;

— Ετιμαστίτε, ετιμαστίτε,—ίπε ο στρατιοτικός κομισάρος.—Πὰρτε το σιδεράδικο, πάρτε το σίδερο, πάρτε το κὰρβυνο. Μα ίσος νἄνε καλίτερα να φίγετε άβριο το προί;—κίτακσε τον κομαντίρο.—Κυράστικαν τα πεδιά! Κε πορία κε δυλιὰ σε μια μέρα.

— Τί λέτε, σίντροφε κομισάρε!—χαμογὲλασε ο Μπερέσοφ.—Ι σιδεράδες ίνε πσιμένι άνθροπι, δε μιάζυνε με τυς κσιλυργύς.

Ο Μπερέσοφ κάμισε στον Μὺσκιν κε σκοντάφτοντας σ' ένα πελεκύδι τράβικσε προς το σιδεράδικό-τυ.

ΣΤΑ ΚΟΛΧΟΖΙΑ

Τί να γίνυντε άραγε τα πατιτίρια-μας;

Κίτακσα, ι κσιλυργί ἀράδιασαν ολὸκλιρι έκθεσι από πατιτίρια. 'Οπος στις βιτρίνες τις κοπερατίβας. 'Αρπακσα διο στιν πλὰτι—κε δρόμο. Κε τα πατιτὶρια μυ χτιπύν, μυ χτιπύν τιν πλάτι. 'Οσο να φτάσο τρέχοντας δε μ' άφισαν γερό μέρος.

Ακόμα διο φορές τρέκσαμε με τα πεδιά στυς κσιλυργύς. Κε πίγανε τα πατιτίρια να κάνυν περίπατο πάνο στο φρέσκο δρόμο, να πατὺν το μαλακό χόμα. Κιτάζις πίσο, σαν νἄφισαν τις πατιμασιές-τυς ελέφαντες.

Περάσαμε με τα πατιτίρια όλο το δρόμο—κε γιρίσαμε

πίσο. Ο δρόμος έγινε σαν πίτα. Ακόμα ζιμόναμε, ακόμα...
Ο Ομέλτζενκο διέταξε «να ζιμόσετε σε λυρί»: για να γίνι ο δρόμος σιμπαγίς κε γλιστερός σα λυρί.

Λίγισα τιν πλάτι. Πόσο ίνε δίσκολο να λιγίζις τιν πλάτι! 'Οταν ίνε ασινίθιστι—μυδιάζι.

Κιτάζο τ' αβλάκια—ίνε άδια. Στιν αρχί δεν κατάλαβα, ότι ι σκαφτιάδες τέλιοσαν τι δυλιά-τυς. Νά πυ ίνε πάνο στο λιβάδι. Στριμόχνυντε σε κίκλο δε, μπορί νάνε τίποτα άλο, ι μάγιρι δίνυν το γέβμα.

— Ας πάμε να φάμε,—φόναξα τυς πατιτές. Πιδίξαμε τ' αβλάκι, πιγένυμε, σκυπίζυμε τα χέρια στο χόρτο.

Πιγένυμε σιμά στυς σκαφτιάδες. 'Αλος ίνε πλαγιαζμένος κι' άλος κάθετε στο λιβάδι. Ι καραβάνες με τα μακαρόνια στέκυν πάνο στο χόρτο. Τα πεδιά ανακατέβυν το βύτιρο μέσα στις καραβάνες με τα κυτάλια. Κ'ι ξιλυργί κάθυντε ξεχοριστά, με το δικό-τυς αρτέλι. 'Εχυνε για όλο το αρτέλι ένα σκέβος—ζιτίσανε απ' τυς μαγίρυς ένα κυβά. Εγό κι' ο Γοριατζόφ χυλιαρίζυμε. Αφτός πιότερο χόνι το κυτάλι έξο απ' τιν καραβάνα, δεν τον ενδιαφέρυν τα μακαρόνια με το βύτιρο. 'Ολο κε κιτάζι τα πεδιά. Νά τάχα πιος ίμε εγό ο Γοριατζόφ, πρότος τέλιοσα τι δυλιά πυ μας ανάθεσαν. Μα εμένα δε μυ κακοφένετε, χυλιαρίζο μακαρόνια κε για τυς διο. Εδό δε μας έδοσαν δυλιά με τα κιβικά μέτρα.

Πρότι ιποχόρισαν απ' το γέβμα ι σιδεράδες. 'Αγλιψαν τα κυτάλια, τάχοσαν στο ποδίματο:

— Σκολάσαμε! Ξαποστίλτε-μας αν δε βαριέστε.

Ι σιδεράδες έφιγαν στα κολχόζια, προσπαθόντας να προφτάσυν το Μπερέσοφ. 'Ιστερα κικλοφόρισε ι ίδιοι, ότι ο κομαντίρος στέλνι κε διο ξιλυργύς για να διορθόσυν τι στέγι στο σιτοβολόνα. Πραγματικά στο δρόμο περίμενε ένα αμάξι. Ρότισαν: από πύ; Απαντύν, απ' το κολχόζι «Κόκινο στάχι». Φόρτοσαν ι ξιλυργί στ' αμάξι κύτσυρα, αποκύματα σανιδιόν

κι’ όλα τα εργαλία-τυς. 'Εβαλαν ολόκλιρο φόρτομα. Ο κομαντίρος τυς έδοκε διο μισά κιλά καρφιά, τον τριόν ντύιμ κε τον πέντε ντύιμ.

'Ερικσαν ι κσιλυργί τις μαντίες πάνο στ’ αμάκσι, πίραν τα όπλα στα χέρια κ’ έφιγαν. Μόλις πίγανε στι γέφιρα αμέσος κόλισαν. Τσαλαβύτισε το πλέγμα κάτο απ’ τ’ αμάκσι, κε χόθικαν ι τροχί ος το περιακσόνιο.

Μας στέλνι ο Ομέλτζενκο να τυς βοιθίσυμε. Τί να κάνυμε κσεπαπυτσοθίκαμε κε χοθίκαμε στο νερό.

Βραχίκαμε όλι, λασποθίκαμε. Τραβίκσαμε, τραβίκσαμε,— τραβίκσαμε όκσο το φορτίο στιν άλι όχτι.

Ο κολχόζνικος καμτσίκισε τ’ άλογο κε τ’ αμάκσι τραντάχτικε.

— Ε πεδιά!—μας φόνακσαν απ’ τ’ αμάκσι ι κσιλυργί. —Καλίτερα γιρίστε πίσο από κσερό δρόμο.

—Μα από τύ να περάσυμε; Το πλέγμα κολιμπά μέσα στο νερό!

— Νά, τελιόστε τι γέφιρα κε περάστε!—γελάσανε φοναχτά ι κσιλυργί.

— Τραβάτε, τραβάτε να μι σας πιάσυμε απ’ τυς τροχύς κε σας τραβικσυμε πίσο στο νερό,—τυς φοβερίσαμε. Σικόσαμε πσιλότερα τα παντελόνια κε περάσαμε το ποτάμι.

Μόλις έφιγαν ι κσιλυργί, ίρτε ένα άλο αμάκσι. Αφτί τι φορὰ απ’ τι δικί-μας τιν όχτι—απ’ το κολχόζι «Ιλίτζ». Ο κομισάρος έστιλε εκί το Λέβιν, τον Κύροτζκιν κι’ ακόμα τρία πεδιά. Τυς έδοσε για καθίκο: να κάνυνε στα χοριά έκθεσι για τον κίντινο τυ πολέμυ κε τιν άμινα τις ΕΣΣΔ.

'Ολι πρέπι να κσέρυν τι στρατιοτικί τέχνι, όπος τα γράματα ίτε τιν αριθμιτικί. Κάθε εργαζόμενος πρέπι να μάθι τι στρατιοτικί τέχνι. 'Οταν ι καπιταλιστές πέσυν απάνο-μας, τότε θάνε αργά να μάθυμε. Μόλις κε θα προφτένις να γεμίζις το όπλο. Μπορί να τίχι να χιμίσι—ο εχτρός πάνο στο ερ-

γοςτάσιο. 'Οςο να προφτάςι νάρτι για σοτιρία ο Κόκινος στρατός, πρέπι ν' αποκρύςυν τον εχτρό ι ίδιι ι εργάτες. Μπορί ο εχτρός να επιτεθί στο κολχόζι. Κ' ι κολχόζνικι λιπόν πρέπι να μπορὺνε να τον αντικρίςυν.

'Ολι πρέπι νάνε έτιμι σε περίπτοςι πολέμυ.

Ο ΜΥΣΚΙΝ ΣΤΡΟΝΙ ΣΑΝΙΔΙΑ

'Ιςτερα απ' το γέδμα ι κςιλυργί κςανάρχιςαν τι δυλιά. 'Εδγαλαν τα πυκάμιςα. Πίγαν ςτον κομαντίρο τις ενομοτίας τον καπνό, για να μιν καπνίζυν ο καθένας κςεχοριστά.

Ο ίλιος ςτεκότανε πια πάνο απ' το δυνό τεράςτιος κε κόκινος. Νά-νά κε θα δαςιλέπςι. Μα τα πεδιά δεν ιποχορύςαν. Διακίρικςαν, ότι ίνε μαχιτικὸ καθίκο· κραςνοαρμέιτςυ να τελιόςυν τι γέφιρα σε μια νίχτα κατά το μεςιμέρι.

Ι φέρμες στέκονταν πια πάνο απ' το ποτάμι. 'Εμινε ακόμα λίγι δυλιὰ: να στρόςυν ανάμεςα στις φέρμες τα ςανίδια κε να δάλὺν τα κάνκελα. Πός μπορίς σε τέτια ςτιγμὶ να πετάκςις το μπαλτά!

Ι ςκαπανίς γέμιςαν τι γέφιρα, ςαν κοπάδι μίγες. Πριονίζυν, καρφόνυν.

Ι κυδαλιτές ςέρνυν ςανίδια για το ςτρόςιμο.

Φτάνυν τα ςανίδια!—φονάζι ο Μύςκιν. Πετάχτικε πάνο ς' ένα κύτςυρο κε κυνί το καπέλο, όπος ο ςιματοδότις τι ςιμὲα. Φτάνι!

Ι κυδαλιτές με δρόντο πετάκςανε ςτι γι τα τελεφτέα ςανίδια κι' αρχίςανε να δγάζυν απ' τιν πλάτι τα πανιά. Για να μιν τυς κόδι τιν πλάτι ι κυδαλιτές έδαζαν πάνο ςτιν πλάτι τριχοτὰ πανιὰ.

— Εχ, θ' αρχίςυμε δα το ςτρόςιμο!—φόνακςε ο Μύ-

σκιν κι' άρχισε με σοβαροφάνια τι δυλιά. 'Εχοσε στο στόμα μια δεκάδα καρφιά κε τάσφιχσε με τα χίλια. Διάλεχσε ένα σανίδι κε το πέταχσε με φόρα στο πέραζμα, ανάμεσα στις φέρμες. 'Ιστερα πάτισε πάνο στο σανίδι κε γονάτισε. Χτιπύσε πάνο στα σανίδια με τιν πίσο μεριά τυ μπαλτά,—βροντερά σαν τρικιτράκ κε κάρφονε καρφιά. Κιτάχστε, το αρχίνιμά-μυ! Το πρότο σανίδι το στρόνι ο Μύσκιν κι' όχι ο Στρίτσιν.

Μπυμ!..—έσκασε ο αέρας απ' τιν έκριχσι πίσο απ' το βυνό. Οχό, ι ανατιναχτές-μας άρχισαν να σπάνυν τιν πέτρα. Παραπονιάρικα έτριχσαν τα τζάμια σ' όλο το χοριό.

Ο Μύσκιν σίκοσε το κεφάλι αφυνκράστικε κε χσαναχτίπισε με το πίσο μέρος τυ μπαλτά.

Ο ίλιος κάπος χσαφνικά χάθικε. Σαν να τον έσπροχσε αναπάντεχα ο Μύσκιν με το μπαλτά.

Φίσιχσε αέρας—το ποταμάκι κιμάτισε στις όχτες...Μίνε ίσιχο περιστεράκι, δε θα κάνις πια το κέφι-συ. Στέκετε γερά ι σκαπανικί γέφιρα.

Ο ΚΡΑΣΝΟΑΡΜΕΙΤΣΟΣ ΙΝΕ ΙΠΟΧΡΕΟΜΕΝΟΣ ΝΑ ΠΡΟΓΕΒΜΑΤΙΖΙ

Θα με τράβιχσε απ' το πόδι ο θαλαμοφίλακας. 'Οπος ίνε γνοστό, όταν πιάνυν απ' το πόδι,—ο άνθροπος χσιπνά. 'Ιταν ακόμα νίχτα. Στο σπιτάκι έφενκε θαμπά το φανάρι «Ι νιχτερίδα». Βροντύσε ι πόρτα στο σκοτάδι—τα πεδιά έτρεχαν στιν ίσοδο για να πλιθύν.

Κυβέντιαζυν δεν χσέρο γιατί, για τυς τιλεφονιτές. Αφυνκράστικα.

— 'Ολι τι νίχτα τιλεφονύσανε στα κολχόζια. Ο ίδιος ίμυνα στο επιτελίο τυ λόχυ.

— Κε τί ςε έφερε εκί;

— Πίγα για ςίνδεςι. Ο κομαντίρος Ομέλτζενκο μ'έςτιλε ακόμα απ' το βράδι για τι ςίνδεςι.

— Λιπόν,—τάβαλαν πόςτα τα πεδιά.

— Νά ςκεφτίτε κ' ι ίδιι: δεν τέλιοςαν χτες τι γέφιρα;

— Δεν τέλιοςαν.

— Εδό ςε θέλο! Ο κομαντίρος όριςε τα ενκένια τις γέφιρας. Ι τιλεφονιτές τιλεφονίςανε ς' όλα τα χοριά, προςκάλεςαν αντιπροςοπίες απ' τα κολχόζια.

Τα πεδιά χοθίκανε στιν ίςοδο. 'Αρπακςα το πιλίκιο—κε κατόπι-τυς.

— Πύ πάτε, πύ πάτε;—κςετρίποςε απ' το ςκοτάδι ο Ομέλτζενκο.—Μπίτε στι γραμί για το πρόγεβμα!

Μα τα πεδιά ςκορπιςτίκανε πια. Τί πρόγεβμα, όταν ο δρόμος ίνε άςτροτος!..

Τρέχςαμε ος τι γέφιρα. Στιν άκρι τυ δρόμυ μάβριζε μια στίβα.

— Μα αφτὸ ίνε χαλίκι!—ρίχτικαν στι στίβα τα πεδιά—χαρά στυς ανατιναχτὲς! Λεβέντες!.. Μας γλίτοςαν!

'Οςο να βρύμε φορία, τα πεδιά μάζεβαν χαλίκια στ' αμπέχονά-τυς, στα καπέλα-τυς κε τάχιναν στο δρόμο. 'Αρπαζαν τα πατιτίρια κε μπίγανε τα χαλίκια μέςα στι γι.

'Αρχιςε να χαράζι. Απ'το χοριό έβγεναν ι ςκαπανίς με ομάδες. Πάνο στο νκρίζο απ' τι δροςιά χόρτο έμεναν ιγρά πράςινα αχνάρια. 'Ιςια πάνο-μας πίγενε ο Ομέλτζενκο κε πίςο-τυ ο μάγιρας κυβαλύςε το πρόγεβμα.

Δεν ερχότανε ο Ομέλτζενκο, μα ένα ςίνεφο μπόρας.

— Πιος ςας επέτρεπςε ν'αρχίςετε δυλιά;—ίπε ςιγά ο Ομέλτζενκο κε τυ ανέβικε το μίλο τυ μάγυλυ.—Πιος επέτρεπςε;

Τα πεδιά σόπεναν. Απαρατίριτα εκςαπόςτιλα το πατιτίρι πίςο-μυ.

Ο Ομέλτζενκο κύνιςε το δάχτιλο.

— Ο κραςνοαρμέιτςος δεν έχι δικέομα να μιν προγεβματίζι! Ο κραςνοαρμέιτςος πρέπι να κςέρι τιν πιθαρχία!

Εμίς τα χριαςτίκαμε. Το φρέςκο! Τόρα όλι θα πάμε ςτο φρέςκο!..

— Προγεβματίςτε!—φόνακςε ο Ομέλτζενκο κε, δίχος να μας κιτάζι, τραβίχτικε ςτιν άκρι. Ο μάγιρας έβαλε το πρόγεβμα πάνο ςτο χόρτο. Τςαλαβυτύςαμε τα κυτάλια μέςα ςτιν κάςςα. Τί φαγί μπορί να ίνε, όταν ςυ μιρίζι φρέςκο;

Ο Ομέλτζενκο ςτεκότανε με τιν πλάτι γιριζμένι ςε μας. Πέραςε. Σκάλιςε με το τακύνι τα πετράδακια τυ δρόμυ. 'Ιςτερα έςκιπςε, παςπάτεπςε το δρόμο με τι χύφτα... 'Ιςτερα γίριςε ςε μας ςιγά. Τον κιτάκςαμε ςτο πρόςοπο—ςαν να χαμογελά... Εχ, ότι βρέκςι ας κατεβάςι! Πίγαμε ςιμά ςτον Ομέλτζενκο όλο το αρτέλι.

— Επιτρέπςτε, λέμε, ςίντροφε κομαντίρε, να τελιόςυμε τι δυλιά. Κ' ίςτερα... όπος κςέρετε!

Ο Ομέλτζενκο χιρονόμιςε.

— Καλά... Σας ςιχορό το ςφάλμα-ςας, μια πυ ίνε ι γιορτί τυ τελιομύ τις γέφιρας... Μα άλι φορά—να μιν έχετε παράπονο. Θα εφαρμόςο όλο το ςτρατιοτικό κανονιζμό για κάθε παράβαςι τις τάκςις! Τελιόςτε δα γλιγορότερα... 'Ιρταν απ' τι Μόςχα πάτρονες εργάτες... Θα τυς φέρο να δύνε.

— Μάλιςτα, ςίντροφε κομαντίρε!—Τα πεδιά ςπρόχνοντας το ένα τ' άλο ριχτίκανε ςτα πατιτίρια.

Ι κςιλυργί βάζανε ςτι γέφιρα τα κάνκελα. Ο Λιόνιας ςκαρφάλοςε ος τιν κοριφί τις φέρμας κε ςτερέονε ςτιν τραβέρςα ένα κόκινο άςτρο. Κλοθογίριζε εκί ςαν αρκυδόπυλο. Πος δεν γκρεμίςτικε!

ΤΑ ΕΝΚΕΝΙΑ ΤΙΣ ΓΕΦΙΡΑΣ

Μαζέφτικε κόζμος. Απ' το χοριό με θόριβο προχορύσε ένα πλίθος από χορικύς. Μέσα στο πλίθος περπατύσε ο κομαντίρος τυ λόχυ, ο πρόεδρος τυ σελσοβιέτ κι' ακόμα κάπιος ιλικιομένος άνθροπος με αδιάβροχο στο χέρι, όπος φένετε κσενοφερμένος. «Πὰτρονας» — μαντέπσαμε εμὶς. Μπρος πιδιχτά ὲτρεχαν τα χοριατόπεδα.

Στον παλιό δρόμο σιμά στι γέφιρα κατέβεναν ι καβαλάριδες απ' τ'άλογα. 'Εφταναν αμάκσια φορτομένα απὸ ανθρόπυς. Φένετε ίτανε ντελεγάτσιες απ' τα κολχόζια.

'Ολι πίγεναν προς τι γέφιρα κε ποδοπατύσαν, περίμεναν. Ι γέφιρα ίτανε «κλιστί». Ο φρυρός έκλινε το δρόμο με το όπλο.

Ο κομαντίρος τυ λόχυ οδίγισε τυς κσένυς στο ποτάμι. Στάθικαν σιμά στο νερό κε κιτάζανε τι γέφιρα από κάτο, σικόνοντας πὰνο το κεφάλι. Κσεκίνισαν περπατόντας στιν όχτι, στο πλέγμα.

— 'Ετσι, έτσι, σίντροφε κομαντίρε, — μυρμυρίζαμε εμίς, μιν αφίνοντας ύτε στιγμί τα πατιτίρια. — Λιγάκι ακόμα κάντε περίπατο με τυς κσένυς. Ας ίνε κ' ένα τέταρτο τις όρας!

Απ' τι στίβα τον χαλικιόν έμιναν μόνο τα τελεφτέα.

'Ολο το πλίθος ίρτε πὰλι σιμά στι γέφιρα. Ο κομαντίρος κύνισε το πιλίκιο πάνο απ' το κεφάλι-τυ.

— Ο λόχος... εδό!

Ι κρασνοαρμέιτσι έτρεκσαν απ' όλες τις μεριές κε στάθικαν στι γραμί. Ο κομαντὶρος κίτακσε στ' ορολόγι, κ' ίστερα κίτακσε το πλίθος κ'ίπε:

— Ι γέφιρα τέλιοσε! Τι δοκαρένια γέφιρα τι χτίσαμε σε έντεκα ὸρες κε ίκοσι τέσερα λεφτά εργάσιμυ χρόνυ. Φισικά εδό μπένι κι' ο δρὸμος — εκατόν πενίντα μὲτρα. Επίσις μετρό

κε το ςτρόςιμο τυ δρόμυ με πέτρα—τριάντα πέντε τετραγονικά μέτρα.

— Μια χαρά δύλεψαν!—αναταράχτικαν ι κολχόζνικι, κιτάζοντας τι γέφιρα.

— Μα ίνε ςτερεά ι γέφιρά-μας;—ίπε ο κομαντίρος. Δεν έχυμε το δικέομα να τιν ενκενιάςυμε, αν δε βεβεοθύμε, ότι ίνε ςτερεά.

— Αμέ πυ να βρις πιο ςτερεότερο πράμα! Κςέραμε τι μαςτόρυς φονάζυμε,—κλοθογίριςε ο πρόεδρος.—Θα περάςυν εκατό χρόνια κι' ακόμα θα ςτέκι!

— Με ςιχορίτε,—τον ςταμάτιςε ο κομαντίρος.—Εμίς ι ςκαπανίς έχυμε κανονιζμό: ι γέφιρα πρέπι να βαςτάκςι ένα ολόκλιρο πλίθος από ανθρόπυς. Βάςτακςε—τότε μπορί θαραλέα να περάςι έςτο κι' αφτοκίνιτο!

Ο κομαντίρος τυ λόχυ (ротный) πίγε ςτι γέφιρα. Ι κομαντίρι τον διμιριόν (звοдные) έδοκαν παράνκελμα:

— Βάδιν εμπρός-μαρς!

Ι πρότι διμιρία κςεκίνιςε εφ'ενός ζιγύ κατόπι απ' τον κομαντίρο τυ λόχυ. Περπατύςανε ςιοπιλά. Ι γέφιρα έτρικςε Τα πεδιά βάςτακςαν το βίμα.

— Εμπρός, εμπρὸς—μας ἐγνεφε ο κομαντίρος, κάνοντας ςιγά πίςο.—Τα κενύρια ποδίματα κι'αφτά ακόμα τρίζυν!

'Οταν όλι-μας ι αλιςίδα ίτανε πάνο ςτι γέφιρα, ο κομαντίρος μας διέτακςε να ςταθύμε ςτριμοχτά ςιμά ςτα κάνκελα με το πρόςοπο γιριζμένο προς το ποτάμι. Πίςο απ' τις πλάτες-μας αμέςος πέραςε δέφτερι αλιςίδα. Νά κι' αφτί ςτάθικε πίςο-μας. Πάνο ςτι γέφιρα πατόντας με χρότο μπίκε τρίτι αλιςίδα, τέταρτι, πέμτι, έχτι...

— Ζίτο!—με μια φονί βρόντιςε όλος ο λόχος.

— Ζίτο! Ζίτο!—ςκορπιςτά κςεφονύςαν ςτιν όχτι. Πετύςαν απάνο καπέλα, τραγιάςκες, μαντίλια.

'Ακςαφνα άρχιςε το ςτρίμογμα. Με ςτριμόκςανε. Τρί-

ποςα κε βγίκα πάνο στα κάνκελα. Κιτάζο σε κίνι τιν όχτι όπυ ίταν ο κομαντίρος, σαν κορδόνι ίταν αραδιαζμένα τα χοριάτικα αμάκςια. Ένας γεροντάκος με χιμονιάτικο καπέλο, πυ ίχε γιριζμένο προς τ'απάνο το γίρο, φορτόνετε τυ κομαντίρυ-μας:

— Μα επιτρέπστε να περάςο, ςίντροφε, μας χριάζετε να περάςυμε στιν άλι όχτι το δίχος άλο.

Ο κομαντίρος γελόντας πιγένι πίςο στι γέφιρα. Ι κραςνοαρμέιτςι, στριμόχνοντας κε ςπρόχνοντας πίγεναν πίςο. Γλίγορα άδιαςε όλι ι γέφιρα.

— 'Εχ—κςεφόνιςε ο γεροντάκος κι' άρχιςε να καμτςικίζι τ'άλογο. Τ'άλογο γύρλοςε τα μάτια, ρόνχιςε κι' όρμιςε τρέχοντας στι γέφιρα. Από πίςο έτρεκςαν κε τ'άλα αμάκςια. Ι γέφιρα βύικςε, ςα βαρέλι...

Ι εφοδιοπομπί πέραςε απ'τι γέφιρα κε τράβικςε στο δρόμο. Κιτάζυμε, ο γεροντάκος κςαναγιρίζι σε μας. 'Αφιςε το χαλινάρι κε πιγένι κατ'εφθίαν στον κομαντίρο τυ λόχυ.

—Μας ικονοπιίςατε με το παραπάνο, ςίντροφι,—ίπε μιςοκλίνοντας τα μάτια. Το πρόςοπό-τυ ριτιδόθικε σαν κςεραμένο μανιτάρι.— 'Ινε διαςκεδαστικό να περνάς από μια τέτια γέφιρα. Πριν δεν έκανε ν'αφίςις τ'άλογο μοναχό-τυ. Ολόκλιρο εόνα αφτό το ποτάμι το περνύςαμε πεζί. Τςακίζαμε τυς τροχύς. Εςίς ίςτε ι αγαπιμένι-μας ςίντροφι..

Αναςτέναχςε κε πίγε στ'αμάκςι-τυ.

Στο καλό παπύ!—τυ φόνακςαν ι κραςνοαρμέιτςι.

Κι' αφτός κάθιςε κε κςανά οδίγιςε τ'άλογο στι γέφιρα.

— Πύ πας πατέρα; 'Εχαςες το δρόμο;—γελόντας φόναζαν τα πεδιά.

Ο γεροντάκος πονιρά ίπε:

Δεν έπρεπε να πάγο προς τα εδό. Ακριβός στιν άλι μεριά χριαζότανε.

'Αρχιςε το μίτινκ για τα ενκένια τις γέφιρας.

Στι γέφιρα πίγε εκίνος, πυ ίρθε απ τιν πόλι. 'Εβγαλε το καπέλο κ'έσιακσε πίσο με το χέρι τα πσαρά μαλιά-τυ. 'Εβαλε το καπέλο μαζί με το αδιάβροχο πάνο στα κάνκελα.

— Σίντροφι κρασνοαρμέιτσι,—ίπε όχι δινατά, μα καθαρὰ.—Σας φέρνο χερετιζμό απτι Μόσχα, απ' τυς εργάτες επεκσεργασίας κσίλυ.

Ι κρασνοαρμέιτσι χτίπισαν γερά τα παλαμάκια.

— Νά εγό ίμε εργάτις επεκσεργασίας κσίλυ.

— Διλαδί κι' αφτός ίνε τις δικίς-μας ιδικότιτας,—ίπε ο Μύσκιν. Δίχος τον αδελφό-μας μάστορα στιν επεκσεργασία κσίλυ κ'ι Μόσχα δε μπορί να κάνι.

— Σόπα! Σκάσε!—συσὺνισαν τριγίρο ενάντιά-τυ.

— Νά πέρασαν τριάντα τέσερα χρόνια, πυ δυλέβο στι φάμπρικα κσιλίας,—ίπε ο πάτρονας.— 'Ιμε όπος βλέπετε γέρος. Μα κε μένα μΰτιχε να περπατό με το όπλο. Ροτίστεμε, γιατὶ;

— Νά γιατί, σίντροφι. Δίχος όπλο το σοσιαλιζμό δε μπορίς να τον χτίσις, ας ίσε κε πρότις τάκσις μάστορας. Πόσες φορές μας έτιχε να γλιτόσυμε—πόσες; Στον εμφίλιο πόλεμο απ'τυς φαμπρικάντες κε τυς πομέστζικυς. Στα χίλια ενιακόσια ίκοσι ενιά απ'τυς κινέζυς στρατιγύς. Κε πριν απ' αφτό απ' τυς μπαντίτες στ'ασιατικά σίνορα. Ι 'Ανκλι μας έστελναν στα κριφά μπαντίτες...

Κσαναχάιδεπσε τα μαλιά-τυ. Κίτακσε το φρυρό τις γέφιρας.

— Μα κε μονάχα με το ὸπλο δεν μπορίς να χτίσις το σοσιαλιζμό.

«Νά, εσίς σίντροφι κρασνοαρμέιτσι, τόρα χτίσατε γέφιρα κι'ανίκσατε δρόμο για το κολχόζι. Γιατί ίστε εργατο-χορικός στρατός.

«Ι δυλιά-σας δεν ίνε μόνο να βάζετε μίνες κε ν'ανατινάζετε. Με μας, τυς εργάτες κε τυς κολχόζνικυς μαζὶ σικό-

νετε ένα μεγάλο χτίσιμο. Κι' όταν θα χριαστί όλι-μας μαζί θα πάμε να παλέπσυμε, όλι ι χόρα θα γίνι Κόκινος στρατός.

Ο πάτρονας έβαλε κάτο απ'τιν αμασκάλι το αδιάβροχο κε παραμέρισε.

— Ικανός γέρος,—ίπε δινατά ο Μπερέσοφ,—σε περίπτοσι πολέμυ θα τον κατατάκσυμε το δίχος άλο σε μας, στο τμίμα σκαπανέον.

Γιρίζαμε στο στρατόπεδο. Περπατύσαμε σε κολόνα από τέσερις. Μπροστά, δίπλα στον κομαντίρο τυ λόχυ, δίχος να μένι πίσο ύτε ένα βίμα, περπατύσε ο γέρος πάτρονας.

— Εμπρός αρχίστε το τραγύδι-μας, το σκαπανίστικο!— φόνακσε έφθιμα ο Ομέλτζενκο.

Ο Λιόνιας άρχισε:

Для чего сапер таскает
Лопату, кирку и топор!

Ο λόχος πίρε το σκοπό, σα ν'απάντισε:

Для того, что дело знает
Что касается сапер.

ΛΕΚΣΙΛΟΓΙΟ

A.

'Αδιος—пустой.
Ακαταςταςὶα, ι—неряшливость.
Ακριβός—точно.
'Αχςιος—способный.
'Αμινα ι—оборона.
Αμολό—отваливать.
Αμόνι, το—наковальня.
Αναβολὶ, ι—отсрочка.
Ανάςτιμα, το—рост.
Ανατιναχτίς, ο—подрывщик.
Ανεμοδὶχτις, ο—флюгер.
Ανιπρόκοπος—неспособный.
Αντὶθετα—напротив, противоположно.
Αντικατάςταςι, ι—смена, замена.
Απαγορέβετε—запрещается.
Απατεόνας, ο—обманщик.
Αποθὶκι, ι—склад.
Αποθιμό—скучать по ч.-л. или к.-л.
Αρέζο—нравиться.
Αρνύμε—отказываться, отмахиваться.
Αςιδέροτος—нескладный, невыутюженный.
Αςινίθιςτος—необыкновенный, необычный.
Αςτράγαλος, ο—бабка.
Ατμὶζυμε—париться.
Ατομικός—личный, частный.
Αφθέρετος—самовольный.
Αφιριμένος—рассеянный.
Αφςτιρὰ—строго, жестко.
Αφτοδίδαχτα—самоучкой.
Αχνάρι, το—выкройка, след.

B.

Βερβερίτςα, ι—белка.
Βιάζυμε—торопиться.
Βιαςτικά—торопливо.
Βιρςοδεπςὶο, το—кожевенный завод.
Βλακία, ι—глупость, дурость.
Βολέβυμε—пристраиваться, прилаживаться.

Γ.

Γαζόνο—строчить.
Γαλανόνκριζος—голубой-серый.
Γαντζόνο—цеплять, цепляться.
Γέφιρα, ι—мост.
Για κάθε ενδεχόμενο—на всякий случай.
Γίνυμε τςιμύρι—приставать.
Γόμοςι, ι—заряд.
Γυςτερίτςα, ι—ящерица.

Δ.

Δεφτερόλεφτο, το—секунда.
Διάδρομος, ο—коридор.
Διακριτικά—отчетливо.
Διαλέγο—подбирать, отбирать, выбирать.
Διαπλέο—переплывать.
Διαςκεδαςτικός—веселый, забавный.
Διάςτιμα, το—дистанция, промежуток.
Διατάζο—приказывать.
Διαφορόχρομος—разноцветный.
Διλόνο—заявлять.
Διορίζο—назначать.
Διπλανὸς—сосе[illegible]ий, рядом лежащий.
Δὶχτις, ο—указатель.
Δοκάρι, το—бревно.

E.

Εγερτίριο, το—под'ем, (сигнал для сбора).
Εκθέτις, ο—показатель.
'Εκλιςι ι—призыв.
Εκρεμές, το маятник.
Εκφράζο εβαρέςκια—об'являть благодарность.
Ελάτι, το—елка.
Ελένχο—проверять.
Ελεφαντόπυλο, το—слоненок.
Εμπιςτοςίνι, ι—доверие.

Ενθαρίνο—подбадривать.
Επαναλαβένο—повторять.
Επιβάτις, ο—пассажир.
Επιδρό влиять.
Επιμένο—настаивать.
Επίτιδες—нарочно.
Επί τόπο—на месте.
'Ερημα—пусто.
Εςτάνυμε—чувствовать.
'Εςχος, το—позор, срам.
Εφεβρετικός—находчивый.
Εφιμερέβοντας, ο—дежурный.
Εφκινισία, ι—мобильность.
Εφνιδιαζμός, ο—тревога.
'Εφθιμα—весело.
'Εχταχτι ιπιρεςία, ι—наряд не в очереди.

Z.

Ζβέλτα—бойко.
Ζβέρκος, ο—затылок.

Θ.

Θαλαμοφίλακας—дневальный.
Θίκι, ι—кобур, чехол, ножны.
Θιμονιά, ι—копна.
Θιμόνο—сердиться.
Θιμόμε—запоминать, помнить.

I.

Ιδικός—специальный.
'Ιλι, ι—вещество, материя.
Ιμερολόγιο, το—журнал.
Ιπαγορέβο—диктовать.
Ιπάλιλος, ο—служащий.
'Ιπεθρο, το—на открытом воздухе.
Ιπερβασία, ι—превышение.
Ιπιρεςία, ι—служба.
Ιπό κράτιςι—под арестом.
Ιπόςχυμε—обещать.
Ιποχορό—отступать.
'Ισοδος, ι—вход.
Ισοπεδόνο—подравнивать.
Ιχνογραφό—чертить.

K.

Κανόνι, το—пушка.
Κανονιζμός, ο—правила.
Καταντό—доводить, доходить до.
Καταςτατικό, το—устав.
Κατοπινός—следующий.
Κατόφλι, το—порог.
Καμίζο—щуриться.
Κατςυφιάζο—хмуриться.
Καφτιριάζο—прижигать.
Κίβος, ο—кубик, куб.
Κινίγι, το—охота (на дичь).
Κλίςτρο, το—затвор.
Κοντάκι, το—приклад.
Κόπτςα, ι—крючок.
Κρεμανταλάς, ο—верзила.
Κςανθοκόκινος—рыжий.
Κςανθός—русый, блондин.
Κςερακιανός—худощавый.
Κςιλόνο—распарывать.
Κυρέας, ο—парикмахер.
Κυρέλι, το—лоскуть, тряпка.

Λ.

Λαβίδες, ι—клещи.
Λαρίνκι, το—горло.
Λάςπι, ι—грязь.
Λεβέντικα—лихо, молодецки.
Λεμός, ο—шея, горлышко (бутылки).
Λεοφόρος, ι—проспект.
Λιβάδι, το—полянка, луг.
Λιθόςτροτο, το—мостовая.

M

Μαβίς—синий.
Μαθιτεβόμενος—ученик.
Μακρόςιρτα—протяжно.
Μανικέτι, το—обшлаг, манжета.
Μαντέβο—угадывать.
Μάρτιρας, ο—свидетель, мученик.
Με ίφος φτέχτι—виновато.
Μεραρχία, ι—дивизия.
Μετριόφρονα—скромно.
Μιςτικό, το—тайна.
Μομφί, ι—выговор.
Μπιζέλι, το—горох.
Μπρύμιτα—носом вниз.

Μυνχά—глухо.
Μύρι, ι—рожа, морда.
Μυςτάρδα, ι—горчица.

N

Νιματάχι, το—ниточка.
Ντίνο—одевать.

O

Ομάδα, ι—группа.
Ομαλὸς—гладкий, нормальный.
Ομοβροντία, ι—залп.
'Οπος έτιχε—кто-куда, как попало.
'Οπςι, ι—вид.
Οργόνο—пахать.
'Ορεχςι, ι—аппетит, охота.
Ορίζο—назначать, определять.
Ορμό—кидаться, бросаться.
Ορνιθοσχαλίζματα, τα — каракули (о письме).
Οχιά, ι—гад, гадюка.

Π

Παλὺχι, το—кол.
Παραβένο—нарушать.
Παραδέχυμε—признавать, соглашаться.
Παράχςενος—странный, чудак.
Παράνκελμα, το—команда.
Παράςτιμα, το—выправка.
Πεζικό, το—пехота.
Πέχςε γέλαςε—шутка.
Πενὲβο—хвалить.
Περιπιύμε—ухаживать.
Πὲρνο πρέφα—расчухаться.
Πετςέτα, ι—полотенце, салфетка.
Πέφχο, το—сосна.
Πίδιμα, το—прыжок.
Πιχνός—густой.
Πιρίνας, ο—ячейка, ядро.
Πιρχαγιά, ι—пожар.
Ποδιά, ι—фартук.
Πολίτις, ο—гражданин.
Πονιρά—хитро.
Ποτέ—никогда.

Πρινιδόν—ложись.
Προβοςχὶδα, ι—хобот.
Προεχςέχο—торчать.
Προθεζμία, ι—срок.
Προιδοπιό—предупреждать.
Προςθέτο—добавлять.
Πςάχνο—искать, шарить.
Πςιθιριςτά—шопотом.
Πςοράλογο, το—кляча.
Πτέριγα, ι—фланг.

P

Ρεφρέν, το—припев.
Ρὶγμα, το—прорыв.
Ριγοτός—полосатый.
Ρόμπα, ι—халат.

Σ

Σάχος,ο—сумка.
Σε θρίπςαλα—вдребезги.
Σε προιπάντιςι—навстречу.
Σὶγυρος—уверенный.
Σιμάδεμα, το—наводка.
Σινάθριςι, ι—сбор.
Σινάντὸ—встречать.
Σινέλεπςι, ι—собрание.
Σινιθίζο—приучать, привыкать.
Σινχενίς—родственник.
Σινχολό—наваривать, приклеивать.
Σιρματόπλεγμα, το—проволочная сеть.
Σινομίλιχος—ровесник.
Σιφονία, ι—уговор, соглашение.
Σίχιςι, ι—смущение.
Σχαρπέλο, το—долото.
Σχιματιζμός, ο—сложение, образование.
Σχόνι, ι—порошок, пыль.
Σχοπιὰ, ι—будка.
Σχύπα, ι—веник.
Σχυπιδάχι, το—соринка.
Σόμα, το—тело, корпус.
Σπρόχνο—толкать.
Στέγι, ι—крыша.
Στολί, ι—форма (одежда).
Στοχάζυμε—раздумывать.
Στραβά-χυτςά—кое-как.

Στρατιότις, ο—солдат.
Στρατόπεδο, το—лагерь.
Στριμοχτά—густком.
Σύςτα, ι—пружина.
Σφινοτά—шипом.

Т

Τα καταφέρνο—справляться с ч.-л.
Τάξι—класс, порядок.
Τί τρέχι;—в чем дело?
Το δίχος άλο—обязательно, непременно.
Τραγιάσκα, ι—кепка.
Τριγίρο—кругом, вокруг.
Τρίποδο, το—треножник, станок.
Τρόμπα, ι—рупор.
Τσανκάρις ο—сапожник.
Τσυνκράνα, ι—грабли.
Τυλίπα, ι—клубок (дыма).

Ф

Φάκελο, το—конверт.
Φιλαργιρέβυμε—скупиться.
Φιλέβο—угощать.
Φρενάρο—застопорить, тормозить.
Φρέςκο, το—в переносном смысле тюрьма (аналогичное русское выражение—губа).

Х.

Χαλαρός—слабый, слабоватый.
Χαλὶ, το—ковер.
Χαράκωμα, το—окоп.
Χίνυμε—1) разливаться, 2) нападать.
Χιρονομό— махать (рукой).
Χτενοτά—гребнем.
Χτίριο, το—здание, корпус.

ΤΙΜΙ—1 ρ. 50 καπ.
ЦЕНА—1 р. 50 коп.

НА ГРЕЧЕСКОМ ЯЗЫКЕ:

НИКОЛАЙ ГРИГ

САПЕРЫ

Отв. редактор:
Х. ШОТИДИ.

Перевод:
Г. ЛЕОНИДАС.

Тех. редактор: Н. ПЕТРОС.

Стат. форм. 152×186 — печ. лист. 7½ — 31,740 знаков. в листе

Тираж 1000 — Міськліт 6 — Зам 485 Маріуполь, держдрукарня.